

Raport
o stanie
gminy Twardogóra

2018



Raport o stanie gminy został opracowany przez Centrum Innowacji Społeczno-Samorządowych CentroPolis S.A. na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy w Twardogórze, na podstawie umowy nr OR.2151.6.2019.JCz



Spis treści

Wstęp	5
1. Charakterystyka gminy	6
1.1. Ogólna charakterystyka Gminy	6
1.1.1. Położenie	6
1.1.2. Profil Gminy	7
1.1.3. Jednostki pomocnicze	12
1.2. Sytuacja społeczna	14
1.2.1. Struktura demograficzna	14
1.2.2. Trendy demograficzne	16
1.3. Sytuacja gospodarcza	18
1.4. Sytuacja środowiskowa	20
1.4.1. Warunki środowiskowe	20
1.4.2. Działania samorządu w obszarze środowiska	21
2. Funkcjonowanie gminy	25
2.1. System oświaty	25
2.1.1. Liczba szkół, koszty związane z oświatą	25
2.1.2. Liczba dzieci szkolnych, podstawowe wskaźniki w obszarze edukacji	29
2.2. Gospodarka odpadami	31
2.2.1. System gospodarowania odpadami	31
2.2.2. Dane ilościowe dotyczące odpadów w gminie	33
2.2.3. Koszty systemu gospodarowania odpadami	34
2.3. Jednostki organizacyjne gminy	34
2.3.1. Opis działań jednostek organizacyjnych gminy	34
2.4. Nieruchomości i gospodarowanie mieniem gminy	66
2.4.1. Opis nieruchomości gminnych	66
2.4.2. Nieruchomości gminne przeznaczone do sprzedaży w 2018 roku	67
2.4.3. Zagospodarowanie przestrzenne	71
2.5. Przeprowadzone kontrole w gminie i opis wyników kontroli	73
2.6. Zadania z zakresu polityki społecznej	79
2.6.1. Opis działań z zakresu polityki społecznej	79
2.6.2. Dane dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej	86
2.7. Obsługa mieszkańców	89
3. Sport, kultura i promocja	90
3.1. Opis działań w zakresie sportu, najważniejsze wydarzenia sportowe	90
3.2. Wydarzenia kulturalne na terenie gminy	92
3.3. Podjęte działania promocyjne i komunikacja społeczna z mieszkańcami	93



4. Finanse gminy.....	98
4.1. Dochody gminy.....	99
4.2. Wydatki gminy	100
4.3. Zadłużenie i wieloletnia prognoza finansowa	103
4.4. Pozyskane w 2018 roku środki zewnętrzne – krajowe i europejskie	104
4.5. Opis trendów w dochodach i wydatkach	104
4.6. Fundusz sołecki	106
5. Infrastruktura i inwestycje	109
5.1. Inwestycje gminy zakończone w 2018 roku	109
5.2. Inwestycje gminy rozpoczęte w 2018 roku	110
6. Podsumowanie	113
Załącznik 1 – Uchwały Rady Miejskiej	114
Załącznik 2 - Spis tabel.....	121
Załącznik nr 3 – Spis wykresów	122



Wstęp

Realizując obowiązek wynikający z art. 28aa 1. ustawy o samorządzie gminnym Dz. U. 1990 Nr 16 poz. 95 ze zm. (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) przedkładamy Radzie Miejskiej w Twardogórze raport o stanie gminy na podstawie danych z 2018 r. Niniejsze opracowanie zawiera szereg informacji o zrealizowanych i kontynuowanych zadaniach, które zaprezentowano w układzie tematycznym obejmującym funkcjonowanie naszej gminy w poszczególnych dziedzinach.

W początkowej części sprawozdania opisane zostały podstawowe informacje dotyczące charakterystyki gminy, w tym m.in. położenie i profil gminy oraz podział na jednostki pomocnicze. Wskazane zostały podstawowe dane dotyczące sytuacji społecznej i struktury demograficznej gminy oraz dane o pomocy społecznej i udzielonych świadczeniach. Poruszone zostały również kwestie związane z sytuacją gospodarczą (wskaźnik bezrobocia, dane o rynku pracy) oraz środowiskową (warunki środowiskowe, działania samorządu w obszarze środowiska).

Druga część raportu zawiera informacje dotyczące takich obszarów jak: system oświaty, gospodarka odpadami, jednostki organizacyjne gminy, nieruchomości i gospodarowanie mieniem gminy, przeprowadzone kontrole w gminie i opis wyników kontroli, zadania z zakresu polityki społecznej oraz obsługa mieszkańców.

Kolejny punkty dotyczy działań podjętych w obszarze sportu, kultury i promocji.

Czwarty rozdział merytoryczny opisuje sytuację finansową gminy i zmiany w budżecie, jakie uchwalono w trakcie 2018 r.

Ostatnia część merytoryczna dotyczy infrastruktury i inwestycji rozpoczętych oraz zakończonych w ubiegłym roku.

Raport kończy się podsumowaniem przeprowadzonych analiz.

Zakres raportu przedstawia najistotniejsze dziedziny z życia miasta w podziale na sfery, wskazując jednocześnie wieloaspektowość zjawisk oraz kierunków zmian zachodzących w Mieście i Gminie Twardogóra. Głównym celem opracowania, poza realizacją obowiązku ustawowego, jest obiektywna prezentacja informacji, faktów oraz danych, w tym danych statystycznych oraz innych, pozyskanych i opracowanych dla potrzeb tego dokumentu.

Publikacja zawiera informacje pozwalające ocenić i przeanalizować zmiany zachodzące w naszym samorządzie. Ostateczna ocena zaprezentowanego tu raportu należy do Czytelników. Dokument to także podsumowanie działań podjętych i kontynuowanych w kolejnych latach, to materiał do dyskusji, ocen oraz wnioskowania, a w konsekwencji punkt wyjścia do aktywności samorządu i mieszkańców w najbliższej przyszłości.



1. Charakterystyka gminy

1.1. Ogólna charakterystyka Gminy

1.1.1. Położenie

Gmina Twardogóra położona jest w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, wchodzi w skład powiatu oleśnickiego. W ramach powiatu oleśnickiego graniczy z gminami: Międzybórz, Syców, Oleśnica oraz Dobroszyce. Gmina Twardogóra graniczy także z gminą Krośnice (powiat milicki) oraz gminą Sośnie (województwo wielkopolskie, powiat ostrowski).¹



Gmina Twardogóra położona jest wśród Wzgórz Twardogórskich, położonych na wschodniej części Wału Trzebnickiego, pomiędzy kotliną Milicką, Żmigrodzką a Równiną Oleśnicką.²

Teren Gminy przecina linia kolejowa relacji Wrocław – Warszawa.³ Ponadto, przez gminy sąsiadujące z Gminą Twardogóra przebiega trasa krajowa szybkiego ruchu S-8. Istniejąca sieć drogowa na terenie Gminy Twardogóra oparta jest o drogę wojewódzką nr 448, prowadzącą z Sycowa do Milicza.

Gmina Twardogóra leży na uboczu głównych szlaków komunikacyjnych kraju. Istniejącą sieć drogową (15 dróg powiatowych oraz drogi gminne) oparto o jedną drogę wojewódzką (nr 448) z Sycowa do Milicza. W pobliżu południowo - wschodniej granicy gminy, przebiega droga krajowa o numerze 25, łącząca Oleśnicę z Bobolicami (woj. zachodniopomorskie). Ponadto, około 10 km na południowy wschód od granic gminy znajduje się trasa krajowa szybkiego ruchu z Wrocławia do Warszawy (S-8). Teren gminy przecina linia kolejowa o

¹ Opracowanie własne

² Encyklopedia PWN

³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Twardogóra na lata 2016-2020



znaczeniu krajowym relacji Wrocław - Warszawa z odgałęzieniem lokalnym w Grabownie Wielkim do Krotoszyna.

Tabela 1 Odległość geograficzna Twardogóry od wybranych miast województwa dolnośląskiego⁴

	Oleśnica	Milicz	Trzebnica	Oborniki Śląskie	Wrocław
Odległość	20 km	24 km	31 km	42 km	45 km

Powierzchnia gminy wynosi 16 786 ha, tj. 168 km². Stanowi to ≈16 % powierzchni powiatu oleśnickiego oraz ≈0,84% powierzchni województwa dolnośląskiego.

Gminę zamieszkuje 13 081 osób, a gęstość zaludnienia to 78 osób na 1 kilometr kwadratowy. Udział liczby mieszkańców gminy Twardogóra w liczbie ludności powiatu oleśnickiego wynosi ≈12,24% oraz ≈0,45% populacji województwa dolnośląskiego.

Tabela 2 Dane liczbowe jednostek administracyjnych (stan na 2018 rok)⁵

	Powierzchnia		Liczba ludności	
	w hektarach	w km ²	ogółem	na km ²
Gmina Twardogóra	16786	168	13081	78
Miasto	1705	17	6784	818
Obszar wiejski	15957	160	6297	39
Powiat oleśnicki	104931	1049	106907	102
Województwo dolnośląskie	1994670	19947	2902547	146

W 2018 roku Rada Miejska w Twardogórze podjęła łącznie 116 uchwał na 14 sesjach Rady. Liczba przyjętych uchwał oraz ich zakres merytoryczny prezentuje poniższa tabela.

Tabela 3 Uchwały Rady Miejskiej w Twardogórze w 2018 r.

Zakres merytoryczny uchwał	Budżet i finanse	Statut	Oświata	Polityka społeczna	Polityka przestrzenna	Mienie gminy	Odpady	Infrastruktura	Dotacje celowe / pomoc rzeczowa	Działalność urzędu	Inne
Liczba podjętych uchwał	35	3	7	6	6	5	6	4	13	25	6

Kompletny wykaz uchwał w każdej z kategorii zawiera załącznik nr 1 do niniejszego raportu.

1.1.2. Profil Gminy

⁴ Opracowanie własne na podstawie www.odleglosci.pl

⁵ Dane liczbowe na podstawie tablic Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2018 roku <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/powierzchnia-i-ludnosc-w-przekroju-terytorialnym-w-2018-roku,7,15.html>



Twardogóra jest gminą o charakterze mieszkaniowo - turystycznym. Gmina prowadzi również zintensyfikowane z działania na rzecz rozwoju biznesu i poprawy jakości życia mieszkańców.

Rozwój gospodarczy, turystyczny oraz działania na rzecz poprawy jakości życia na terenie Gminy zawarte zostały w Strategii Rozwoju Gminy Twardogóra na lata 2014-2020 jako nadrzędne kierunki.

Jako cel strategiczny obrana została poprawa konkurencyjności gospodarczej w ramach:

- kreowania lokalnych zasobów wytwórczych poprzez stwarzanie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości,
- zarządzania infrastrukturą w celu ułatwienia nawiązywania stosunków gospodarczych,
- rozwijania powiązań integrujących pomiędzy uczestnikami procesów gospodarczych,
- umacniania istniejących przejawów życia gospodarczego w Gminie.

Rozwój przedsiębiorczości realizowany jest w oparciu o wewnętrzny potencjał Gminy poprzez następujące zadania:

- stworzenie systemu preferencji dla przedsiębiorców (stosowanie zwolnień i ulg podatkowych - głównie podatku od nieruchomości, obniżenie stawek maksymalnych w podatkach lokalnych, elastyczne reagowanie na potrzeby lokalnego rynku, incydentalne stosowanie odroczeń, umorzeń, systemów ratalnych),
- przygotowanie i promocja terenów inwestycyjnych (tworzenie stref aktywności gospodarczej, zagospodarowanie terenu (dostępność mediów, warunki komunikacyjne), odpowiedni wymiar socjokulturowy (atmosfera, partnerstwo, bezpieczeństwo, dziedzictwo historyczne itp.),
- wprowadzenie profesjonalnego systemu identyfikacji wizualnej,
- wdrażanie polityki w zakresie ładu przestrzennego (Gmina Twardogóra jest objęta tylko w mniejszej części miejscowymi planami zagospodarowania przestrzeni, należy objąć ich zakresem kolejne miejscowości i tereny gminy),
- platforma współpracy w obrębie branży meblowej (stworzenie klastra przedsiębiorstw branży meblarskiej).

Rozwijanie funkcji turystycznej miasta realizowane jest poprzez:

- kreowanie nowych atrakcji turystycznych,
- utrzymanie w dobrym stanie infrastruktury turystycznej na terenie Gminy,
- wzbogacenie programu imprez turystyczno – rekreacyjnych,
- intensyfikację promocji turystycznej,
- rozwój centrum edukacyjno-kulturalno-turystycznego kultywowania tradycji regionalnych.

Intensyfikacja działań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców opiera się o:

- rozwój i modernizację infrastruktury technicznej i społecznej na terenie Gminy,
- działania na rzecz ograniczania niskiej emisji i poprawy efektywności energetycznej ,



- rozbudowę i modernizację sieci wodno-kanalizacyjnej,
- opracowanie i realizację programu odbudowy i konserwacji rowów i przepustów,
- modernizację i budowę dróg lokalnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą,
- poprawę dostępności transportowej i komunikacyjnej gminy,
- budowę zintegrowanego centrum przesiadkowego w Twardogórze,
- realizację działań w zakresie rewitalizacji miasta,
- realizację działań w zakresie odnowy wsi,
- rozbudowę i modernizację bazy materialnej infrastruktury społecznej,
- powołanie Gminnego Centrum Kultury,
- stworzenie Centrum Sportowo – Rekreacyjnego w Twardogórze.

Na terenie Gminy Twardogóra znajdują się następujące zabytki stanowiące o atrakcyjności turystycznej:

- kompleks rynkowy w Twardogórze – z niesymetrycznie położonym ratuszem i budynkami z XVIII i XIX w., obiekt wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem A/1850/515,
- barokowy pałac z zabytkowym parkiem w Twardogórze – pałac zlokalizowany w rozwidleniu potoku Skorynia, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/3545/983,
- bazylika Mniejsza w Twardogórze – neogotycki kościół usytuowany w centrum rynku „głównego”, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/1373/1648,
- kościół p.w. Świętej Trójcy i Matki Boskiej w Twardogórze – zbudowany z tzw. muru pruskiego, przez wiele lat nieużywany, został wyremontowany w latach 2008-2009 i obecnie jest miejscem wydarzeń kulturalnych, zarządzanym przez Bibliotekę Publiczną w Twardogórze; w 2012 r. budynek został laureatem konkursu „Zabytek Zadbane”, obiekt wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem A/1004,
- posąg Herkulesa – rzeźba przedstawia bohatera mitologii greckiej podczas walki z hydrą,
- zespół pałacowo-parkowy w Goszczu – ruiny pałacu w Goszczu, w 2013 r. zakończono zabezpieczenie kompleksu przed dewastacją, Gmina podejmuje działania mające na celu rewitalizację obiektu oraz przeznaczenie go na Centrum Edukacyjno - Kulturalno – Turystyczne; w okolicy wyremontowanej części pałacu znajdują się: figura karpia powstała w ramach projektu „Kolorowy Szlak Karpia” oraz cmentarz z zachowanym Mauzoleum rodziny von Reichenbach; obiekt wpisany jest do rejestru zabytków pod numerami: A/1066/1-8, A/3541/225, A/3549/1642, A/3540/192,
- kościół pałacowy w Goszczu – dawny ewangelicki kościół dworski z kaplicą grobową, obecnie remontowany, obiekt wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem A/3551/1179,
- kościół parafialny p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Goszczu – obecnie wykorzystywany do kultu religijnego, obiekt wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem A/1370/1641,



- kościół p.w. św. Idziego Opata w Chełstowie – drewniany kościół wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/1369/1178,
- kościół p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Grabownie Wielkim – kościół parafialny wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/137/551/W,
- kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Grabownie Małym – drewniany kościół wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/1371/480.

Do atrakcji turystycznych Gminy zalicza się funkcjonujące przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Twardogórze Muzeum. W jego zbiorach znajduje się wiele obiektów dotyczących Ziemi Twardogórskiej i jej historii.

Atrakcyjny dla turystów jest również Campus Domasławice, oferujący szeroką ofertę pobytową.

Na terenie Gminy funkcjonuje również prywatna kolekcja trzydziestu fragmentów Muru Berlińskiego. Obiekt stanowi dodatkową atrakcję turystyczną. Do obiektów turystycznych zalicza się również walory przyrodnicze:

- rezerwat „Torfowisko koło Grabowna”,
- dęby „Henryk” i „Bliźniak”,
- głązy narzutowe,
- obszary „Natura 2000”,
- Park Krajobrazowy Dolina Baryczy.

Na terenie Gminy wyznaczone zostały szlaki – piesze oraz rowerowe – pełniące funkcję rekreacyjną, turystyczną i spacerową. Dodatkową atrakcją turystyczną jest szlak konny. W ramach gminnej sieci ścieżek pieszo-rowerowych funkcjonuje sześć odcinków o łącznej długości około 6,7 km (zgodnie ze stanem z listopada 2018 r.).

Szlak czerwony – rowerowy – „Duża pętla twardogórska” – rozpoczyna się przy Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Twardogórze, gdzie jest możliwość wypożyczenia rowerów i niezbędnego do podróży sprzętu, prowadzi przez Nową Wieś Goszczańską – teren Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, biegnie między stawami Zakrzewo, Duży Drozd i Mały Drozd. Użytkownicy szlaku zwiedzają z jego biegiem Zespół pałacowo-parkowy w Goszczu, kościół p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Goszczu, budynki folwarczne stanowiące o tradycjach regionalnych, dawny kościół dworski – ewangelicki, drewniany kościół w Chełstowie, kolekcję fragmentów Muru Berlińskiego oraz pomnik myśliwego.

Szlak zielony – rowerowy – rozpoczyna się przy Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji i biegnie przez okolice barokowego pałacu w zabytkowym parku. Użytkownicy szlaku mają możliwość zwiedzenia następujących miejsc: strzelnicę miejską, dawny młyn wodny, zabytkowe dęby „Henryk” i „Bliźniak”, Mauzoleum Reichenbachów w Goszczu, zespół pałacowo-parkowy z zabudowaniami folwarcznymi, dawnym kościołem ewangelickim, obszary użytku ekologicznego „Leśne stawki koło Goszcza”, głązy narzutowe, rezerwat jodłowy „Gola”, Muzeum Regionalne, posąg Herkulesa oraz odrestaurowany poewangelicki kościół p.w. św. Trójcy i Matki Boskiej.

Szlak niebieski – pieszo-rowerowy – „Korona Kocich Gór” – prowadzi przez najwyższe partie Wzgórz Trzebnickich. Rowerzyści podczas przejażdżki mogą obejrzeć



z wysokości Nizinę Śląską, Ślężę i Sudety oraz Dolinę Baryczy. Podczas trasy zwiedzić można następujące miejsca w Gminie: kościół p.w. Matki Boskiej, punkt widokowy na Grabowskiej Górze, kościół p.w. św. Idziego, Centrum Inicjatyw Wiejskich, punkt widokowy przy Chełstowskiej Górze oraz wieżę obserwacyjną Nadleśnictwa Oleśnica.

Szlak żółty – pieszy – prowadzi przez ścieżkę przyrodniczo-edukacyjną, punkty widokowe na Wzgórzu Bożenki z widokiem na Twardogórę i Goszcz oraz Dąbrowę. Podczas spaceru ścieżką zobaczyć można kościół p.w. św. Idziego, Centrum Inicjatyw Wiejskich, staw w zabytkowym parku oraz wieżę obserwacyjną Nadleśnictwa Oleśnica.

Ścieżki rekreacyjne – trzy ścieżki prowadzące przez zróżnicowany teren – ścieżka przebiegająca piaszczystymi drogami po terenie leśnym (niebieska), ścieżka przebiegająca drogami utwardzonymi wśród pól i łąk (czerwona) oraz ścieżka prowadząca po lasach i terenach podmokłych (żółta).

Ścieżka spacerowo-rekreacyjna – zlokalizowana na obszarach przylegających do rzeki Skoryni.

Ścieżki dydaktyczne:

- ścieżka przyrodniczo-edukacyjna w wąwozie z tablicami informacyjnymi o tematyce związanej z środowiskiem naturalnym i przyrodą,
- ścieżka w rezerwacie „Torfowisko koło Grabowna” – prowadząca skrajem rezerwatu, opatrzona tablicami z opisem charakterystycznych roślin rezerwatu,
- ścieżka przy kąciku edukacyjnym „Dąbrówka” w Dąbrowie.

Szlak konny – fragment szlaku konnego Doliny Baryczy, przebiegający przez teren Gminy. Pętla Twardogóra liczy 95 kilometrów długości.

Szlak kapliczek i krzyży przydrożnych – nieoznakowany szlak prowadzący przez miejscowości Gminy Twardogóra, liczący 48 obiektów o charakterze sakralnym.

Gmina stanowi obszar dominujących użytków rolniczych – 44,9% powierzchni Gminy. Grunty orne stanowią około 70% powierzchni użytków rolnych, około 19% gruntów zajmują łąki. Pastwiska zajmują obszar 10%, zaś sady – niecałe 0.5%. 69% powierzchni ogólnej użytków rolnych pozostaje we władaniu sektora prywatnego.

Na terenie Gminy Twardogóra swoją siedzibę ma 787 gospodarstw rolnych. Wielu właścicieli uprawia grunty wyłącznie na użytek własny bądź prowadzi dzierżawę. Około 3% liczby mieszkańców Gminy Twardogóra prowadzi własną działalność rolniczą, a największy odsetek tych osób zamieszkuje wieś Sądorożyce i Drągów. Mieszkańcy Gminy Twardogóra, zwłaszcza posiadający wyższe i średnie wykształcenie, korzystają z programów unijnych dla rolnictwa oraz wprowadzają nowoczesne metody upraw.

Indywidualne gospodarstwa rolne o największych powierzchniach występują na terenie Grabowna Wielkiego, Goszcza, Łaziska, Olszówki i Nowej Wsi Goszczańskiej. Najwięcej gospodarstw umiejscawia się w przedziale od 1 do 4.99 ha (około 20% wszystkich gospodarstw na terenie Gminy), większe gospodarstwa – od 5 do 9.99 ha – stanowią około 15% wszystkich gospodarstw, zaś w przedziale między 10 a 14.99 ha – około 7%. Dużą powierzchnią gruntów, przekraczającą 100 hektarów, dysponuje osiem gospodarstw.



Najczęściej uprawiane są zboża – żyto, pszenica oraz mieszanki zbożowe; w mniejszej ilości uprawia się pszenżyto, jęczmień, kukurydzę i owies. Uprawiane są również rośliny okopowe – buraki cukrowe i ziemniaki. Na terenie Gminy notuje się też uprawy rzepaku.

Produkcja zwierzęca oparta jest w największym stopniu o trzodę chlewną oraz bydło, w mniejszym – drób i konie. Chów koni ma na celu świadczenie usług jeździeckich i rozwój ośrodków hipoterapii. Na terenie Gminy funkcjonuje również gospodarka rybacka, prowadzona w czterech kompleksach stawów na terenach Nowej Wsi Goszczańskiej, Drożdżęcina, Kuźni Goszczańskiej oraz Olszówki.

1.1.3. Jednostki pomocnicze

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w artykułe 5.1. umożliwia gminie tworzenie jednostek pomocniczych: sołectw, dzielnic, osiedli. Jednostki pomocnicze tworzone są przez Radę Gminy w drodze uchwały.

O utworzeniu, połączeniu i podziale jednostek pomocniczych, zmianie ich granic oraz znoszeniu decyduje Rada w drodze uchwały. Jednostki nie prowadzą własnej gospodarki finansowej. Sołectwa mogą zarządzać i korzystać z mienia komunalnego w zakresie ustalonym w ich statutach. Nadzór nad sołectwami sprawują organy Gminy.⁶

Jednostkami pomocniczymi Gminy Twardogóra są sołectwa. Na terytorium Gminy funkcjonuje ich osiemnaście.

Tabela 4 Jednostki pomocnicze Gminy Twardogóra

Sołectwo	Nazwa wsi (kolonii, przysiółków) wchodzących w skład sołectwa	Sołtys	Obszar	Podstawa funkcjonowania
Bukowinka	Bukowinka	Henryk Górkowy	357,0932 ha	Statut Sołectwa Bukowinka ⁷
Chełstów	Chełstów	Tomasz Srokosz	1052,5203 ha	Statut Sołectwa Chełstów ⁸
Chełstówek	Chełstówek	Janusz Kremza	561,4321 ha	Statut Sołectwa Chełstówek ⁹
Dąbrowa	Dąbrowa	Dorota Kawałko	363,8376 ha	Statut Sołectwa Dąbrowa ¹⁰
Domasławice	Domasławice, Cztery Chałupy	Agata Jesionka	1206,9857 ha	Statut Sołectwa Domasławice ¹¹
Drągów	Drągów, Zakrzów	Monika Zając	621,9465 ha	Statut Sołectwa Drągów ¹²

⁶ Uchwała nr XI/69/03 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 29 września 2003 roku w sprawie: statutu Miasta i Gminy Twardogóra

⁷ Uchwała nr XLV/300/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Bukowinka

⁸ Uchwała nr XLV/302/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Chełstów

⁹ Uchwała nr XLV/303/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Chełstówek

¹⁰ Uchwała nr XLV/304/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Dąbrowa

¹¹ Uchwała nr XLV/305/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Domasławice

¹² Uchwała nr XLV/312/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Drągów



Drogoszowice	Drogoszowice	Jarosław Przyślak	757,2856 ha	Statut Sołectwa Drogoszowice ¹³
Drożdżęcín	Drożdżęcín	Elżbieta Polak	639,0122 ha	Statut Sołectwa Drożdżęcín ¹⁴
Gola Wielka	Gola Wielka	Wiesław Szymczykiewicz	729,7312 ha	Statut Sołectwa Gola Wielka ¹⁵
Goszcz	Goszcz, Kuźnia Goszczańska	Stanisław Kadela	1445,2156 ha	Statut Sołectwa Goszcz ¹⁶
Grabowno Małe	Grabowno Małe, Brodowce	Dariusz Mozol	1234,7407 ha	Statut Sołectwa Grabowno Małe ¹⁷
Grabowno Wielkie	Grabowno Wielkie, Kolonia	Andrzej Bednarski	2557,2314 ha	Statut Sołectwa Grabowno Wielkie ¹⁸
Łazisko	Łazisko, Poręby, Brzeziny, Jeziora, Pustkowie	Michał Wieczorek	1016,7318 ha	Statut Sołectwa Łazisko ¹⁹
Moszyce	Moszyce, Wesołka	Dariusz Skrzypczyński	864,2638 ha	Statut Sołectwa Moszyce ²⁰
Nowa Wieś Goszczańska	Nowa Wieś Goszczańska, Świniary	Marek Rusinek	1095,0430 ha	Statut Sołectwa Nowa Wieś Goszczańska ²¹
Olszówka	Olszówka, Trzy Chałupy, Gola Mała	Stanisław Marszałek	830,8060 ha	Statut Sołectwa Olszówka ²²
Sądrożyce	Sądrożyce	Halina Makarczuk	432,9553 ha	Statut Sołectwa Sądrożyce ²³
Sosnówka	Sosnówka	Daniel Nicpoń	536,8591 ha	Statut Sołectwa Sosnówka ²⁴

Sołectwa działają na podstawie uchwalonych statutów, które określają realizację zadań i zakres kompetencji organów.

Na podstawie statutów sołectw wyróżnia się zadania sołtysów:

- zarządzanie codziennymi sprawami sołectwa,
- realizacja uchwał zebrania wiejskiego,
- wykonywanie zadań z zakresu administracji określonych w ustawach,
- utrzymywanie stałego kontaktu z organami gminy,
- kierowanie akcją pomocy w razie wypadków losowych i klęsk żywiołowych,

¹³ Uchwała nr XLV/306/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Drogoszowice

¹⁴ Uchwała nr XLV/307/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Drożdżęcín

¹⁵ Uchwała nr XLV/309/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Gola Wielka

¹⁶ Uchwała nr XLV/308/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Goszcz

¹⁷ Uchwała nr XLV/310/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Grabowno Małe

¹⁸ Uchwała nr XLV/311/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Grabowno Wielkie

¹⁹ Uchwała nr XLV/313/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Łazisko

²⁰ Uchwała nr XLV/314/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Moszyce

²¹ Uchwała nr XLV/315/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Nowa Wieś Goszczańska

²² Uchwała nr XLV/316/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Olszówka

²³ Uchwała nr XLV/317/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Sądrożyce

²⁴ Uchwała nr XLV/318/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25 maja 2006 roku w sprawie: statutu sołectwa Sosnówka



- udzielanie pomocy podróżnym i turystom,
- wykonywanie bieżącego zarządu mieniem gminnym przekazanym sołectwu.

1.2. Sytuacja społeczna

1.2.1. Struktura demograficzna

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na terenie Gminy Twardogóra zamieszkiwało w pierwszym półroczu 2018 roku 13 090 osób, z czego 6768 osób to mieszkańcy miasta, zaś 6322 osoby zamieszkiwały tereny wiejskie.²⁵ Rozmieszczenie mieszkańców w przekroju miejscowości zawiera poniższa tabela.²⁶

Tabela 5 Liczba ludności z podziałem na miejscowości

Miejscowość	Liczba mieszkańców	Miejscowość	Liczba mieszkańców
Goszcz	1135 osób	Gola Wielka	108 osób
Grabowno Wielkie	1021 osób	Gola Mała	74 osoby
Moszyce	531 osób	Wesołka	69 osób
Grabowno Małe	375 osób	Kuźnia Goszczańska	52 osoby
Chełstówek	299 osób	Zakrzów	51 osób
Domasławice	289 osób	Trzy Chałupy	48 osób
Nowa Wieś Goszczańska	292 osoby	Czwórka	45 osób
Chełstów	240 osób	Drągówek	41 osób
Sądrożyce	234 osoby	Brodowce	35 osób
Dąbrowa	198 osób	Drożdżęcín	25 osób
Olszówka	192 osoby	Poręby	22 osoby
Drągów	191 osób	Będzin	20 osób
Drogoszowice	178 osób	Pajęczak	20 osób
Sosnówka	177 osób	Brzezina	15 osób
Bukowinka	126 osób	Świniary	14 osób
Łazisko	114 osób	Grabek	4 osoby

²⁵ Ludność – stan i struktura w 2018 roku – Tablica III. Ruch naturalny oraz migracje ludności według gmin w pierwszym półroczu 2018 r.

²⁶ Na podstawie danych z www.pl.twardogora.pl



Na terenie Gminy Twardogóra, zgodnie ze stanem na dzień 30.06.2018 r., zamieszkiwało 6472 mężczyzn oraz 6618 kobiet. Struktura demograficzna miasta jest następująca: 3288 mężczyzn i 3480 kobiet, zaś terenów wiejskich: 3184 mężczyzn i 3138 kobiet.²⁷

Strukturę wiekową mieszkańców w 2018 roku zawiera tabela.²⁸

Tabela 6 Struktura wieku mieszkańców Miasta i Gminy Twardogóra

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców		
0-4 lata	698		
5-9 lat	681	W wieku przedprodukcyjnym	2408
10-14 lat	633	W wieku produkcyjnym	8160
15-19 lat	663		Kobiety 3796 Mężczyźni 4364
20-24 lata	825	W wieku poprodukcyjnym	2522
25-29 lat	980		Kobiety 1665 Mężczyźni 857
30-34 lata	1058		
35-39 lat	1067		
40-44 lata	980		
45-49 lat	884		
50-54 lata	801		
55-59 lat	846		
60-64 lata	935		
65-69 lat	872		
70-74 lata	503		
75-79 lat	269		
80-84 lata	212		
85 lat i więcej	183		

Stan z 30.06.2018 r. wskazuje, że na terenie Gminy Twardogóra zanotowano 68 urodzeń żywych. Nastąpiły 63 zgony, w tym dwa przypadki to zmarłe niemowlęta. W związku z tym przyrost naturalny w pierwszym półroczu 2018 r. wyniósł 5 osób.

Saldo migracji wewnętrznej dla Gminy Twardogóra jest dodatnie i równe 1 (83 napływy i 82 odpływy na terenie całej Gminy, w tym 26 napływów do terenów miasta oraz 57 napływów na tereny wiejskie, 44 odpływy z terenu miasta oraz 38 z terenów wiejskich). Saldo migracji wewnętrznych na terenie miasta jest ujemne i wynosi -18, zaś dla terenów wiejskich – dodatnie na poziomie 19. Na terenie Gminy miała miejsce

²⁷ Ludność – stan i struktura w 2018 roku – Tablica XI. Ludność według województw, powiatów, gmin oraz płci w województwie dolnośląskim w 2018 r.

²⁸ Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2018 roku – Tablica XII. Ludność w gminach według płci i wieku w województwie dolnośląskim w 2018 r.



imigracja zagraniczna, saldo dla Gminy Twardogóra było dodatnie i wyniosło 3. Ogólne saldo migracji wynosi więc 4 dla całej Gminy, -16 dla Miasta Twardogóra oraz 20 dla terenów wiejskich.

1.2.2. Trendy demograficzne

Zgodnie z eksperymentalną prognozą Głównego Urzędu Statystycznego²⁹ Gmina Twardogóra w 2022 roku liczyć będzie 13 096 mieszkańców, w 2026 roku – 13 041 mieszkańców, zaś w 2030 roku – 12 912 mieszkańców. Zakładany jest spadek liczebności mieszkańców w grupie przedprodukcyjnej (z 2416 w 2020 roku do 2304 osób dziesięć lat później) oraz produkcyjnej (z 7960 osób w roku 2020 do 7340 osób w roku 2030), przy jednoczesnym wzroście liczebności grupy poprodukcyjnej (z 2728 osób w 2020 roku do 3268 osób dziesięć lat później). Prognozowany spadek liczby mieszkańców o około 1,5% w perspektywie roku 2030 nie stanowi zagrożenia dla ciągłości świadczenia usług publicznych przez gminę i nie stanowi istotnego wyzwania rozwojowego w kontekście np. konieczności istotnych zmian w obszarze infrastruktury, edukacji, ładu przestrzennego itp.

Porównanie zmian w strukturze demograficznej w skali roku (30.06.2017 r. – 30.06.2018 r.).

Tabela 7 Saldo migracji na przestrzeni 2017-2018

	2017 r.	2018 r.	Saldo
Liczba mieszkańców Gminy	13 062	13 090	+28 os.
Liczba mieszkańców Gminy – teren miasta	6769	6768	- 1 os.
Liczba mieszkańców Gminy – teren wiejski	6293	6322	+29 os.
Liczba mężczyzn - Gmina	6446	6472	+26 os.
Liczba mężczyzn – teren miasta	3283	3288	+5 os.
Liczba mężczyzn – teren wiejski	3163	3184	+21 os.
Liczba kobiet - Gmina	6616	6618	+2 os.
Liczba kobiet – teren miasta	3486	3480	- 6 os.
Liczba kobiet – teren wiejski	3130	3138	+8 os.
Mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	2411	2408	- 3 os.
Mieszkańców w wieku produkcyjnym	8237	8160	- 77 os.
Mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	2414	2522	+ 108 os.

Tabela 8 Porównanie zmian w strukturze demograficznej na przestrzeni lat

²⁹ Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne)



	2008 r.	2012 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Liczba mieszkańców Gminy	12 935	13 030	13 084	13 062	13 090
Liczba mieszkańców Gminy – teren miasta	6858	6802	6810	6769	6768
Liczba mieszkańców Gminy – teren wiejski	6077	6228	6274	6293	6322
Liczba mężczyzn - Gmina	6440	6477	6450	6446	6472
Liczba mężczyzn – teren miasta	3347	3326	3300	3283	3288
Liczba mężczyzn – teren wiejski	3093	3151	3450	3163	3184
Liczba kobiet - Gmina	6495	6553	6634	6616	6618
Liczba kobiet – teren miasta	3511	3476	3510	3486	3480
Liczba kobiet – teren wiejski	2984	3077	3124	3130	3138
Mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	2645	2471	2406	2411	2408
Mieszkańców w wieku produkcyjnym	8618	8636	8301	8237	8160
Mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	1672	1923	2377	2414	2522

Na podstawie powyższych wskaźników opartych o analizę danych z poprzednich lat zakłada się, że pod względem liczby mieszkańców Gminy Twardogóra i ich migracji na zewnątrz nie przewiduje się dużych zmian ilościowych. Na podstawie podjętej analizy zakłada się, że mieszkańcy Gminy podejmą ewentualną migrację wewnątrz jednostki, przesiedlając się z terenów miasta na tereny wiejskie, utrzymując poziom liczby ludności mieszkańców Twardogóry.

Prognoza demograficzna dla ogółu ludności do roku 2025, biorąca pod uwagę historyczny trend dynamiki zmian liczby ludności w Gminie, zaprezentowana została w poniższej tabeli.

Tabela 9 Prognoza liczby ludności Miasta i Gminy Twardogóra z uwzględnieniem trendów

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Łączna liczba ludności	6797	6834	6789	6762	6794	6796	6810	6784	6768	6787	6788	6796	6781	6772	6783	6783
Liczba kobiet	3476	3493	3483	3478	3496	3501	3510	3489								



Liczba mężczyzn	3321	3341	3306	3284	3298	3295	3300	3295									
-----------------	------	------	------	------	------	------	------	------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne

Zaprezentowana prognoza nie pozwala na precyzyjne określenie liczby kobiet i mężczyzn, lecz umożliwia przybliżone oszacowanie liczby ludności do 2025 roku. W tej perspektywie czasowej nie obserwujemy dynamicznych procesów wyludnienia się Gminy, co umożliwia stabilne planowanie działań rozwojowych, nakierowanych na realizację zadań własnych Gminy.

Problemem Gminy będzie starzenie się społeczeństwa. Od dziesięciu lat cyklicznie przybywa mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, w wieku od 60 oraz 65 lat i więcej, przy jednoczesnym spadku mieszkańców młodych, w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku produkcyjnym.

1.3. Sytuacja gospodarcza

Sytuacja gospodarcza na terenie gminy systematycznie się poprawia, o czym świadczą dane z rynku pracy. W 2018 roku zaobserwowany został spadek bezrobocia, na podstawie danych o osobach zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oleśnicy. Liczbę bezwzględną osób zarejestrowanych jako bezrobotne z podziałem na miesiące prezentuje poniższa tabela.

Tabela 10 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na przestrzeni 2018 roku

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
2018	256	243	230	222	220	224	218	224	216	208	227	232

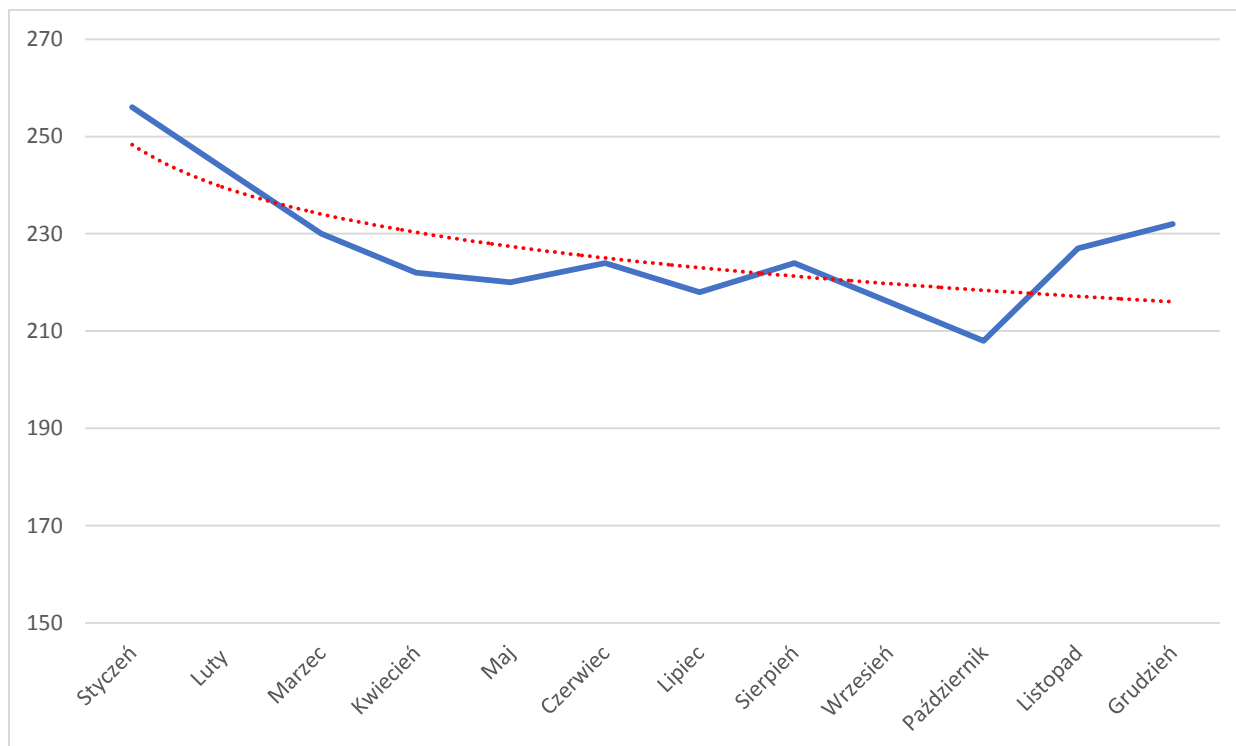
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnicy

W perspektywie całego roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych spadła o 24 osoby.

Trendy w zakresie bezrobocia można zaobserwować na poniższym wykresie.

Wykres 1 Analiza trendu (logarytmiczna) liczby zarejestrowanych bezrobotnych na przestrzeni 2018 roku





Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnicy

Na wykresie niebieska krzywa prezentuje graficznie liczbę zarejestrowanych bezrobotnych na terenie Miasta i Gminy Twardogóra. Przerwana czerwona linia to logarytmiczna analiza trendu, uwzględniająca miesięczne wahania w zakresie liczby zarejestrowanych bezrobotnych, ukazuje roczną dynamikę zjawiska. Mimo okresowego spadku bezrobocia na przestrzeni od wiosny do jesieni i wzrostu w okresie zimy, zauważalny jest trend spadkowy na przestrzeni całego roku. Potwierdza to wnioski dotyczące poprawiającej się sytuacji na rynku pracy. Istotnym trendem jest również fakt, iż stopa bezrobocia w Twardogórze od 2017 roku jest mniejsza niż średnia dla całego województwa dolnośląskiego.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Twardogórze wynosiło 3 857,75 PLN, co odpowiada ok. 85% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Twardogóry 1 015 osób wyjeżdża do pracy poza teren Gminy, a 830 pracujących przyjeżdża do pracy spoza terenu Gminy. Saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi zatem -185. Ponad 20% aktywnych zawodowo mieszkańców Twardogóry pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), ponad 40% w przemyśle i budownictwie, a ok. 15% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja). Dodatkowo ponad 1% mieszkańców pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

W ramach aktywizacji zawodowej mieszkańców w 2018 roku w Szkole Podstawowej nr 2 odbył się Festiwal Przedsiębiorczości w Twardogórze (13 kwietnia 2018), którego celem była promocja postaw przedsiębiorczych wśród najmłodszych.

W Twardogórze według rejestru REGON zarejestrowanych jest 659 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 454 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2017 roku, z którego pochodzą najbardziej aktualne udostępnione dane (publikacja danych zbiorczych za poprzedni rok



następuje w miesiącach letnich – lipiec-sierpień) zarejestrowano 48 nowych podmiotów, a 44 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2017 najczęściej (71) podmiotów zarejestrowano w roku 2011, a najmniej (46) w roku 2013. W tym samym okresie najczęściej (65) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (30) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2014 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Twardogórze najczęściej (39) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najczęściej (630) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników, 23 przedsiębiorstwa sklasyfikowane zostały jako małe (10-49 zatrudnionych), 5 jako średnie (50-249 zatrudnionych) oraz jedno duże (250+ pracowników). Niespełna 1% (5) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 30,7% (202) podmiotów, a 68,6% (452) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Twardogórze najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Przetwórstwo przemysłowe (30.2%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (27.3%).

1.4. Sytuacja środowiskowa

1.4.1. Warunki środowiskowe

Gmina Twardogóra położona jest na terenie Wzgórz Twardogórskich, które należą do wschodniego pasma makroregionu Wału Trzebnickiego. Północna część obszaru Gminy położona jest w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”. 45% powierzchni Gminy stanowią lasy.

Właściwą dla Gminy Twardogóra stacją pomiarową zanieczyszczeń powietrza jest stacja Oleśnica, oddalona od siedziby gminy o około 20 kilometrów.

Tabela 11 Zanieczyszczenia powietrza w Gminie w 2018 roku³⁰

Zanieczyszczenie	Średnia roczna	Minimum	Maksimum
pył zawieszony PM10	28,8 ug/m ³	7,0 ug/m ³	112,3 ug/m ³
benzo(a)piren w PM10	3,6 ng/m ³	0,1 ng/m ³	21,3 ng/m ³

Na terenie gminy Twardogóra ustanowione są następujące formy ochrony przyrody (na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody):

- obszar Natura 2000 – Ostoja nad Baryczą – obszar o powierzchni 82,026.3800 ha położony na terenie dwóch województw: dolnośląskiego i wielkopolskiego, obejmujący tereny Gminy Twardogóra, obszar ustanowiony został w roku 2009,³¹

³⁰ Na podstawie http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current/station_details/archive/71

³¹ Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008)(8039)(2009/93/WE) (Dz. Urz. L43 str. 63)



- obszar Natura 2000 – Leśne Stawki koło Goszcza – obszar o powierzchni 111.9200 ha położony na terenie Gminy, utworzony w 2011 r.,³²
- obszar Natura 2000 – Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego – obszar o powierzchni 1,118.8100 ha wyznaczony na terenie powiatu oleśnickiego, obejmujący granicami tereny Gminy Twardogóra; obszar ustanowiony został w 2011 r.,³³
- obszar Natura 2000 – Dolina Baryczy – obszar o powierzchni 55,516.8300 ha obejmujący swoim zasięgiem tereny Gminy Twardogóra, dotyczący ochrony ptaków; obszar ustanowiony został w 2004 r.,³⁴
- Park Krajobrazowy Dolina Baryczy – park o powierzchni 87,040.0000 ha, którego celem ochrony jest zachowanie doliny rzeki Baryczy wraz z łąkami, starorzeczami i terenami podmokłymi oraz zachowanie stawów i zbiorników wodnych, będących siedliskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt; Park Krajobrazowy Dolina Baryczy utworzony został w 1996 roku,³⁵
- rezerwat przyrody Torfowisko koło Grabowna – celem ochrony jest zachowanie torfowiska o interesującej roślinności i stratygrafii; rezerwat ustanowiony został w 1980 roku,³⁶
- obszar chronionego krajobrazu Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska – obszar o powierzchni 9,400.0000 ha wyznaczony został na terenie województwa dolnośląskiego, obejmując swoim zasięgiem Gminę Twardogóra; obszar wykazuje wartość przyrodniczo-krajobrazową, częściowo zalesiony z łąkami i stawami rybnymi; obszar chronionego krajobrazu utworzony został w 1995 r.,³⁷
- wieloobiektowy pomnik przyrody – grupa dwóch obiektów geologicznych (głazów narzutowych), zlokalizowanych we wsi Gola Wielka; pomnik ustanowiony został ustanowiony w 1981 roku; nadzór nad obiektem sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Twardogóra,³⁸
- użytek ekologiczny – Leśne stawki koło Goszcza – użytek ustanowiony został na powierzchni 55.3100 ha z uwagi na zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych pozostałości ekosystemów mających znaczenie zachowania unikatowych zasobów genowych i środowisk; forma ochrony ustanowiona została w 1995 roku.³⁹

1.4.2. Działania samorządu w obszarze środowiska

³² Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokumenty nr C(2010)9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. L 33 str. 146)

³³ Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokumenty nr C(2010)9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. L 33 str. 146)

³⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 04.229.2313)

³⁵ Rozporządzenie Wojewody Kaliskiego i Wojewody Wrocławskiego z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie utworzenia i ochrony parku krajobrazowego „Dolina Baryczy” (Dz. Urz. z 1996 r. Nr 6, poz. 65)

³⁶ Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 sierpnia 1980 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1980 r. Nr 19, poz. 94)

³⁷ Rozporządzenie Nr 63 Wojewody Kaliskiego z dnia 7 września 1995 r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru (Dz. Urz. z dnia 25 września 1995 r. Nr 15, poz. 95)

³⁸ Decyzja nr 9/81 Wojewody Wrocławskiego z dnia 16 czerwca 1981 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody grupy głazów narzutowych

³⁹ Rozporządzenie Nr 1 Wojewody Wrocławskiego z 3 stycznia 1995 r. w sprawie wprowadzenia indywidualnej formy ochrony przyrody



Dokumentem strategicznym regulującym działania samorządu w obszarze środowiska naturalnego jest Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Twardogóra, opracowany w roku 2016.⁴⁰ Do celów realizacji planu zalicza się obniżenie emisji dwutlenku węgla o co najmniej 7%, wytwarzanie energii z OZE w ilości zwiększonej o co najmniej 0.6% oraz obniżenie zużycia energii finalnej o 2.9%. Cele te uzupełnione zostały o bardziej szczegółowe założenia planu, do których zalicza się:

- obniżenie niskiej emisji dwutlenku węgla z sektora mieszkaniowego oraz obiektów publicznych,
- obniżenie zużycia energii finalnej w budynkach w skali całej Gminy,
- wytwarzanie i wykorzystanie energii z OZE,
- radykalna zmiana starych węglowych źródeł ciepła,
- wymiana kotłów węglowych na kotły gazowe,
- poprawa parametrów cieplnych w istniejących budynkach mieszkalnych,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze oświetlenia obiektów i terenów publicznych,
- wdrożenie rozwiązań związanych z produkcją energii elektrycznej z OZE.

Plan gospodarki niskoemisyjnej zakłada podejmowanie przez Gminę Twardogóra działań w latach 2016-2020 w następujących kierunkach:

- inwestycje związane z termomodernizacją budynków na terenie Gminy,
- modernizacja punktów oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne,
- wymiana kotłowni węglowych na zasilane innym paliwem,
- stosowanie ogniw fotowoltaicznych,
- modernizacja oświetlenia ulicznego i punktów użyteczności publicznej,
- wymiana źródeł oświetlenia wewnątrz budynków,
- wymiana urządzeń elektrycznych i elektronicznych w obiektach publicznych na energooszczędne,
- wykonanie audytów energetycznych w obiektach publicznych,
- opracowanie wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć,
- prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych.

Na terenie Gminy obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku.⁴¹ Na jego mocy mieszkańcy zobligowani są do działań na rzecz poprawy jakości środowiska naturalnego poprzez:

- wyposażenie nieruchomości w odpowiednie pojemniki do zbierania odpadów,
- selektywną zbiórkę odpadów,
- sprzątanie błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- mycie samochodów wyłącznie w wyznaczonych do tego miejscach (myjniach samochodowych) bądź na terenie własnej nieruchomości z zastrzeżeniem, że powstające ścieki odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej lub szczelnego zbiornika bezodpływowego oraz, że mycie auta ma miejsce na utwardzonej powierzchni przy użyciu środków ulegających biodegradacji,

⁴⁰ Uchwała nr XV.155.2016 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Twardogóra”

⁴¹ Uchwała nr XXXV.399.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Twardogóra



- naprawianie aut w miejscach, gdzie nie powodują one zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.

Mieszkańcy Gminy Twardogóra zobowiązani są również do sprawowania właściwej opieki nad posiadanymi zwierzętami domowymi, przede wszystkim w zakresie nie pozostawiania ich bez nadzoru, a także zapewnienia ochrony przed zagrożeniem i uciążliwością dla innych oraz przed zanieczyszczeniem terenów publicznych.

Utrzymywanie zwierząt gospodarskich możliwe jest wyłącznie na terenach produkcji rolniczej i wiąże się z utrzymywaniem ich bez uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, odpowiednim grodzeniem wybiegów dla zwierząt, gromadzeniem i usuwaniem odpadów i nieczystości zgodnie z przyjętymi normami prawnymi.

Gmina Twardogóra realizowała w 2018 roku Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.⁴² W ramach realizacji programu Gmina:

- zapewnia opiekę zwierzętom bezdomnym poprzez odławianie ich, poszukiwanie właścicieli, zapewnianie opieki weterynaryjnej oraz współpracę z podmiotami pozarządowymi,
- zapobiega ich bezdomności poprzez odławianie ich, żywienie i leczenie oraz przekazywanie odnalezionym bądź nowym właścicielom,
- zmniejsza populację bezdomnych zwierząt poprzez propagowanie wśród mieszkańców ograniczania i kontroli rozrodczości zwierząt domowych, propagowanie możliwości znakowania i rejestracji zwierząt domowych, współpracę z organizacjami pozarządowymi, edukację sterylizacji chirurgicznej zwierząt, szeroką publikację treści związanych z bezdomnymi zwierzętami, egzekwowanie obowiązujących przepisów prawa przez właścicieli zwierząt, obowiązkową sterylizację i kastrację zwierząt bezdomnych,
- edukuje mieszkańców w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt poprzez działania edukacyjne w zakresie odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami, ich humanitarnego traktowania oraz adopcji zwierząt, współpracę z organizacjami pozarządowymi, zamieszczanie na stronach internetowych oraz tablicach ogłoszeń treści propagujących humanitarny i odpowiedzialny stosunek do zwierząt,
- zapewnia miejsca dla zwierząt gospodarskich poprzez umieszczanie odłowionych zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym w miejscowości Trzy Chałupy, gdzie zapewnione jest wyżywienie oraz schronienie,
- sprawuje opiekę nad wolno żyjącymi kotami poprzez propagowanie wśród mieszkańców umożliwiania schronienia wolno żyjącym kotom, udzielanie społecznym opiekunom pomocy w przypadku leczenia kotów w przypadku choroby bądź wypadku, umożliwianie społecznym opiekunom bezpłatnego usypiania przez lekarza „ślepych miotów”, pomoc w dokarmianiu kotów przez społecznych opiekunów, członków organizacji pozarządowych oraz współpracę z tymi podmiotami.

Na działania związane z realizacją Programu opieki nad zwierzętami przeznaczono w 2018 roku 50 000 złotych z budżetu Gminy Twardogóra.

⁴² Uchwała nr XXXVI.414.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie gminy Twardogóra w 2018 r.



W Gminie Twardogóra w 2018 roku zmodernizowano Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Tymczasowy PSZOK na czas remontu zlokalizowano przy ul. Lipowej w Twardogórze.

W maju 2018 roku Zakład Gospodarki Komunalnej przeprowadził kilkudniową zbiórkę odpadów wielkogabarytowych. Celem akcji było pozbycie się przez mieszkańców gminy przedmiotów, które zalegały w ich gospodarstwach domowych. W wyniku zbiórki uprzątnięto ponad 45 ton odpadów pochodzących ze 182 nieruchomości.

Gmina zakończyła w ubiegłym roku prace nad zagospodarowanie terenu przyległego do dworca kolejowego w Twardogórze. Celem tych prac było między innymi dążenie do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, emisji pyłów i trujących gazów poprzez stworzenie węzła przesiadkowego PKP – PKS wraz z infrastrukturą. Stworzenie węzła przesiadkowego pozwala mieszkańcom oraz turystom na wygodne przesiadanie się i korzystanie z publicznego transportu zbiorowego, co jednocześnie stanowi dążenie do rezygnacji z transportu indywidualnego.

W ramach realizacji celów związanych ze środowiskiem naturalnym wyremontowano również elewację i pokrycie dachu budynków przy Placu Piastów 13 i 14 w Twardogórze. Zakres remontu objął remont pokrycia dachowego, remont kominów, remont i malowanie elewacji z dociepleniem, izolacje przeciwwilgociowe oraz częściową wymianę stolarki okiennie-drzwiowej. W ramach remontów wykonano w budynku mieszkalno-usługowym w Twardogórze przy ul. Ratuszowej 43 przyłącze gazowe oraz wewnętrzną instalację gazową na klatce schodowej, w czterech lokalach mieszkalnych oraz dwóch użytkowych. Wykonano także instalację centralnego ogrzewania w trzech lokalach mieszkalnych ogrzewanych piecami kaflowymi oraz przełączenie na kocioł istniejącego centralnego ogrzewania z piecem na paliwo węglowe w jednym lokalu, a także wykonano instalację centralnego ogrzewania w dwóch lokalach w miejsce dotychczasowego ogrzewania grzejnikami elektrycznymi.

Gmina Twardogóra włączyła się w propagowanie założeń uchwał antysmogowych podjętych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego pod hasłem „Twardogóra bez smogu”. Mieszkańcy na łamach Twardogórskiego Informatora Samorządowego zostali poinformowani o założeniach dokumentów i zaleceniach dotyczących postępowania ograniczającego smog. Gmina zachęcała również mieszkańców do zakładania kompostowników na terenie nieruchomości, które użytkują.

Mieszkańcy Gminy Twardogóra mieli możliwość skorzystania z dotacji na wymianę pieców i podłączenie do sieci ciepłowniczej, ogrzewania gazowego, elektrycznego, olejowego lub nowoczesnego automatycznego kotła na węgiel, drewno lub pelet. O dofinansowanie można było starać się z trzech programów:

- Program ograniczenia niskiej emisji (PONE),
- Program Czyste Powietrze,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020.

Gmina przystąpiła do przygotowania wspólnego wniosku o dotację ze środków Unii Europejskiej na wymianę kotłów opalanych paliwem stałym na źródła ciepła przyjazne środowisku.

Poza powyższymi Gmina Twardogóra podjęła w 2018 roku następujące działania w zakresie środowiska naturalnego:



- zaciągnięto długoterminową pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w wysokości planowanej 212 750.000 zł na realizację zadania „Ograniczenie niskiej emisji poprzez wymianę źródeł ciepła na terenie Gminy Twardogóra”,⁴³
- zaktualizowano regulamin ustalający zasady udzielania mieszkańcom dotacji na dofinansowanie działań związanych z trwałą likwidacją ogrzewania opartego na paliwie stałym bądź biomasie,⁴⁴
- powołano Komisję do spraw weryfikacji wniosków o udzielenie dotacji na dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu ochronę powietrza, związanych z trwałą likwidacją ogrzewania opartego na paliwie stałym lub biomasie,⁴⁵
- ustalono warunki sprzedaży oraz ceny drewna opałowego pochodzącego z cięć zadrzewienia na terenie Gminy,⁴⁶
- powołano zespół do spraw edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami oraz wskazano potrzebę opracowania przez zespół Wieloletniego Programu Edukacji Ekologicznej,⁴⁷
- opracowano i przyjęto Wieloletni Program Edukacji Ekologicznej Gminy Twardogóra na lata 2018-2020,⁴⁸
- przyjęto analizę stanu gospodarki odpadami za rok 2017.⁴⁹

2. Funkcjonowanie gminy

2.1. System oświaty

2.1.1. Liczba szkół, koszty związane z oświatą

W 2018 roku w Gminie Twardogóra funkcjonowały cztery placówki oświatowe, w tym:

- Miejskie Przedszkole w Twardogórze z 17 oddziałami,
- Szkoła podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II z 35 oddziałami,
- Szkoła Podstawowa w Goszczu z 10 oddziałami,
- Szkoła Podstawowa w Grabownie Wielkim z 10 oddziałami.

Łącznie w przedszkolach na terenie Gminy funkcjonowało 20 oddziałów, w szkołach podstawowych 48 oddziałów oraz 4 oddziały w gimnazjach.

Gmina Twardogóra w 2018 roku dotowała jedno przedszkole niepubliczne – Przedszkole Sióstr Opatrzności Bożej, do którego zgodnie ze stanem na dzień 31.09.2018 r. uczęszczało 30 dzieci. Wysokość miesięcznej stawki dotacji dla jednego dziecka w

⁴³ Uchwała nr XL.437.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca w sprawie: zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na zadanie „Ograniczenie niskiej emisji poprzez wymianę źródeł ciepła na terenie Gminy Twardogóra”

⁴⁴ Uchwała nr IV.24.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXX.341.2017 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji ze środków budżetu gminy Twardogóra pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza, związanych z trwałą likwidacją ogrzewania opartego na paliwie stałym lub biomasie na terenie Gminy Twardogóra

⁴⁵ Sprawozdanie nr 33.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 15.03.2018 roku do 11.04.2018 roku

⁴⁶ Sprawozdanie nr 33.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 15.03.2018 roku do 11.04.2018 roku

⁴⁷ Sprawozdanie nr 33.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 15.03.2018 roku do 11.04.2018 roku

⁴⁸ Sprawozdanie nr 34.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 12.04.2018 roku do 22.05.2018 roku

⁴⁹ Sprawozdanie nr 34.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 12.04.2018 roku do 22.05.2018 roku



przedszkolu równa jest 75% przeciętnej kwoty ustalonej w budżecie na dany rok wydatków bieżących w przeliczeniu na jednego wychowanka przedszkola, dla którego organem prowadzącym jest Gmina Twardogóra.

Zgodnie z zestawieniem wydatków budżetowych na rok 2018⁵⁰ kwota zawarta w planie wydatków (po zmianach) wyniosła 14 668 592,84 zł. Stan z 31.12.2018 r. wskazuje, że poniesione wydatki wyniosły w raportowanym roku 14 455 740,81 zł, co stanowi 98,55% wykonania planu.

Realizacja wydatków w roku 2018 w ramach oświaty i wychowania z podziałem na placówki edukacyjne oraz zadania Gminy zawarta jest w poniższych tabelach.

Koszty związane z utrzymaniem i prowadzeniem szkół podstawowych na terenie Miasta i Gminy Twardogóra wyniosły w 2018 roku 7 768 262,90 zł, w wydatkach tych zawarte są zarówno koszty osobowe, jak i związane z eksploatacją obiektów szkolnych. Poniesione w 2018 roku koszty dotyczą trzech szkół funkcjonujących na terenie Gminy w raportowanym roku, tj.: Szkoła Podstawowa nr 2 w Twardogórze, Szkoła Podstawowa w Goszczu oraz Szkoła Podstawowa w Grabownie Wielkim.

W ramach wydatków inwestycyjnych poniesionych w Gminie w szkołach podstawowych zawarte są: wykonanie akustyki sali gimnastycznej, docieplenie w SP w Goszczu oraz remont pomieszczeń szatni i wykonanie Biblioteki w SP w Grabownie Wielkim.

Koszty związane z funkcjonowaniem oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych dotyczą klas „0”, które prowadzone były w 2018 roku przy dwóch placówkach na terenie Gminy – Szkole Podstawowej w Goszczu oraz w Grabownie Wielkim. W raportowanym roku poniesione wydatki wyniosły 195 106,69 zł.

Na terenie Miasta i Gminy Twardogóra w 2018 roku funkcjonowało jedno przedszkole publiczne, w którym prowadzone były zarówno oddziały przedszkolne, jak i klasy „0”. W ramach kosztów poniesionych w raportowanym roku zawiera się więc utrzymanie Przedszkola Miejskiego w Twardogórze oraz dotacja dla Niepublicznego Przedszkola Sióstr Opactwa Bożej w Twardogórze. Suma wydatków poniesionych na rzecz w/w przedszkoli wynosi 3 417 342,86 zł, przy czym na utrzymanie Przedszkola Miejskiego wydatkowana została kwota 3 219 090,02 zł.

Kwota ogólna związana z kosztami utrzymania oddziałów w gimnazjach na terenie Gminy wyniosła 1 366 214,01 zł.

Zadanie własne Gminy, związane z zapewnieniem uczniom dowozu do szkół oraz opieki nad nimi podczas podróży, realizowane było w raportowanym roku w Gminie Twardogóra poprzez usługę dowozu uczniów do szkół podstawowych, usługę opieki nad uczniami w trakcie przewozu oraz dowóz uczniów niepełnosprawnych do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Oleśnicy i Dziennego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Miliczu. Koszty poniesione w związku z realizacją tego zadania w 2018 roku wyniosły 696 547,87 zł.

W ramach doształcania nauczycieli oraz podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych w 2018 roku przeprowadzone zostało jedno postępowanie egzaminacyjne na stopień awansu zawodowego, którego koszt wyniósł 500,00 zł. Dodatkowo realizowane były dopłaty do kursów, studiów, dofinansowanie szkoleń w szkołach, a także podpisana została umowa z Powiatowym Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy na organizację doształcania zawodowego nauczycieli. Związane z powyższym wydatki w roku 2018 wyniosły 63 574,045 zł.

⁵⁰ Zarządzenie nr 78.2019 Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie przedstawienia sprawozdania opisowego z wykonania budżetu Gminy Twardogóra za 2018 r.



Wymagającym objaśnienia jest również paragraf związany z kosztami wynikającymi z pozostałej działalności w obszarze oświaty. W ramach poniesionych w 2018 roku kosztów, wynoszących 166 104,90 zł, finansowane były: odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych emerytów i rencistów nauczycieli, koszty zakupu materiałów konieczne do realizacji w szkołach zadań pozaszkolnych, organizowanie imprez w ramach realizowanych w szkołach programów kultura i sport w szkole.

Tabela 12 Wydatki na oświatę w 2018 roku – Szkoły podstawowe

Paragraf	Kwota (ogółem w zł)
Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	1 793,34
Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	110 687,22
Wynagrodzenia osobowe pracowników	4 803 916,87
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	486 287,39
Składki na ubezpieczenie społeczne	887 510,34
Składki na Fundusz Pracy	105 040,68
Wynagrodzenia bezosobowe	3 986,00
Zakup materiałów i wyposażenia	225 829,89
Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	78 526,11
Zakup energii	438 277,81
Zakup usług remontowych	82 286,09
Zakup usług zdrowotnych	17 875,00
Zakup usług pozostałych	97 233,64
Zakup usług telefonii i Internet	23 104,97
Podróże służbowe i krajowe	8 674,47
Różne opłaty i składki	15 192,62
Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	324 393,49
Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	25 120,41
Podatek od towarów i usług	404,06
Szkolenia pracowników	4 133,86
Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	27 988,64
Szkoły podstawowe – ogółem wydatki poniesione w 2018 r.	7 768 262,90

Tabela 13 Wydatki na oświatę w 2018 roku – Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych

Paragraf	Kwota (ogółem w zł)
Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	10 084,14
Wynagrodzenia osobowe pracowników	136 072,96
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	8 906,83
Składki na ubezpieczenie społeczne	25 188,32
Składki na Fundusz Pracy	3 602,47
Zakup materiałów i wyposażenia	3 187,97
Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	8 064,00
Oddziały przedszkole – ogółem wydatki poniesione w 2018 r.	195 106,69

Tabela 14 Wydatki na oświatę w 2018 roku - Przedszkola

Paragraf	Kwota (ogółem w zł)
Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące	14 738,52
Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty	183 514,32



Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	14 904,38
Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 099 303,06
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	131 651,15
Składki na ubezpieczenie społeczne	361 207,50
Składki na Fundusz Pracy	31 298,93
Wynagrodzenia bezosobowe	5 640,00
Zakup materiałów i wyposażenia	44 589,47
Zakup środków żywności	259 362,69
Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	5 499,66
Zakup energii	68 648,56
Zakup usług remontowych	6 568,35
Zakup usług zdrowotnych	5 386,00
Zakup usług pozostałych	24 456,07
Zakup usług telefonii i Internet	2 081,41
Podróże służbowe i krajowe	3 556,59
Różne opłaty i składki	2 140,00
Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	141 790,00
Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	9 710,00
Szkolenia pracowników	1 296,20
Przedszkola – ogółem wydatki poniesione w 2018 r.	3 417 342,86

Tabela 15 Wydatki na oświatę w 2018 roku – Gimnazja

Paragraf	Kwota (ogółem w zł)
Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 152 216,62
Składki na ubezpieczenie społeczne	191 135,08
Składki na Fundusz Pracy	22 862,31
Gimnazja – ogółem wydatki poniesione w 2018 r.	1 366 214,01

Tabela 16 Wydatki na oświatę w 2018 roku – inne zadania

Paragraf	Kwota (ogółem w zł)
Dowożenie uczniów do szkół	
Składki na ubezpieczenia społeczne	10 848,36
Wynagrodzenia bezosobowe	69 697,35
Zakup usług pozostałych	616 002,16
Ogółem	696 547,87
Komisje egzaminacyjne	
Wynagrodzenia bezosobowe	500,00
Ogółem	500,00
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	
Zakup materiałów i wyposażenia	2 288,00
Zakup usług pozostałych	18 721,00
Szkolenia pracowników	42 565,45
Ogółem	63 574,45
Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych o innych formach wychowania przedszkolnego	
Wynagrodzenie osobowe pracowników	4169,91
Składki na ubezpieczenie społeczne	716,78
Składki na Fundusz Pracy	102,15
Ogółem	4 988,84
Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnego organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach	



podstawowych i gimnazjach	
Wynagrodzenie osobowe pracowników	550 199,02
Składki na ubezpieczenie społeczne	95 263,93
Składki na Fundusz Pracy	12 883,60
Ogółem	658 346,55
Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach	
Wynagrodzenie osobowe pracowników	6 650,57
Składki na ubezpieczenie społeczne	1 141,88
Składki na Fundusz Pracy	141,01
Ogółem	7 933,46
Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników	
Wynagrodzenie osobowe pracowników	1 103,54
Zakup pomocy naukowych	109 714,74
Ogółem	110 818,28
Pozostała działalność	
Zakup materiałów i wyposażenia	29 147,14
Zakup usług remontowych	10 337,42
Zakup usług pozostałych	35 682,42
Podróże służbowe krajowe	4 314,92
Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	86 623,00
Ogółem	166 104,90

2.1.2. Liczba dzieci szkolnych, podstawowe wskaźniki w obszarze edukacji

Liczba dzieci w jednostkach oświatowych, zgodnie ze stanem na dzień 30.09.2018 r. zawarta jest w tabeli nr 17.

Tabela 17 Liczba dzieci w szkołach w 2018 r.

Nazwa jednostki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Miejskie Przedszkole w Twardogórze	17	394
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II	35	841
Szkoła Podstawowa w Goszczu	10	154
Szkoła Podstawowa w Grabownie Wielkim	10	152
Przedszkola	20	448
Szkoły podstawowe	48	983
Gimnazja	4	110
łącznie dzieci szkolnych w Gminie		1541

Stan zatrudnienia w publicznych placówkach oświatowych na terenie Gminy wynika z organizacji roku szkolnego. Poniższa tabela zawiera informacje o stanie zatrudnienia w Gminie Twardogóra w roku 2018 (stan na 31.09.2018 r.).

Tabela 18 Liczba nauczycieli pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych według poziomu wykształcenia i stopnia awansu zawodowego

Placówka	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany	Ogółem etatów	Ogółem etatów nieobjętych subwencją
Miejskie Przedszkole w	0	5,28	5,85	0,84	11,97	19,24



Twardogórze						
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II	0	4,78	12	56	72,78	2
Szkoła Podstawowa w Goszczu	0	1,11	2	11,11	14,22	0
Szkoła Podstawowa w Grabownie Wielkim	1,20	0,71	4	7,24	13,15	0
łącznie	1,20	11,88	23,85	75,19	112,12	21,24

W ramach działalności podejmowanej na rzecz uczniów, u których orzeciono potrzebę kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność (tj. niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową (w tym z afazją), z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem (w tym z zespołem Aspergera), prowadzona była w klasach ogólnodostępnych w szkołach podstawowych

i gimnazjach opieka i edukacja dla niepełnosprawnych dzieci o różnym stopniu i rodzaju tej niepełnosprawności. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego obowiązkowo organizowane były 2 godziny zajęć rewalidacyjnych, których rodzaj zależy od zaleceń wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Dodatkowo w szkołach organizowane jest nauczanie indywidualne, dotyczące uczniów, którzy ze względów zdrowotnych nie mogą uczęszczać do szkoły, bądź wymiar możliwości uczęszczania jest mocno ograniczony. Nauczyciele delegowani są (przez dyrektora szkoły bądź przedszkola) do prowadzenia zajęć lekcyjnych w domu. Wymiar godzin zajęć indywidualnych jest następujący: 4-6 godzin tygodniowo dla uczniów objętych rocznym obowiązkowym wychowaniem przedszkolnym, 6-8 godzin tygodniowo dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, 8-10 godzin tygodniowo dla uczniów klas IV-VI szkół podstawowych oraz 10-12 godzin tygodniowo dla uczniów gimnazjów.

Dodatkowo, w ramach funkcjonowania placówek oświatowych na terenie Gminy, działalność edukacyjna i wychowawczo-opiekuńcza wspierana była dodatkowymi godzinami klasyfikowanymi do następujących kategorii: opieka świetlicowa, praca biblioteki szkolnej, praca pedagoga szkolnego i psychologa, dodatkowe zajęcia wspomagające naukę i rozwój (np. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne), zajęcia pozalekcyjne (koła zainteresowań, koła przedmiotowe), godziny doradztwa zawodowego oraz zajęcia sportowo-rekreacyjne.

Gmina Twardogóra w 2018 roku wypełniała również funkcję opiekuńczą w stosunku do uczniów, zwłaszcza poprzez działalność świetlic szkolnych we wszystkich placówkach szkolnictwa podstawowego i gimnazjum. Na terenie Gminy organizowane było również dożywianie dzieci, głównie w formie posiłku obiadowego, poprzez działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W roku szkolnym 2017/2018 w jednostkach oświatowych Gminy Twardogóra Dolnośląski Kurator Oświaty, będący organem nadzoru pedagogicznego, nie prowadził ewaluacji. Kuratorium poddało kontroli jedną placówkę – Szkołę Podstawową w Grabownie Wielkim – w kwietniu 2018 roku. Do wydanych zaleceń należało udzielanie uczniowi z opinią wsparcia zgodnie z zaleceniem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w ramach zorganizowanych zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, we współpracy z rodzicami.

Egzamin gimnazjalny w roku szkolnym 2016/2017



Do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło 117 uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Twardogórze. Wyniki egzaminu w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej zawiera tabela.

Tabela 19 Wyniki egzaminu gimnazjalnego w %

	Liczba uczniów	Część humanistyczna				Część matematyczno-przyrodnicza			
		GHP	stanin	GHH	stanin	GMM	stanin	GMP	stanin
SP nr 2	117	66,7	5	56,8	5	51,5	5	57,3	6
powiat	926	65,9		57,0		49,9		53,6	
województwo		67,1		57,8		50,5		55,1	
różnica szkoła - województwo		-0,4		-1,0		1,0		2,2	

Uczniowie z terenu Gminy uzyskali wyniki wyższe z matematyki i przedmiotów przyrodniczych od wyników uczniów województwa. Z części humanistycznej wyniki również są zadawalające, porównywalne z wynikami uczniów powiatu, jednak niższe od wyników uczniów województwa.

Tabela 20 Wyniki szczegółowe egzaminu

	Część humanistyczna – język polski	Część humanistyczna – historia i WOS	Część matematyczno-przyrodnicza - matematyka	Część matematyczno-przyrodnicza – przedmioty przyrodnicze	Język angielski		Język niemiecki - poziom podstawowy
					poziom podstawowy	poziom rozszerzony	
SP nr 2	66,7	56,8	51,5	57,3	67,2	52,2	34,4
powiat	65,9	57,0	49,9	53,6	64,9	49,6	48,6
województwo	67,1	57,8	50,5	55,1	68,7	53,2	52,5

Wynik egzaminu w części humanistycznej (język polski) uczniów SP nr 2 jest wyższy o 0,8% od uczniów powiatu, ale niższy o 0,4% od uczniów województwa. Wynik egzaminu części humanistycznej (historia i WOS) jest niższy o 0,2% od uczniów powiatu i o 1% od uczniów województwa. Wynik części matematyczno-przyrodniczej (matematyka) jest wyższy o 1,6% od uczniów powiatu i o 1% od uczniów województwa, zaś części matematyczno-przyrodniczej (przedmioty przyrodnicze) jest wyższy o 3,7% od uczniów powiatu i o 2,2% od uczniów województwa.

Uczniowie gimnazjum z języka angielskiego na poziomie podstawowym uzyskali wynik wyższy od uczniów powiatu o 2,3%, ale niższy od uczniów województwa o 1,5%, zaś na poziomie rozszerzonym – wynik wyższy od uczniów powiatu o 2,6%, ale niższy od uczniów województwa o 1%. Z języka niemieckiego na poziomie podstawowym wynik był niski – o 14,2% niższy od uczniów w skali powiatu i o 18,1% niższy w skali województwa. Do egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym nie przystąpił żaden z uczniów.

2.2. Gospodarka odpadami

2.2.1. System gospodarowania odpadami



W zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Twardogóra obowiązują następujące uchwały podjęte przez Radę Miejską:

- Uchwała nr XXXV.400.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz sposobu jej składania,
- Uchwała nr XXXV.401.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XVIII.192.2016 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Twardogóra,
- Uchwała nr III.24.2015 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie: wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności,
- Uchwała nr XXXII.258.2013 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 19 grudnia 2013 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała nr XXI.150.2012 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 18 października 2012 r. w sprawie przejścia obowiązku odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Twardogóra niezamieszkałych przez mieszkańców, na których powstają odpady komunalne.

Podmiotem odpowiedzialnym za organizację i funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Twardogóra jest Gmina Twardogóra. Gospodarka odpadami komunalnymi odbywa się w zamian za uiszczaną przez właścicieli nieruchomości opłatę.

Gmina Twardogóra powierza świadczenie usług w zakresie gospodarowania odpadami Zakładowi Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Twardogórze. W ramach świadczonych usług spółka odbiera odpady z nieruchomości na terenie Gminy. Firmy wyłonione w wyniku przetargu odpowiedzialne są za transport i zagospodarowanie odpadów, nadto Zakład Gospodarki Komunalnej administruje Punktami Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz zajmuje się wodociągami i zaopatrzeniem w wodę oraz kanalizacją, usuwaniem i oczyszczaniem ścieków komunalnych oraz wywozem nieczystości płynnych.

Odpady komunalne odbierane są od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych, w których powstają odpady komunalne. W ramach systemu gospodarowania odpadami z terenu nieruchomości odbierana jest każda ilość zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zebranych w sposób selektywny (za wyjątkiem bioodpadów). Odpady ulegające biodegradacji odbierane są w ilości maksymalnej równej pięciu workom z terenu jednej nieruchomości. Większą ilość odpadów biodegradowalnych mieszkańcy mogą dostarczać do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, zużyte baterie i akumulatory, meble i odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, przeterminowane leki i chemikalia przyjmowane są w każdej ilości do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, znajdujących się przy ul. Wrocławskiej 15 w Twardogórze oraz w Grabownie Wielkim.



Ponadto przeterminowane leki mogą być nieodpłatnie przekazywane do aptek, a odpady zielone i biodegradowalne mogą być przez mieszkańców Gminy kompostowane na terenie posesji.

Gmina Twardogóra zrealizowała w 2018 roku znaczące inwestycje w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. W ramach właściwej organizacji systemu gospodarowania odpadami zakupiony został nowy pojazd specjalistyczny z zabudową bramową i żurawiem, służący do wywozu kontenerów z PSZOK-ów i terenu Gminy. Dodatkowo dokonano modernizacji Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w Twardogórze. W raportowanym roku zakupiona została nowa śmieciarka z zabudową dwukomorową, umożliwiającą jednoczesne zbieranie odpadów zmieszanych i biodegradowalnych.

2.2.2. Dane ilościowe dotyczące odpadów w gminie

Dane ilościowe oparte są o sprawozdania złożone przez podmiot odbierający odpady komunalne z terenu Gminy Twardogóra i zawiera się je w poniższej tabeli.

Tabela 21 Ilość zebranych w 2018 roku odpadów komunalnych

Rodzaj zebranych odpadów	Masa (Mg)
Odpady wielkogabarytowe	364,520
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	3 472,860
Odpady ulegające biodegradacji	414,100
Papier i tektura	66,740
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	3,745
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające składniki niebezpieczne	7,338
Baterie i akumulatory	0,742
Leki	0,148
Urządzenia zawierające freony	4,454
Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,349
Odpady z innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	208,400
Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	464,200
Zużyte opony	30,220
Opakowania ze szkła	218,270
Zmieszane odpady opakowaniowe	252,760
Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,142
Opakowania z papieru i tektury	43,046
Opakowania z metali	14,894
Suma	5 566,928

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych na terenie Gminy Twardogóra wyniosła łącznie 3 472,86 Mg, w tym z obszarów miejskich zebrano 2 083,71 Mg, zaś z terenów wiejskich 1 389,15 Mg. Zebrane odpady zostały przekazane do RIPOK w Krynicznie, gdzie poddane zostały procesom mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów.

Ilość odpadów, które ulegają biodegradacji, wyniosła 414,10 Mg. Przekazano je do RIPOK w Rudnej Wielkiej koło Wąsosza, gdzie poddane zostały kompostowaniu.



Pozostałe odpady ulegające biodegradacji (papier i tekturę) przekazano firmie FBSerwis Wrocław Sp. z o.o. z Bielán Wrocławskich celem poddania ich recyklingowi materiałowemu.

2.2.3. Koszty systemu gospodarowania odpadami

Zgodnie z „Analizą stanu gospodarki odpadami” za rok 2018 koszty związane z funkcjonowaniem i obsługą systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Twardogóra wyniosły 2 898 776,88 zł brutto. Wyszczególnienie kosztów zawiera poniższa tabela.

Tabela 22 Koszty systemu gospodarowania odpadami w 2018 r.

Rodzaj poniesionych kosztów	Kwota (brutto)
Odbiór odpadów selektywnie zebranych i zmieszanych od mieszkańców wraz z kosztem transportu i przeładunku na stacji przeładunkowej	977 884, 23 zł
Zagospodarowanie odpadów wraz z kosztami transportu	1 863 000,05 zł
Zakup worków do segregacji odpadów	57 342,60 zł
Inne wydatki	550,00 zł
Suma	2 898 776,88 zł

Koszt zagospodarowania odpadów komunalnych z wyszczególnieniem ich rodzaju wynosił w raportowanym roku:

- zmieszane odpady komunalne – 464,40 zł/Mg,
- odpady ulegające biodegradacji – 324,21 zł/Mg,
- papier i tektura – 27,91 zł/Mg,
- tworzywa sztuczne wraz z metalami i odpadami wielomateriałowymi – 270,00 zł/Mg,
- odpady wielkogabarytowe – 324,00 zł/Mg,
- zużyte opony – 380,00 zł/Mg,
- materiały izolacyjne – 2160,00 zł/Mg.

2.3. Jednostki organizacyjne gminy

2.3.1. Opis działań jednostek organizacyjnych gminy

Centrum Usług Wspólnych Gminy Twardogóra

CUW Gminy Twardogóra funkcjonuje od 2016 r., powołane zostało na mocy Uchwały Rady Miejskiej⁵¹. Centrum jest samodzielną jednostką budżetową, nieposiadającą osobowości prawnej. Podstawą działania Centrum jest roczny plan finansowy.

⁵¹ Uchwała nr XIII.128.2015 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 17 grudnia 2015 roku w sprawie: utworzenia jednostki organizacyjnej „Centrum Usług Wspólnych Gminy Twardogóra” oraz nadania jej statutu



Centrum Usług Wspólnych funkcjonuje na podstawie Statutu. Nadzór nad działalnością jednostki sprawowany jest przez Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra.

Przedmiotem działalności CUW jest realizacja, organizacja oraz prowadzenie zadań związanych ze wspólną obsługą administracyjną, finansową oraz organizacyjną następujących jednostek organizacyjnych gminy: Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Twardogórze, Szkoły Podstawowej w Goszczu, Szkoły Podstawowej

w Grabownie Wielkim, Miejskiego Przedszkola w Twardogórze, Miejskiego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze, Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Twardogóra.

Zadania Centrum wykonywane są w zakresie obsługi kadrowo-płacowej, rachunkowości i sprawozdawczości (w tym finansowej, budżetowej i oświatowej), administracyjno-organizacyjnym, udzielania zamówień publicznych oraz czynności w zakresie kompetencji organu prowadzącego jednostkę.

W 2018 roku Centrum Usług Wspólnych prowadziło postępowania w zakresie zamówień publicznych:

- zamówienie publiczne dotyczące przewozu uczniów do szkół prowadzonych przez Gminę Twardogóra w roku szkolnym 2018/2019⁵²; w wyniku postępowania wybrano wykonawcę usługi⁵³,
- zamówienie publiczne dotyczące przewozu uczniów niepełnosprawnych do szkół/placówek oświatowych w roku szkolnym 2018/2019⁵⁴; w wyniku postępowania wybrano wykonawcę usługi⁵⁵,
- zamówienie publiczne dotyczące przewozu uczniów na zajęcia nauki pływania do Krytej Pływalni Dolnośląski Delfinek w Twardogórze⁵⁶; w wyniku postępowania wybrano wykonawcę usługi⁵⁷.

Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Zakład Gospodarki Komunalnej jest spółką prawa handlowego ze 100% udziałem Gminy Twardogóra. Jednostka powstała w 2015 r. na mocy Uchwały Rady Miejskiej⁵⁸.

Zakład prowadzi działalność w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz wywozu odpadów płynnych, utrzymania czystości i porządku, wywozu nieczystości stałych i selektywnej zbiórki odpadów, administrowania Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, utrzymania zieleni miejskiej i zadrzewień, utrzymania ulic i placów, administrowania cmentarzami komunalnymi oraz zarządzania targowiskiem miejskim.

Zakład Gospodarki Komunalnej zakończył w 2018 roku realizację zadania polegającego na „Modernizacji ujęć wody podziemnej Sosnówka – Brzezinka” w zakresie likwidacji otworu studziennego, wykonania nowego otworu oraz prac dokumentacyjnych. Zadanie zostało zrealizowane przy wsparciu

⁵² Ogłoszenie o zamówieniu nr 556563-N-2018 z dnia 11.05.2018 r.

⁵³ Ogłoszenie o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 04.06.2018 r. (CUW.271.1.2018)

⁵⁴ Ogłoszenie o zamówieniu nr 582016-N-2018 z dnia 02.07.2018 r.

⁵⁵ Ogłoszenie o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 14.08.2018 r. (CUW.271.2.2018)

⁵⁶ Ogłoszenie o zamówieniu nr 630832-N-2018 z dnia 02.10.2018 r.

⁵⁷ Ogłoszenie o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 22.10.2018 r. (CUW.271.2.2018)

⁵⁸ Uchwała nr X.101.2015 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 września 2015 r. w sprawie: przekształcenia „Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej” w Twardogórze poprzez likwidację i utworzenie samorządowego zakładu budżetowego pod nazwą: „Zakład Gospodarki Mieszkaniowej” oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą: Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.



Wojewódzkiego Funduszu Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w postaci pożyczki w kwocie 302 000,00 zł.

W 2018 roku zakończono modernizację Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Twardogórze przy ul. Wrocławskiej. W ramach projektu zakupione zostały pojazdy do wywozu kontenerów, pobudowano dwie wiaty do gromadzenia odpadów, dokonano remontu budynku garażowo-magazynowego wraz z adaptacją części pomieszczeń garażowych dla obsługi PSZOK (punkt przyjmowania rzeczy używanych oraz punkt napraw), zakupiono specjalistyczne kontenery i pojemniki na odpady, a także sprzęt specjalistyczny, wykonano ścieżkę edukacyjną oraz niezbędną infrastrukturę techniczną i elementy zagospodarowania terenu.

W ramach funkcjonowania Zakładu podjęte zostały również działania edukacyjne związane z modernizacją Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie miasta Twardogóra. Zadanie obejmowało wykonanie ścieżki edukacyjnej na terenie PSZOK, organizacje warsztatów dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, zakup toreb ekologicznych, wydanie ulotek oraz zakup pakietów edukacyjnych. Działania zostały dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w wysokości 6 921,53 zł.

Zakład Gospodarki Komunalnej wystosował w 2018 roku dwanaście zapytań ofertowych oraz ogłosił dwa postępowania przetargowe, tj.:

- zapytanie ofertowe dotyczące wynajmu samochodu do ciśnieniowego czyszczenia kanalizacji⁵⁹, w wyniku postępowania dokonano wyboru wykonawcy⁶⁰
- zapytanie ofertowe dotyczące zakupu wraz z dostawą nowych wodomierzy do wody zimnej⁶¹, w wyniku postępowania dokonano wyboru wykonawcy⁶²,
- zapytanie ofertowe dotyczące dostawy worków do selektywnej zbiórki odpadów⁶³, w wyniku postępowania dokonano wyboru wykonawcy⁶⁴,
- zamówienie publiczne dotyczące modernizacji Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych⁶⁵, postępowanie zostało unieważnione⁶⁶,
- ponowne zamówienie publiczne dotyczące modernizacji Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych⁶⁷, w wyniku którego dokonano wyboru wykonawcy⁶⁸,
- zapytanie ofertowe dotyczące wykonania usługi odbioru/transportu i zagospodarowania odpadów powstających na Miejskiej Oczyszczalni Ścieków przy ul. Lipowej o kodzie 19 08 01 – skratki oraz o kodzie 19 08 02 – piasek z piaskownika⁶⁹, w wyniku postępowania wybrano wykonawców obu usług⁷⁰,
- zapytanie ofertowe dotyczące wykonania ekspertyzy hydrogeologicznej stanu technicznego sześciu studni głębinowych na ujęciach wody podziemnej⁷¹,
- zamówienie publiczne na dostawę paliw płynnych dla ZGK Sp. z o.o.⁷², w wyniku postępowania wybrano wykonawcę usługi⁷³,

⁵⁹ Zapytanie ofertowe z dnia 02.01.2018 r.

⁶⁰ Protokół z postępowania zamówienia o wartości od 5000 euro do 10 000 euro z dnia 29.01.2018 r.

⁶¹ Zapytanie ofertowe z dnia 10.02.2018 r.

⁶² Protokół z postępowania zamówienia o wartości od 5000 euro do 10 000 euro z dnia 05.02.2018 r.

⁶³ Zapytanie ofertowe z dnia 17.01.2018 r.

⁶⁴ Protokół z otwarcia ofert zamówienia o wartości od 5000 euro do 10 000 euro z dnia 29.01.2018 r.

⁶⁵ Ogłoszenie nr 506823-N-2018 z dnia 17.01.2018 r.

⁶⁶ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 05.06.2018 r.

⁶⁷ Ogłoszenie nr 514945-N-2018 z dnia 06.02.2018 r.

⁶⁸ Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 28.02.2018 r.

⁶⁹ Zapytanie ofertowe z dnia 13.02.2018 r.

⁷⁰ Protokół z postępowania zamówienia o wartości od 5000 euro do 10 000 euro z dnia 01.03.2018 r.

⁷¹ Zapytanie ofertowe z dnia 19.02.2018 r.



- zapytanie ofertowe dotyczące zakupu i dostawy nowych wodomierzy do wody zimnej⁷⁴, w wyniku postępowania dokonano wyboru wykonawcy⁷⁵,
- zapytanie ofertowe dotyczące dostawy kontenerów i pojemników na odpady oraz wyposażenia do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych⁷⁶, usługa podzielona została na cztery części: (1) dostawa fabrycznie nowych kontenerów do gromadzenia odpadów, (2) dostawa fabrycznie nowych pojemników do gromadzenia odpadów, (3) dostawa wyposażenia do PSZOK – rębak do odpadów zielonych, (4) dostawa wyposażenia do PSZOK – wyposażenie PSZOK; w wyniku postępowania dokonano wyboru wykonawców trzech części zamówienia (1-3), czwarta część została unieważniona z uwagi na brak ofert⁷⁷,
- zapytanie ofertowe dotyczące wykonania pomiarów ochronnych, sprawdzenia istniejących przeciwpożarowych wyłączników bezpieczeństwa i sporządzenia technicznej dokumentacji powykonawczej z wykonanych pomiarów w obiektach Spółki⁷⁸, w wyniku postępowania dokonano wyboru wykonawcy⁷⁹,
- zapytanie ofertowe dotyczące zakupu nakładek radiowych – modułów radiowych do wodomierzy wraz z dostawą o uruchomieniem systemu⁸⁰, w wyniku postępowania dokonano wyboru wykonawcy⁸¹,
- zapytanie ofertowe dotyczące dostawy polielektrolitu przeznaczonego do osadu do stacji mechanicznego odwadniania osadu na Miejskiej Oczyszczalni Ścieków⁸², w wyniku postępowania dokonano wyboru wykonawcy⁸³,
- zapytanie ofertowe dotyczące dostawy polichloroku glinu przeznaczonego do oczyszczania ścieków komunalnych na Miejskiej Oczyszczalni Ścieków⁸⁴, w wyniku postępowania dokonano wyboru wykonawcy⁸⁵.

Jednostka na łamach strony internetowej www.zgk.twardogora.pl prowadzi komunikację z mieszkańcami Gminy dotyczącą podejmowanych przez Zakład działań oraz ofert pracy w jednostce.

W 2018 roku jednostka odebrała nowy pojazd specjalistyczny z zabudową bramową i żurawiem służący do odbioru kontenerów z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz terenu Gminy, a także śmieciarkę z zabudową dwukomorową umożliwiającą jednoczesne zbieranie odpadów zmieszanych i biodegradowalnych.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej powstał w 2016 roku na mocy Uchwały Rady Miejskiej⁸⁶. Jest jednostką organizacyjną działającą w formie samorządowego zakładu budżetowego.

⁷² Ogłoszenie nr 541502-N-2018 z dnia 06.04.2018 r.

⁷³ Ogłoszenie o wyborze oferty z dnia 17.04.2018 r.

⁷⁴ Zapytanie ofertowe z dnia 10.07.2018 r.

⁷⁵ Protokół z postępowania zamówienia o wartości od 5000 euro do 10 000 euro z dnia 23.07.2018 r.

⁷⁶ Zapytanie ofertowe z dnia 11.07.2018 r.

⁷⁷ Protokół z postępowania z dnia 02.08.2018 r.

⁷⁸ Zapytanie ofertowe z dnia 15.10.2018 r.

⁷⁹ Protokół z postępowania zamówienia o wartości do 5000 euro z dnia 26.10.2018 r.

⁸⁰ Zapytanie ofertowe z dnia 07.11.2018 r.

⁸¹ Protokół z postępowania zamówienia o wartości od 5000 euro do 10 000 euro z dnia 21.11.2018 r.

⁸² Zapytanie ofertowe z dnia 10.12.2018 r.

⁸³ Protokół z postępowania zamówienia o wartości od 5000 euro do 10 000 euro z dnia 09.01.2019 r.

⁸⁴ Zapytanie ofertowe z dnia 10.12.2018 r.

⁸⁵ Protokół z postępowania zamówienia o wartości od 5000 euro do 10 000 euro z dnia 09.01.2019 r.



Zakład wykonuje zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące zaspakajanie potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych w zakresie gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym, gospodarowania gminnymi lokalami użytkowymi, budynkami użytkowymi i gminnymi ogródkami przydomowymi oraz innych zadań zleconych przez Gminę Twardogóra.

ZGM administruje zasobami zawartymi w tabeli.

Tabela 23 Zasoby w administrowaniu Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w 2018 roku

Budynki komunalne		Ilość (szt.)	
Budynki z lokalami mieszkalnymi		108	
Budynki z lokalami użytkowymi		9	
Razem budynki komunalne		117	
Lokale mieszkalne		Ilość (szt.)	Powierzchnia (m ²)
W budynkach komunalnych		339	16 225,91
W budynkach wspólnot mieszkaniowych		255	wyszczególnione poniżej
W tym:			
PIL-KAZ – 79 budynków		252	11 600,93
WRZOS – 1 budynek		1	26,43
PROCON – 2 budynki		2	125,50
Razem lokalne mieszkalne		594	27 978,77
Inne zasoby		Ilość (szt.)	Powierzchnia użytkowa (m ²)
Garaże		40	568,46
Komórki		353	3 029,88
Lokale użytkowe		59	3 218,15
Świetlice		4	416,42
Straże pożarne		2	418,67
Straże pożarne ze świetlicami		2	575,96
Place zabaw		23	-

W ramach działalności ZGM 14 lutego 2018 r. opublikowany został wykaz nieruchomości będących własnością Gminy przeznaczonych do najmu:

- lokal użytkowy o powierzchni 71,92 m² zlokalizowany przy ul. 1 Maja w Twardogórze,
- lokal użytkowy o powierzchni 17,71 m² zlokalizowany przy ul. Ratuszowej w Twardogórze.

12 marca 2018 r. opublikowano ogłoszenie dotyczące ustnego przetargu nieograniczonego na najem następujących lokali przeznaczonych na działalność handlowo-usługową:

- lokal o powierzchni 121,13 m² zlokalizowany przy ul. Sosnowej w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 60,00 m² zlokalizowany przy ul. Wrocławskiej w Twardogórze,

⁸⁶ Uchwała nr X.101.2015 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 września 2015 r. w sprawie: przekształcenia „Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej” w Twardogórze poprzez likwidację i utworzenie samorządowego zakładu budżetowego pod nazwą: „Zakład Gospodarki Mieszkaniowej” oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą: Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.



- lokal o powierzchni 42,00 m² zlokalizowany przy ul. Ratuszowej w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 71,92 m² zlokalizowany przy ul. 1 Maja w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 103,86 m² zlokalizowany przy ul. Bydgoskiej w Twardogórze.

W ramach działalności Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej 9 kwietnia 2018 r. ogłoszony został ustny przetarg nieograniczony na najem następujących lokali użytkowych przeznaczonych pod działalność handlowo-usługową:

- lokal o powierzchni 121,13 m² zlokalizowany przy ul. Sosnowej w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 60,00 m² zlokalizowany przy ul. Wrocławskiej w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 42,00 m² zlokalizowany przy ul. Ratuszowej w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 71,92 m² zlokalizowany przy ul. 1 Maja w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 17,71 m² zlokalizowany przy ul. Ratuszowej w Twardogórze.

28 maja 2018 r. opublikowano ogłoszenie dotyczące ustnego przetargu nieograniczonego na najem następujących lokali przeznaczonych na działalność handlowo-usługową:

- lokal o powierzchni 121,13 m² zlokalizowany przy ul. Sosnowej w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 60,00 m² zlokalizowany przy ul. Wrocławskiej w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 71,92 m² zlokalizowany przy ul. 1 Maja w Twardogórze,
- lokal o powierzchni 17,71 m² zlokalizowany przy ul. Ratuszowej w Twardogórze.

31 października 2018 r. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej opublikował wykaz nieruchomości przeznaczonych do najmu:

- lokal o powierzchni 18,60 m² zlokalizowany przy ul. Wielkopolskiej, przeznaczony na działalność handlowo-usługową.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w 2018 roku podejmował działania o charakterze remontowym oraz inwestycyjnym, do których zalicza się:

- wykonanie przyłączy gazowych do lokali w budynkach komunalnych:
 - wszystkie lokale przy ul. Ratuszowej 43,
 - przyłącza do kuchенок oraz jedno ogrzewanie centralne przy ul. Rynek 19,
- wykonanie przyłączy gazowych do lokali w budynkach wspólnot mieszkaniowych:
 - wszystkie lokale przy ul. Rynek 7,
 - wszystkie lokale przy ul. Ratuszowej 13,
 - wszystkie lokale przy ul. Wrocławskiej 37,
 - wszystkie lokale (poza socjalnym) przy ul. 1-go Maja 7,
- zmiana sposobu ogrzewania na gazowe w pięciu lokalach użytkowych:
 - 2 lokale przy ul. Ratuszowej 43,
 - 1 lokal przy ul. 1-go Maja 7,
 - 2 lokale przy ul. Ratuszowej 13,



- nadzór nad remontem elewacji oraz dachu budynku przy Placu Piastów 13, 14.

Zestawienie działań Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej wraz z wyszczególnieniem poniesionych kosztów zawiera poniższa tabela.

Tabela 24 Działania ZGM w 2018 roku

Nazwa zadania	Plan finansowy (zł)	Wykonanie (zł)
Roboty dekarские	70 000,00	55 143,00
Wymiana stolarki drzwiowej i okiennej	67 000,00	65 451,00
Remontы elewacji	107 800,00	109 899,00
Remontы instalacji elektrycznych	30 000,00	33 895,00
Remontы instalacji wodno-kanalizacyjnych oraz centralnego ogrzewania	28 000,00	49 313,00
Roboty dłuńskie (budowa i przebudowa piecy kaflowych)	30 000,00	25 046,00
Roboty ślusarskie	10 000,00	7 009,00
Zaliczenia w poczet czynszu robót wykonanych przez lokatorów	35 550,00	31 826,00
Remontы i modernizacja lokali mieszkalnych	105 100,00	127 719,00
Robotы rozbiórkowe i wyburzeniowe	0,00	818,00
Zmiana sposobu ogrzewania lokali mieszkalnych na gazowe	99 000,00	83 373,00
Przyłącza gazowe do budynków	234 000,00	191 895,00
Remontы w lokalach użytkowych	70 200,00	77 936,00
Remontы na budynkach Wspólnot Mieszkaniowych	80 300,00	86 068,00
Wspólnotы Mieszkaniowe – bieżąca eksploatacja	79 800,00	68 279,00
Budynki i lokale komunalne – bieżąca eksploatacja	45 000,00	68 898,00
Przygotowanie dokumentacji, kosztorysów oraz nadzory	20 000,00	22 968,00
Przeglądy (budowlane, kominiarskie, gazowe) budynków	31 057,00	36 572,00
Razem	1 142 807,00	1 142 108,00

Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze

SZPZOZ został utworzony przez Gminę Twardogóra, sprawującą funkcję kontrolną wobec Zespołu Zakładów oraz dokonującą oceny jego działalności. Podstawą funkcjonowania gospodarki finansowej jednostki jest roczny plan finansowy.

W skład zakładu wchodzi jednostki organizacyjne: Przychodnia Rejonowo - Specjalistyczna w Twardogórze, Wiejski Ośrodek Zdrowia w Grabownie Wielkim, Wiejski Ośrodek Zdrowia w Goszczu oraz laboratorium analityczne. Przy SZPZOZ działa Rada Społeczna – organ inicjujący i opiniodawczy powoływany i odwoływany przez Radę Miejską na czteroletnią kadencję.

Jednostka realizuje zadania zawarte w statucie:

- udziela świadczeń zdrowotnych,
- pełni opiekę nad kobietą zdrową, ciężarną, jej położeniem oraz noworodkiem,
- pełni opiekę nad dziećmi i młodzieżą uczęszczającą do przedszkoli i szkół,
- orzeka o stanie zdrowia,
- promuje zdrowie i szerzy oświatę zdrowotną w zakresie zapobiegania chorobom i urazom,
- współpracuje z innymi zakładami i podmiotami leczniczymi w zakresie zachowania ciągłości opieki zdrowotnej,
- zapewnia podstawową opiekę zdrowotną w domu obłożnie chorego,



- wykonuje badania profilaktyczne pracowników kierowanych przez zakłady pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Roczne sprawozdanie finansowe jednostki oraz sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Twardogóra za rok 2017 zostały zatwierdzone przez Radę Miejską.⁸⁷

Sytuacja ekonomiczno-finansowa jednostki została oceniona w 2018 roku pozytywnie na podstawie raportu zawierającego analizę sytuacji za rok ubiegły oraz prognozę na kolejne trzy lata wraz z opisem założeń.⁸⁸

W 2018 roku Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze funkcjonował w ramach trzech placówek świadczących usługi podstawowej opieki zdrowotnej, przy czym w Przychodni Rejonowo – Specjalistycznej w Twardogórze dodatkowo świadczone są usługi poradni specjalistycznych. Rodzaje poradni oraz ich dostępność dla mieszkańców Gminy w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25 Dostępność usług medycznych na terenie Gminy

Przychodnia Rejonowo – Specjalistyczna w Twardogórze	
Rejestracja	Poniedziałek – piątek 7:00 – 18:00
Poradnia ogólna	Poniedziałek – piątek 8:00-18:00
Poradnia dla dzieci	Poniedziałek – piątek 8:00 – 14:00
Gabinet zabiegowy	Poniedziałek – piątek 8:00 – 18:00 Soboty 8:00 – 10:00 i 17:00 – 18:00 Niedziele i święta 8:00 – 9:30 i 17:00 – 18:00
Laboratorium	Poniedziałek – piątek 8:00 15:00
RTG	Poniedziałek – piątek 8:00 – 18:00
Medycyna pracy	Poniedziałek, środa i piątek 11:00 – 13:00 *od października: wtorek, czwartek 12:00 – 14:00
Poradnia dla kobiet	Czwartek 8:00 – 12:00
Laryngolog	Wtorek 12:00 – 15:00
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Goszczu	
Rejestracja	Poniedziałek – piątek 7:30 – 15:00
Gabinet zabiegowy	Poniedziałek – środa, piątek 7:30 – 15:00

⁸⁷ Uchwała nr XXXVIII.424.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze za rok 2017; Uchwała nr XXXVIII.425.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Twardogóra za 2017 rok

⁸⁸ Uchwała nr XL.444.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze



Lekarz POZ	Wtorek 8:00 – 13:00 Środa, piątek 12:30 – 15:00
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Grabownie Wielkim	
Rejestracja	Poniedziałek – środa, piątek 7:30 – 15:00 Czwartek 11:00 – 18:00
Gabinet zabiegowy	Poniedziałek – środa, piątek 7:30 – 15:00 Czwartek 11:00 – 18:00
Lekarz POZ	Środa 8:00 – 13:00 Czwartek 13:00 – 18:00

Placówki całorocznie świadczą usługi z zakresu ochrony zdrowia i opieki nad mieszkańcami Gminy. Dane liczbowe dotyczące działalności SZPZOZ w Twardogórze zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela 26 Działalność SZPZOZ w 2018 roku

Rodzaj świadczenia	Wskaźnik	Ilość wg wskaźnika
Przychodnia Rejonowo – Specjalistyczna w Twardogórze		
Poradnia ogólna	Przyjętych pacjentów	40 493
Poradnia dla dzieci z punktem szczepień	Pacjentów przyjętych przez lekarza	9 815
Poradnia otolaryngologiczna w ramach POZ	Przyjętych pacjentów	720
Poradnia ginekologiczno-położnicza w ramach POZ	Przyjętych pacjentek	861
Gabinet zabiegowy dla dorosłych	Ilość zabiegów	11 228
Gabinet zabiegowy dla dzieci z punktem szczepień	Ilość zabiegów	9 092
Higiena szkolna	Zabiegi pielęgniarские	24 754
Pielęgniarki środowiskowo – rodzinne	Ilość wizyt domowych	4 099
Położne środowiskowo – rodzinne	Ilość wizyt domowych	1 280
Laboratorium analityczne	Przyjętych pacjentów	13 553
	Ilość wykonanych badań ogółem	72 817
	W tym ilość badań w ramach POZ	51 978
Pracownia RTG	Ilość pacjentów	3 109
	W tym w ramach POZ	2 579
	Ilość ekspozycji „zdjęć”	4 990
	W tym w ramach POZ	3 960
Badania EKG	Ilość badań	1 001
	W tym w ramach POZ	962
Pracownia USG	Ilość badań	1 551
	W tym w ramach POZ	1 233
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Goszczu		
Poradnia POZ	Pacjentów przyjętych przez lekarza	2 115
Gabinet zabiegowy	Ilość zabiegów pielęgniarских (iniekcje, opatrunki, szczepienia, higiena szkolna)	1 186



	Ilość wizyt w środowisku chorego	466
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Grabownie Wielkim		
Poradnia POZ	Ilość przyjętych pacjentów przez lekarza	2 234
Gabinet zabiegowy	Ilość zabiegów pielęgniarstkich (iniekcje, opatrunki, szczepienia, higiena szkolna)	1 052
	Ilość wizyt w środowisku chorego	634

W 2018 roku Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze realizował również zadania mające na celu podnoszenie jakości świadczonych usług oraz kwalifikacji pracowników. Podsumowanie zrealizowanych w ubiegłym roku zadań zawiera tabela. W ramach realizacji planów na rok 2018 nie udało się przeprowadzić następujących działań:

- kurs specjalistyczny „Leczenie ran” dla zatrudnionych w placówkach pielęgniarzek,
- kurs specjalistyczny „Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dla pielęgniarzek”.

Tabela 27 Działania modernizacyjne i inwestycyjne SZPZOZ w 2018 roku

Działanie	Jednostki objęte	Koszt (zł)	Źródło finansowania
Zakupienie rejestratora temperatury RTF II GSM	Punkt Szczepień	900,00	100% środków własnych
Zakupienie stacji pogody (higrometr + termometr)	Gabinet zabiegowy Twardogóra (parter, I piętro), WOZ Goszcz, WOZ Grabowno Wielkie	130,26	100% środków własnych
Zakupienie moskitier ramkowych na okna	WOZ Grabowno Wielkie, WOZ Goszcz, Punkt Szczepień, Gabinet zabiegowy Twardogóra (2x parter, I piętro)	1 162,00	100% środków własnych
Renowacja kozetek lekarskich	Laboratorium analityczne, Gabinet EKG Twardogóra, Gabinet zabiegowy Twardogóra (parter, I piętro)	590,40	100% środków własnych
Zakup mebli	Laboratorium analityczne	2 900,00	100% środków własnych
Identyfikacja odpadów medycznych i szafek z lekami – tabliczki z opisami, nalepy samoprzylepne	Przychodnia Rejonowo - Specjalistyczna w Twardogórze, WOZ Goszcz, WOZ Grabowno Wielkie	430,50	100% środków własnych
Instalacja modułu zlecającego (laboratoryjne systemy informatyczne Marcel)	Laboratorium	5 535,00	100% środków własnych
Zakup Resuscytatora PCV dla dorosłych (jednorazowego użytku – walizka)	Gabinet zabiegowy Twardogóra (parter i I piętro), WOZ Goszcz, WOZ Grabowno Wielkie	374,12	100% środków własnych
Zakup Igły bezpiecznej 0,8x40 dispoGuard	Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej	18,00	100% środków własnych
Zakupienie bezpiecznych przyrządów: bezpieczny przyrząd do przetoczeń płynów infuzyjnych Intrafix SafeSet, kaniuli do żył obwodowych typu bezpiecznego Vasofix Safety, koreczek z zawartością 70% IPA (izopropyl) do samoczynnej dezynfekcji zaworów bezigłowych SwabCap, zastawka dostępu bezigłowego do łączenia z różnymi elementami linii infuzyjnej Safeflow	Gabinet zabiegowy Twardogóra, WOZ Goszcz, WOZ Grabowno Wielkie, Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Poradnia „D” Twardogóra	1 429,38	100% środków własnych



Zakup Zestawu do usuwania szwów z metalowymi nożyczkami	Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej	121,50	100% środków własnych
Zakup termometrów do toreb środowiskowych (transport próbek materiału do badań laboratoryjnych)	Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej	48,00	100% środków własnych
Zakup Higrometrów	Pracownia RTG, Gabinet zabiegowy w Twardogórze (I piętro)	90,00	100% środków własnych
Zakup ciśnieniomierzy	Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej w Twardogórze, WOZ w Goszczu	394,00	100% środków własnych
Modernizacja pomieszczenia przeznaczonego na pralnię: przerobienie układu hydroforni, dobudowa części instalacji sanitarnej, przebudowa instalacji elektrycznej oświetleniowej	Przychodnia Rejonowo - Specjalistyczna w Twardogórze	2 970,00	100% środków własnych
Modernizacja pomieszczenia przeznaczonego na pralnię: przerobienie układu hydroforni, dobudowa części instalacji sanitarnej, przebudowa instalacji elektrycznej oświetleniowej	Przychodnia Rejonowo - Specjalistyczna w Twardogórze (parter)	11 370,03	100% środków własnych
Wymiana drzwi	Przychodnia Rejonowo - Specjalistyczna w Twardogórze (I piętro)	5 890,00 5 930,01	100% środków własnych
Niszczarka Fellowes M7CM (2 szt.)	Przychodnia Rejonowo - Specjalistyczna w Twardogórze	659,98	100% środków własnych
Podgrzewacz wody	WOZ Grabowno Wielkie	620,02	100% środków własnych
Zakupienie drukarek: HP Laser Jet P2055 (4 szt.) i urządzenia USB	Gabinet ginekologiczno – położniczy Twardogóra, Poradnia „D” Twardogóra, WOZ Grabowno Wielkie, Serwerownia	2 400,00 191,06	100% środków własnych
Wymiana drzwi	Rejestracja, Pomieszczenie gospodarcze, Pokój socjalny, Pracownia RTG	6 860,02	100% środków własnych
Zakupienie komputerów, drukarek, monitorów do 6 gabinetów	WOZ Goszcz, WOZ Grabowno Wielkie, Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna	26 013,00	65% dofinansowania z NFZ – 16 789,50 Koszt kwalifikowany 25 600,00

Tabela 28 Działania w zakresie podnoszenia kompetencji personelu w SZPZOZ w 2018 roku

Działanie	Podmioty objęte	Koszt (zł)	Źródło finansowania
Złożenie wniosku o przyznanie środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy w ramach priorytetów ustalonych na rok 2018r. tj. na kurs specjalistyczny dla pielęgniarek i położnych „Wywiad i badanie fizykalne”	Pielęgniarki i położne	Całkowita wysokość projektu: 11 880,00 Wkład własny: 2 376,00 Wnioskowana wysokość: 9 504,00	80% środków Krajowego Funduszu Społecznego



Szkolenie „Podstawy audytowania”	Audytorzy wewnętrzni	W cenie zawartej umowy	100% środków własnych
Szkolenie obligatoryjne „Laboratoryjny system informatyczny”	Personel Laboratorium	W cenie zakupionego programu	100% środków własnych
Szkolenie „Obowiązkowa dokumentacja przetwarzania danych RODO”	Kadrowa	440,00	100% środków własnych
Szkolenie „ Inspektor ochrony danych osobowych w podmiocie leczniczym”		600,00	100% środków własnych
Szkolenie „Profesjonalna obsługa pacjenta – kreowanie wizerunku przychodni”	Personel rejestracji	1 400,00	100% środków własnych
Konferencja „Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej Zawodów Medycznych w trosce o dobro i bezpieczeństwo pacjenta”	Kadra kierownicza	Bez wkładu własnego	
Szkolenie „Choroby neurozwyrodnieniowe w aspekcie starzejącego się społeczeństwa”	Kierownik Laboratorium	70,00	100% środków własnych
Szkolenie „Antyseptyka/Dezynfekcja, lawaseptyka i przygotowanie łóżyska rany oraz opatrunki i środki do ran”	Pielęgniarki	Bez wkładu własnego	
Szkolenie „Bezpieczna linia naczyniowa”		Bez wkładu własnego	
Superwizja grupowa pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonywanej przez członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych	Pielęgniarka	Bez wkładu własnego	
Szkolenie „Wybrane algorytmy w postępowaniu położnej”	Położna	Bez wkładu własnego	
Szkolenie „Ochrona danych osobowych w podmiotach działalności medycznej”	Wszyscy pracownicy	Bez wkładu własnego	
Konferencja Naukowo-Szkoleniowa PTDL w Jarnołtówku	Diagnosta laboratoryjny	260,00	100% środków własnych
Symposium naukowo-szkoleniowe „Bakcył pod lupą- zaraźliwie o zakażeniach i nie tylko” w Serocku		65,00	
Kurs specjalistyczny w zakresie „Ordynowanie leków i wypisywanie recept cz. I dla pielęgniarek i położnych	Pielęgniarki specjalista i mgr pielęgniarstwa	Bez wkładu własnego	100% środków unijnych

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Twardogórze

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Twardogórze działa na podstawie Statutu oraz regulaminu organizacyjnego, określającego cele i zadania placówki.⁸⁹ Ośrodek jest organizacyjną jednostką budżetową Gminy i działa na jej terenie. Jednostka prowadzi działalność w oparciu o roczny plan finansowy, zatwierdzany przez Burmistrza Gminy.

Do podstawowych zadań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze należą:

- pomoc rodzinie w trudnościach materialnych, zwłaszcza poprzez pomoc rzeczową i materialną,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- tworzenie alternatywnych form działania oraz wsparcia kierowanego do dzieci wychowujących się w rodzinach wykazujących niski status materialny,
- realizacja działań mających na celu utrzymanie dziecka w rodzinie biologicznej,

⁸⁹ Uchwała nr XXXV.395.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie przyjęcia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze



- aktywizacja bezrobotnych i niepełnosprawnych poprzez realizację projektów,
- tworzenie osobom niepełnosprawnym warunków umożliwiających samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Podstawowe cele i zadania Ośrodka wynikają bezpośrednio z uwarunkowań prawnych, tj.:

- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy o świadczeniach z funduszu alimentacyjnego,
- ustawy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Z początkiem lipca 2018 roku jednostka przystąpiła do rządowego programu „Dobry start” oraz realizowała program „500 +” oraz „Za życiem”.

Głównym celem działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze w 2018 roku było ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie zmierzające do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.

W 2018 roku Ośrodek realizował zadania własne Gminy poprzez:

- kierowanie do domów pomocy społecznej osób wymagających całodobowej opieki oraz ponoszenie odpłatności za pobyt w placówce,
- pokrycie kosztów pobytu dzieci skierowanych przez Sąd i umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych bądź korzystających z asystentów rodziny,
- pokrycie kosztów obsługi administracyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- wypłacanie świadczeń rodzinnych, tj.: świadczenia rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, składki na ubezpieczenie społeczne, świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich oraz świadczenia „Za Życiem”,
- wypłacanie świadczenia „500+”,
- wypłacanie zasiłków celowych, okresowych i stałych,
- realizację usług opiekuńczych,
- pomoc w zakresie dożywiania,
- realizację programu Karta Dużej Rodziny,
- realizację programu „Dobry Start (300+)”,
- realizację projektu „Aktywna Integracja w Gminie Twardogóra”.

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Twardogórze

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Twardogórze funkcjonuje na mocy statutu nadanego Uchwałą XLVII/333/06 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 14 września 2006 roku w sprawie: uchwalenia Statutu



Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Twardogórze. GOSiR jest jednostką budżetową, nie posiadającą osobowości prawnej. Nadzór nad jednostką sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Twardogóra.

Jednostka prowadzi samodzielną gospodarkę finansową opartą o zasady zawarte w ustawie o finansach publicznych. Podstawą gospodarki finansowej jest roczny plan finansowy sporządzany przez kierownika jednostki.

W skład Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji wchodzi obiekty sportowe położone na terenie Gminy: hala sportowa oraz kryta pływalnia Delfinek przy ul. Wrocławskiej, Stadion Sportowy przy ul. Sportowej, korty tenisowe przy ul. Grunwaldzkiej, basen przy ul. Długiej, plac zabaw w okolicy ogródków działkowych, świetlica środowiskowa „Harcówka” przy ul. Partyzantów oraz budynek przy ul. 1-go Maja.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Ośrodek prowadzi działalność opartą o własny program oraz bazę, którą dysponuje. Realizacja zadań statutowych jednostki polega na:

- administracji obiektami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi,
- właściwej eksploatacji i konserwacji posiadanej bazy sportowej,
- świadczeniu i rozwijaniu usług w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji dla mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb młodzieży, dzieci i osób niepełnosprawnych,
- udostępnianiu i wynajmie obiektów dla potrzeb szkoleniowych i doskonalenia kadr, a także na organizację imprez sportowo-rekreacyjnych,
- prowadzeniu wypożyczalni sprzętu sportowo-rekreacyjnego,
- eksploatacji kąpieliska i lodowiska,
- prowadzeniu campingów i pól biwakowych na terenie zarządzanych obiektów,
- wynajmie bazy dla osób trzecich,
- prowadzeniu reklamy na obiektach sportowo-rekreacyjnych,
- organizacji i prowadzeniu parkingów na terenie obiektów własnych, a także prowadzeniu bazy noclegowej,
- prowadzeniu innych usług związanych ze sportem i rekreacją,
- popularyzacji i tworzeniu warunków do rozwoju nowych form sportu i rekreacji,
- tworzeniu warunków do ogólnodostępnych form czynnego wypoczynku,
- organizacji imprez zleconych i własnych, w tym sezonowych,
- organizacji zgrupowań sportowych dla stowarzyszeń, klubów i innych organizacji sportowych i oświatowych,
- prowadzeniu działalności instrukcyjno-metodycznej.

W ramach realizacji zadań statutowych Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Twardogórze w 2018 roku umożliwił prowadzenie zajęć treningowych w ramach obozów sportowo-kondycyjnych, zielonych szkół i konsultacji szkoleniowych. Najczęściej uprawianymi podczas cyklicznych zajęć i obozów dyscyplinami sportowymi były: piłka siatkowa, koszykowa, nożna, ręczna, kolarstwo, lekkoatletyka oraz baseball.

Na terenie bazy sportowej Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji trenowało wielu sportowców cyklicznie korzystających z usług Ośrodka. Znaleźli się wśród nich między innymi: Natalia Kulig, realizująca program przygotowawczy do Mistrzostw Świata w Bułgarii, zawodowi żołnierze Wojska Polskiego, Kadra Polskich Kadetek w piłce siatkowej oraz trenerzy i instruktorzy Polskiego Związku Lekkiej Atletyki.



Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji współpracował również z Polskim Związkiem Piłki Siatkowej w zakresie organizacji konsultacji szkoleniowych Szkolnych Ośrodków Sportowych Polski Południowo-Zachodniej. Jednostka organizowała również turnieje z udziałem zespołów międzynarodowych w piłce siatkowej, koszykowej, tańcu i gimnastyce artystycznej.

Jednostka podpisała w 2018 roku 65 umów na wynajem obiektów celem organizacji imprez okolicznościowych i sportowych zgodnie z zapisami Zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra (nr 710.2013) oraz 35 umów użyczenia.

W 2018 roku jednostka utrzymywała następujące obiekty oraz bazę sprzętu na terenie Gminy: hala sportowo-widowiskowa oraz siłownia przy hali, stadion miejski oraz siłownia przy stadionie, korty tenisowe, lodowisko miejskie, kąpielisko miejskie, stadion sportowy, wielofunkcyjne boisko „Orlik” przy stadionie miejskim, wypożyczalnia rowerów, świetlica środowiskowa „Harcówka”, świetlica wielofunkcyjna w Moszycach oraz Centrum Inicjatyw Wiejskich w Chełstowie.

Baza sportowa uzupełniona jest o możliwość zakwaterowania na terenie Gminy w następujących obiektach:

- hotel Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- świetlica wielofunkcyjna z miejscami noclegowymi,
- Centrum Inicjatyw Wiejskich w Chełstowie.

Jednostka regularnie organizuje na terenie obiektów własnych zajęcia sportowo-rekreacyjne dla mieszkańców Gminy. W 2018 roku na Hali Sportowej odbyły się następujące:

- taniec dla dzieci (Dance4smile, Czarne Jagódki),
- samoobrona, sztuki walki,
- zumba, joga, aerobik, stepy, pilates,
- zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci i dorosłych,
- Seven Dance, Kangoo Fit,
- Zajęcia prywatne: siatkówka oraz piłka nożna,
- tenis ziemny,
- oratorium,
- gimnastyka kręgosłupa,
- ECHO Siatkówka, ECHO Lekkoatletyka,
- piłka nożna: Akademia Piłkarska Szczot, Wiwa Goszcz, KS Lotnik.

Dodatkowo całorocznie czynna była siłownia przy Hali Sportowej.

W Harcówce organizowane były cyklicznie zajęcia Szkoły Tańca Jast, Teatru POZA oraz Moderato.

Ośrodek organizował również zajęcia stałe przez cały styczeń 2018 roku podczas ferii zimowych, w czasie wakacji (lipiec-sierpień), a także udostępniał mieszkańcom Gminy dmuchany plac zabaw.

Ogólnodostępne były również: siłownia przy Orliku, Stadion LA, korty tenisowe (czynne w sezonie letnim – od kwietnia do października), lodowisko miejskie (czynne w sezonie zimowym – styczeń luty) oraz kąpielisko miejskie (czynne w sezonie letnim – od lipca do sierpnia).

W dni robocze, tj. od poniedziałku do piątku, dostępna jest kryta pływalnia „Dolnośląski Delfinek” wraz z łaźnią solankową i sauną. Obiekt funkcjonuje od raportowanego roku i stanowi najważniejszą inwestycję



Gminy w 2018 roku. W budynku pływalni do dyspozycji pozostaje również dziesięć pokoi hotelowych, w których znajduje się 29 miejsc noclegowych. Baza noclegowa funkcjonuje od października 2018 r.

Dane liczbowe dotyczące korzystania z obiektów sportowych i oferty sportowo-rekreacyjnej na terenie Gminy Twardogóra w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29 Korzystanie z obiektów sportowych i oferty sportowo-rekreacyjnej w 2018 r.

Rodzaj usługi	Liczba osób
Kąpielisko miejskie	13 607
Lodowisko miejskie	4104
Hotel	2760
Zgrupowania sportowe	8641
Zajęcia szkolne	92 160
Kryta pływalnia „Delfinek”	4532
Zajęcia odpłatne	21 912
Zajęcia bezpłatne	42 493
łącznie	214 791 osób

W 2018 roku z oferty obiektów prowadzonych przez Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Twardogórze skorzystały ugrupowania oraz organizacje, z wyszczególnieniem dziedzin sportowych, zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 30 Podmioty korzystające z GOSiR w 2018 r.

Podmiot korzystający z GOSiR	Termin
Piłka koszykowa	
Dolnośląska Federacja Sportu Wrocław	Styczeń 2018 Wrzesień 2018 Listopad 2018
Wojskowy Klub Sportowy „Śląsk” we Wrocławiu	Styczeń 2018 Sierpień 2018
Wojsko Polskie	Marzec 2018 Wrzesień 2018 Październik 2018
Dolnośląska Federacja Sportu	Czerwiec 2018 (dwukrotnie) Maj 2018 (dwukrotnie) Lipiec 2018 (dwukrotnie) Wrzesień 2018
MKS „Nysa” Kłodzko	Lipiec 2018
Piłka siatkowa	
UKS Korona Bełchatów	Luty 2018 Sierpień-wrzesień 2018
Kraina Siatkówki, Wrocław	Styczeń 2018 Luty 2018 Kwiecień 2018 Maj 2018 Lipiec 2018 Wrzesień 2018
TKST Budowlani - Toruń	Luty 2018



MKS „Trusko” Elbląg	Luty 2018
Polickie Stowarzyszenie Piłki Siatkowej	Luty 2018
UKS Esperanto Warszawa	Luty 2018
Gimnazjum nr 13 Wrocław	Marzec 2018
S.O.S.	Czerwiec 2018
Fundacja Game Sport	Lipiec 2018
Miękinia	Lipiec 2018
SP Wrocław	Lipiec 2018
PZPS Warszawa	Sierpień 2018
Zespół Niemek	Sierpień 2018
Volleyball Wrocław	Październik 2018 Grudzień 2018
Piłka nożna	
IKS Ślęza Wrocław	Styczeń 2018 Marzec 2018 (dwukrotnie) Sierpień 2018 (dwukrotnie) Listopad 2018
Stowarzyszenie Klub Sportowy Korona Zakrzewo	Luty 2018
R. Urbaniak - Łódź	Styczeń-luty 2018
Uczniowski Klub Sportowy „Sprint” Katowice	Sierpień 2018
Akademia Piłkarska Orlik Łagiewniki	Sierpień 2018
Piłka ręczna	
KPR OSTROVIA Ostrów Wielkopolski	Sierpień 2018
Lekkoatletyka	
PZLA Warszawa	Maj 2018 Czerwiec 2018 Wrzesień 2018 (dwukrotnie) Październik 2018
La Trzebinia	Grudzień 2018
Gimnastyka artystyczna	
Łódzka Federacja Sportu	Maj 2018
MUKS Widzew / Łódzka Federacja Sportu	Wrzesień 2018
Baseball	
Klub Sportowy Baseball Wrocław	Styczeń 2018 Lipiec 2018
Taniec	
JAST	Marzec 2018
Judo	
Klub Sportowy Oleśnica HIKARI	Kwiecień 2018
Kolarstwo	
Dolnośląska Federacja Sportu - Wrocław	Styczeń 2018
Grupy rekreacyjne	
Grupa rowerowa Oleśnica	Maj 2018
Fundacja Śpiewające Włóczykije	Czerwiec 2018
Stowarzyszenie Odra Niemen	Sierpień 2018

W 2018
jednostka

roku
ogłoszona

postępowanie przetargowe na najem lokalu użytkowego w Twardogórze, znajdującego się w budynku kąpieliska i lodowiska.⁹⁰

⁹⁰ Zarządzenie Nr 1a Dyrektora Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Twardogórze z dnia 15 maja 2018 r.



Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Władysława Stanisława Reymonta w Twardogórze

Biblioteka funkcjonuje w kilku działach i filiach. Wyróżnia się: wypożyczalnię główną oraz międzybiblioteczną, dział dla dzieci, czytelnię, dział gromadzenia i opracowywania zbiorów, a także filię w Goszczu oraz filię w Grabownie. Przy bibliotece działają dwa zespoły folklorystyczne – „Skorynianki” i „Wodniczanki”

Czytelnia oferuje użytkownikom dostęp do Internetu, prasy codziennej, gry planszowe oraz on-line. Dodatkowo placówka organizuje szkolenia komputerowe dla seniorów, oparte na nauce obsługi komputera od postaw, pracę w programach pakietu Open Office, możliwości zapoznania się z przeglądarkami internetowymi oraz założenia konta poczty elektronicznej wraz z nauką jego obsługi.

Biblioteka udostępnia czytelnikom katalog on-line dostępny na dwóch platformach internetowych oraz jest członkiem konsorcjum „Ibuki na Dolnym Śląsku”. Dodatkowo od 2012 roku jednostka udostępnia zasoby on-line na platformie Ibuki Libra.

Bibliotece Publicznej udzielona została w 2018 roku pożyczka na „Wyposażenie Sali wystawienniczej w zespole pałacowo-parkowym w Goszczu” w wysokości 298 905.000 zł.⁹¹ Przedmiotem zadania była aranżacja wnętrza wyremontowanego skrzydła zespołu pałacowego. Wnętrze obejmuje salę ekspozycyjną kolekcji aparatów fotograficznych i urządzeń technologicznych, związanych z rozwojem i historią fotografii oraz filmu, a także zaplecze szkoleniowo-edukacyjne.

Jednostka otrzymała również dofinansowanie w wysokości 12 000,00 zł na zakup nowości wydawniczych w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”.

Stowarzyszenie Partnerstwo dla Doliny Baryczy udzieliło Bibliotece wsparcia rzeczowego w postaci nagród dla laureatów konkursu „Jak żyło się w Dolinie Baryczy w czasach naszych babć i dziadków” oraz wsparcia finansowego w zakresie projektu i druku książki w ramach konkursu „Jak żyło się w Dolinie Baryczy w czasach naszej młodości”.

Biblioteka otrzymała wsparcie rzeczowe w postaci zestawów dla dzieci i rodziców w ramach projektu „Mała książka – Wielki Człowiek”. Wsparcia rzeczowego udzielił jednostce również Urząd Miasta i Gminy Twardogóra, przekazując nagrody dla laureatów oraz upominki dla uczestników konkursów oraz dyktanda. W ramach IV Forum programu Edukacja dla Doliny Baryczy biblioteka otrzymała wsparcie rzeczowe w formie bonów uprawniających do odbioru pomocy edukacyjnych od Partnerstwa dla Doliny Baryczy. „Dni Karpia 2018” udzieliły wsparcia w postaci nagród rzeczowych dla uczestników konkursu fotograficznego „Kolorowy Szlak Karpia dla Doliny Baryczy”. Ponadto biblioteka pozyskała wsparcie od Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w ramach programu „Kodowanie w bibliotece” oraz od Fundacji ABCXXI w ramach akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom” Ze strony mieszkańca Twardogóry jednostka otrzymała wsparcie rzeczowe do Teatru POZA, na Dożynki oraz projekty związane z działalnością kulturalną.

W 2018 roku Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Twardogórze podjęła następujące działania:

- zorganizowanie przedstawienia teatralnego Teatru Poza – „Opowieść wigilijna”,
- przygotowanie Gminnego Konkursu Poezji Śpiewanej,

⁹¹ Uchwała nr XL.436.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie udzielenia pożyczki dla Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Twardogóra



- zaangażowanie w kampanii społecznej „Mała książka – wielki człowiek” zachęcającej rodziców do odwiedzania bibliotek z dziećmi,
- organizacja spotkania autorskiego z wrocławską pisarką i poetką – Barbarą Dziewięcką-Figiel,
- organizacja „Środowego popołudnia czytanek” – cykl spotkań tematycznych z dziećmi,
- organizacja Gminnego Konkursu Recytatorskiego,
- organizacja finału konkursu fotograficznego „Kolorowy Szlak Karpia po Dolinie Baryczy”,
- organizacja lekcji bibliotecznej i zajęć związanych z programem Edukacja dla Doliny Baryczy,
- organizacja finału Twardogórskiego Wielkiego Dyktanda,
- organizacja wykładu dotyczącego bezpieczeństwa seniorów i praw konsumentów „Mam prawa i nie zawaham się ich użyć”,
- organizacja spotkania z ilustratorką Joanną Zagner-Kołat w ramach projektu „Z książką na walizkach”,
- organizacja spotkania z pisarką Renatą Piątkowską dotyczące postaci Ireny Sendlerowej,
- włączenie się do ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie 2018,
- organizacja wystawy prac malarskich Izabeli Kociemby,
- organizacja przedstawień teatralnych – „Zagubiona wyobraźnia” oraz „Twardogóra – miasto moje! Kiedyś i dziś...”, a także „III Twardogórskiego Korowodu Bajkowego”,
- organizacja wystawy fotograficznej „Twardogóra jakiej nie znacie”,
- organizacja finałów Wyjątkowych Inicjatyw Edukacyjnych 2018 dla seniorów i uczniów – „Jak żyło się w Dolinie Baryczy w czasach naszej młodości” – oraz „Jak żyło się w Dolinie Baryczy w czasach naszych babć i dziadków/prababć i pradziadków”,
- organizacja spotkania z czytaniem prozy Reymonta połączonego z wystawą „Twardogóra wczoraj i dziś”,
- organizacja zajęć o św. Janie Pawle II,
- organizacja Gminnego Konkursu Recytatorskiego klas I-IV,
- organizacja Gminnego Konkursu Recytatorskiego przedszkolaków,
- organizacja wystawy pokonkursowej „Koszyczek wielkanocny”,
- organizacja imprezy pod hasłem „Poznajemy kraje Unii Europejskiej”,
- organizacja spotkań Dyskusyjnego Klubu Książki,
- organizacja spotkania z geologiem – Mariuszem Biąteckim,
- organizacja zajęć z języka niemieckiego, języka angielskiego oraz kursu komputerowego dla seniorów,
- organizacja zajęć z decoupage,
- organizacja dwudniowego spotkania z pisarką Anną Gibasiewicz,
- organizacja zabawy tanecznej – Zapusty,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych o funkcjonowaniu biblioteki oraz zapoznających dzieci z literaturą,
- organizacja zajęć porannej gimnastyki z książką,
- prowadzenie lekcji bibliotecznych dla dzieci szkolnych „Bajki, baśnie i legendy”,
- organizacja „Ferii z biblioteką”.

Spośród wyżej wymienionych działań podejmowanych przez Bibliotekę w 2018 roku znajdują się dedykowane określonym grupom społecznym. Strukturę usług przeznaczonych dla konkretnych grup mieszkańców Gminy oraz działań podejmowanych na ich rzecz zawiera tabela.



Tabela 31 Działania Biblioteki Publicznej w 2018 r.

Seniorzy	
Coołturalny Klub Seniora	
kurs języka angielskiego	zajęcia stałe, raz w tygodniu przez 10 miesięcy
kurs języka niemieckiego	zajęcia stałe, raz w tygodniu przez 10 miesięcy
kurs komputerowy	zajęcia stałe, raz w tygodniu przez 10 miesięcy dwie grupy początkujące oraz dwie grupy zaawansowane
„Poranna gimnastyka z książką”	zajęcia stałe, raz w tygodniu przez 10 miesięcy dwie grupy zajęciowe
„Tanecznym krokiem”	zajęcia stałe, raz w tygodniu przez 10 miesięcy dwie grupy zajęciowe
zajęcia decoupage	zajęcia stałe, raz w tygodniu przez 10 miesięcy
Dyskusyjny Klub Książki	zajęcia cykliczne, raz w miesiącu
„Rowerami po Zdrowie”	rajd rowerowy z Twardogóry do Campus Domasławice
„7 filarów zdrowia”	prelekcje specjalisty dotyczące zdrowego odżywiania
”Mam prawa i nie zawaham się ich użyć”	wykład dotyczący bezpieczeństwa i praw konsumentów
Osoby niepełnosprawne i chore	
książka na telefon	Biblioteka realizuje zamówienia telefoniczne oraz poprzez pocztę elektroniczną, książki dostarczane są przez bibliotekarza bądź za pośrednictwem osoby wskazanej przez zamawiającego
współpraca z Warsztatem Terapii Zajęciowej Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Dobroszycach	realizacja wydarzeń o charakterze artystyczno-kulturalnym, np. II Festiwal Grup Teatralnych w pałacu w Goszczu
działania aktywizacyjne	Wspólne biesiadowanie, śpiewy, taniec, zajęcia plastyczne, gry i zabawy ruchowe

W 2018 roku Biblioteka nabyła 1601 egzemplarzy do zbiorów bibliotecznych, w tym 1451 książek oraz 150 audiobooków. Łączna kwota przeznaczona na uzupełnienie oferty Biblioteki wyniosła 37 000.00 zł. Środki przeznaczone na to działanie pochodziły z dotacji ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” oraz od organizatora. W ubiegłym roku placówka otrzymała również w formie darów 90 egzemplarzy książkowych.

Korzystając ze środków własnych jednostka w 2018 roku przeznaczyła w ramach projektu „Ibuki na Dolnym Śląsku” środki finansowe celem udostępnienia mieszkańcom książek w wersji elektronicznej.

Dane liczbowe dotyczące funkcjonowania Biblioteki zawiera poniższa tabela.

Tabela 32 Dane liczbowe dotyczące Biblioteki Publicznej

Użytkownicy zarejestrowani w Bibliotece	
Łącznie	1859 osób
Z terenów wsi	335 osób
Odwiedziny w Bibliotece	
Łącznie	24 046 osób
Z terenów wsi	3295 osób
Wypożyczenia i udostępnienia	
Książki na zewnątrz	29 117
Do terenów wiejskich	3344
Książki na miejscu	6393



Czytelnicy z terenów wiejskich	130
Audiobooki na zewnątrz	802
Audiobooki na miejscu	32
Wejścia na stronę internetową Biblioteki	281 424

Tabela 33 Czytelnicy Biblioteki Publicznej

Struktura wiekowa czytelników		Czytelnicy według zajęcia	
Do 5 lat	176	Osoby uczące się	935
6 – 12 lat	518	Osoby pracujące	462
13 – 15 lat	194	Pozostali	462
16 – 19 lat	94		
20 – 24 lata	93		
25 – 44 lata	325		
45 – 60 lat	229		
Powyżej 60 lat	230		

Miejskie Przedszkole w Twardogórze

Zasady funkcjonowania Miejskiego Przedszkola w Twardogórze zawarte są w Statucie, uchwalonym w 2016 roku. Siedziba przedszkola mieści się przy ul. Grunwaldzkiej, zajęcia prowadzone są dodatkowo w Goszczu przy ul. Szkolnej (w budynku Szkoły Podstawowej) oraz w Twardogórze przy ul. Batorego (w budynku Szkoły Podstawowej nr 2).

Organem prowadzącym przedszkole jest Gmina Twardogóra, nadzór pedagogiczny nad placówką sprawuje Dolnośląski Kurator Oświaty we Wrocławiu. Jednostką kierującą przedszkolem jest dyrektor. Przedszkole jest jednostką budżetową.

Przedszkole prowadzi gospodarkę finansową według zasad określonych w Ustawie o finansach publicznych, podstawą gospodarki finansowej jest „Plan dochodów i wydatków” obowiązujący w danym roku kalendarzowym.

W wyniku rekrutacji na rok szkolny 2017/18 okazało się, że w przedszkolu zabraknie miejsc dla wszystkich chętnych, w związku z czym, decyzją Burmistrza w skrzydle budynku SP nr 2 powstały 4 oddziały przedszkolne dla sześciolatków, z zapleczem sanitarnym i edukacyjnym. W krótkim czasie (wakacje) dostosowane zostały istniejące pomieszczenia dydaktyczne, wybudowano pomieszczenia socjalne, kuchenne

i sanitariaty, wykonano pomieszczenia przeciwpożarowe. Przebudowany został wjazd na teren szkoły. Do nowych oddziałów zakupione zostało wyposażenie za kwotę 44 565,86 zł: meble do szatni, meble do sal dydaktycznych i łazienek, krzesła, stoliki, wykładziny dywanowe, pomoce dydaktyczne. Doposażony został aneks kuchenny zgodnie ze standardami: szafa przesuwana, naczynia kuchenne, talerze, kubki, sztucce, wózki cateringowe, zmywarka, szafki kuchenne. Po konsultacjach z rodzicami zapadła decyzja żywienia w formie cateringu dla oddziałów przy szkole, dowożonego z kuchni przedszkolnej. Na wniosek przeprowadzono kontrolę PSSE i placówka otrzymała decyzję o zatwierdzeniu takich usług. Celem zapewnienia żywienia dla 356 dzieci kuchnia przedszkolna doposażona została w piec konwekcyjno-parowy, podgrzewacz elektryczny, mikser planetarny oraz dodatkowe naczynia. Koszt inwestycji wyniósł około 10 000.00 zł.



W salach dydaktycznych w budynku przedszkola przy ulicy Grunwaldzkiej wymieniane są sukcesywnie lampy na nowoczesne, energooszczędne (trzy sale, korytarz i łazienki na trzeciej kondygnacji). Pomalowane zostały trzy sale, odświeżone są korytarze, klatka schodowa od strony ul. Grunwaldzkiej. Podstopnie schodów przemalowane zostały z ciemnych bordowych na jasny popiel. W dwóch salach zamontowano rolety oraz wymieniono wykładziny dywanowe na korytarzu.

Od września 2017 r. w dwóch oddziałach przedszkolnych wdraża się innowację pedagogiczną „Badam, doświadczam i uczę się” w oparciu o pedagogikę Marii Montessori. Nauczyciele biorący udział w projekcie ukończyli kurs propedeutyczny w zakresie tej pedagogiki. Pilotażowo elementy pedagogiki wdrażane były w jednej grupie w roku szkolnym 2016/17. Gromadzi się pomoce montessoriańskie, sale wyposażone zostały w dodatkowe szafki, odbyły się także spotkania z rodzicami w młodszych oddziałach przedszkolnych oraz nowymi rodzicami, w czasie których prezentowano ideę tej pedagogiki. Po rekrutacji, rodzice mieli możliwość zapisać dzieci do oddziałów montessoriańskich.

Miejskie Przedszkole w Twardogórze realizuje następujące zadania statutowe:

- sprawuje opiekę nad dziećmi w sposób zapewniający ich bezpieczeństwo w przyjaznym i zdrowym środowisku,
- wspomaga indywidualny rozwój dzieci zgodnie z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwoju w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturalnym i przyrodniczym,
- udziela i organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
- organizuje opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi w zależności od ich potrzeb i możliwości placówek,
- umożliwia dzieciom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, językowej, etnicznej i religijnej,
- wspomaga rodzinę w wychowywaniu dzieci, włącza rodziców do wspierania osiągnięć rozwojowych i łagodzenia trudności.

W przedszkolu prowadzone są zajęcia dodatkowe – z języka angielskiego, religii, gimnastyki korygującej wady postawy oraz zajęcia indywidualne – wspomaganie wczesnoszkolne oraz kształcenie specjalne.

Poza realizacją zadań statutowych w 2018 roku przedszkole podjęło następujące zadania:

- organizacja zajęć bibliotecznych oraz spotkań w ramach akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”,
- organizacja przedstawienia dla dzieci z udziałem uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Twardogórze – bajka „O pracowitym osiołku i królu lwie”,
- organizacja balu karnawałowego,
- organizacja uroczystości Dnia Babci i Dziadka,
- organizacja kiermaszu rzeczy niepotrzebnych, z którego dochód został przeznaczony na zakup roślin posadzonych na terenie placówki,
- obchody Pierwszego Dnia Wiosny – spacer ulicami miasta z Marzanną,
- wyjście na spektakl „Przydasie – historia niewielka Guzika z Pętelką” w wykonaniu Teatru Form.Art z Łodzi,
- przygotowanie oraz prezentacja podczas Międzynarodowego Dnia Teatru spektaklu „Czerwony kapturek i zielony las”,
- organizacja wizyty w zakładzie fryzjerskim „La Bell” – zapoznanie z zawodem,



- spotkanie autorskie z pisarką Elżbietą Bednarczyk – czytanie „Kłótni w tornistrze”,
- wspólne oglądanie przedstawienia „Święta króla Juliana” w wykonaniu uczniów gimnazjum,
- wycieczka do wrocławskiego Teatru Lalek na spektakl „Calineczka”,
- organizacja uroczystości Dnia Kobiet,
- udział w VII Gminnym Konkursie Recytatorskim,
- udział w X Międzyprzedszkolnej Olimpiadzie Sportowej Przedszkolaków,
- udział w X Gminnym Konkursie Piosenki Polskiej,
- wizyta w jednostce Straży Pożarnej w Twardogórze – zapoznanie z zawodem,
- udział w XI Międzyprzedszkolnym Festiwalu Pieśni i Tańca „Raz na Ludowo”,
- obchody uroczystości 40-lecia Miejskiego Przedszkola w Twardogórze,
- organizacja quizu wiedzy o Polsce, Unii Europejskiej i Twardogórze – „Jestem Polakiem – jestem Europejczykiem”,
- organizacja Dnia Otwartego w przedszkolu,
- obchody Dnia Dziecka,
- organizacja wycieczki krośnicką koleją wąskotorową – zapoznanie z najbliższym regionem,
- udział w części artystycznej podczas Misyjnego Festynu Rodzinnego – Twardogóra Dzieciom Świata,
- wycieczka do Piekarni HPS w Twardogórze – zapoznanie z zawodem,
- wycieczka szlakiem wrocławskich krasnali,
- obchody Dni Twardogóry,
- uroczyste zakończenie roku szkolnego 2017/2018,
- organizacja zajęć wakacyjnych w przedszkolu,
- organizacja spotkania adaptacyjnego w przedszkolu przed rozpoczęciem roku szkolnego,
- uroczysty apel na rozpoczęcie roku szkolnego,
- zajęcia pokazowe Ogólnopolskiego Systemu Rozrywki Ruchowej „Drużyna kangura”,
- wycieczka do Campusu w Domasławicach – warsztaty plastyczno-techniczne „Ziemniaczany zwierzyniec”,
- obchody Ogólnopolskiego Dnia Przedszkolaka,
- spotkanie z Anną Rydzik w ramach programu „Mała książka – Wielki człowiek”,
- udział w akcji „Sprzątanie Świata”,
- udział w akcji „Kasztanobranie”,
- organizacja Pikniku Ekologicznego pod hasłem „Segregujemy Twardo-Górę odpadów” z pokazem mody ekologicznej, malowaniem twarzy, wystawy stworzonych przez przedszkolaków „Ekologicznych Ludków” oraz konkurencjami sportowymi i zabawami,
- udział w XVI Powiatowym Festiwalu Pieśni Patriotycznej i Żołnierskiej,
- przygotowanie i występy z okazji Dnia Edukacji Narodowej,
- wieczornica z okazji 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości,
- wycieczka do banku – zapoznanie z zawodem,
- udział w akcji „Śniadanie daje moc” połączonej z propagowaniem zasad zdrowego odżywiania i kulturalnego spożywania posiłków,
- obchody Dnia Pluszowego Misia,
- Andrzejki w przedszkolu,
- Mikołajki w przedszkolu – spotkanie ze św. Mikołajem,
- udział w Jarmarku Bożonarodzeniowym – występy artystyczne,
- organizacja Jasełek w przedszkolu,



- konkurs plastyczny „Choinka bożonarodzeniowa”.

W 2018 roku w przedszkolu przeprowadzone zostały dwie kontrole Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Pierwsza (w lutym) dotyczyła oceny stanu sanitarno-higienicznego oddziałów przedszkolnych w budynku głównym przedszkola, druga zaś (w czerwcu) była kontrolą kompleksową w oparciu o arkusz zakładu produkcji żywności. W wyniku obu kontroli nie przedstawiono placówce dalszych zaleceń.

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Twardogórze

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Twardogórze ma siedzibę przy ul. Stefana Batorego 5 i Świętej Jadwigi 7. Organem prowadzącym placówkę jest Gmina Twardogóra, nadzór pedagogiczny prowadzi Dolnośląski Kurator Oświaty we Wrocławiu oraz Kuria Biskupa w Kaliszu (w zakresie nauczania religii). Obwód szkoły obejmuje: obręb miasta Twardogóra oraz sołectwa: Moszyce, Chełstów, Chełstówek, Sądroyce, Drogoszowice, Sosnówka, Gola Wielka i Olszówka.

Szkoła jest jednostką budżetową. Realizuje zadania wynikające bezpośrednio ze Statutu:

- kształtuje kompetencje językowe uczniów (zarówno w języku polskim jak i językach obcych nowożytnych),
- wyposaża ucznia w kompetencje czytelnicze oraz podejmuje działania zwiększające aktywność czytelniczą,
- stwarza uczniom warunki do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki, w tym logicznego i algorytmicznego myślenia, programowania, posługiwania się aplikacjami komputerowymi – stosowanie tych umiejętności na różnych przedmiotach,
- przygotowuje uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie,
- podejmuje działania, które mają na celu zindywidualizowanie wspomagania rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości,
- kształtuje postawy prozdrowotne,
- przygotowuje uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu – prowadzone są zajęcia w zakresie doradztwa zawodowego,
- uczy kompetencji społecznych – komunikacji i współpracy w grupie, udziału w projektach zespołowych i indywidualnych, organizacji i zarządzania projektami.

Szkoła podejmuje działania związane z miejscami pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi i symbolami państwowymi, rozwijaniem postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych, wzmacnianiem poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, wychowaniem dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku oraz kształtowaniem postaw szacunku dla środowiska przyrodniczego, działań na rzecz ochrony środowiska i zainteresowań ekologią.

W ramach funkcjonowania Szkoły działa przyszkolna biblioteka, służąca realizacji programu nauczania i wychowania, doskonaleniu zawodowemu nauczycieli oraz pełniąca podstawowe funkcje kształtująco-wychowawcze, opiekuńcze i kulturalno-rekreacyjne. Do zadań biblioteki należy gromadzenie i opracowywanie zbiorów, rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów, organizacja



różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną uczniów, prowadzenie dokładnej ewidencji zbiorów, udzielanie pomocy uczniom w doborze wydawnictw ułatwiających opanowanie wiadomości szkolnych i kształcenia osobowości w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień, umożliwianie dostępu do zbiorów bibliotecznych.

Biblioteka prowadzona przy Szkole podjęła w 2018 roku następujące działania:

- konkurs plastyczny na najzabawniejszą, najsympatyczniejszą i najciekawszą kartkę walentynkową,
- konkurs „Mówimy poprawnie” w ramach kampanii promującej Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego,
- atrakcje dla uczniów na okoliczność Międzynarodowego Dnia Pisarzy,
- wystawa „Sławne Kobiety” na okoliczność Dnia Kobiet,
- konkurs „Rysunki i szkica Mangi”,
- konkurs „Książka z czekoladą w tytule” na znalezienie największej liczby książek ze słowem „czekolada” w tytule,
- współorganizacja akcji „Wychowanie przez czytanie – z książką w świat wartości”, której celem było propagowanie czytelnictwa i wzmacnianie roli literatury jako moralnego kompasu i źródła inspiracji przy podejmowaniu decyzji,
- konkurs „Igrzyska Śmierci” – znajomość treści,
- organizacja Dnia Pluszowego Misia – czytanie książek, którym bohaterami są misie,
- „Mikołajki z Mikołajkiem” – spotkania z bohaterem książek o Mikołajku,
- spotkanie z Ewą Cych dotyczące organizacji i wyprawy na Kilimandżaro.

Baza sportowa szkoły obejmuje halę sportowo-widowiskową, siłownię oraz (w okresie zimowym) lodowisko.

Tabela 34 Działania SP2 w 2018 r.

Konkursy z udziałem uczniów SP2	Dolnośląski Konkurs „zDolny Ślązak” oraz „zDolny Ślązaczek”
	konkurs „Jan Paweł II i Jego Niepodległa Ojczyzna”
	XXVII Gminny Konkurs Poezji Śpiewanej
	XXVII Gminny Konkurs Recytatorski Młodzieży Szkolnej
	konkurs „Najpiękniejszy różaniec”
	powiatowy konkurs plastyczny – „Orle Pióro”
	ogólnopolski 28. Konkurs im. Jana Parandowskiego na opowiadanie olimpijskie
	konkurs fotograficzny „Matematyka wokół nas”
	konkurs na prezentację „Prawa autorskie” w ramach realizowanych w szkole zajęć „Programować każdy może”
	konkurs literacki „Jak żyło się w Dolinie Baryczy w czasach naszych dziadków/pradziadków”
	międzyszkolny festiwal „Jestem twórcą – jestem stąd”
	konkurs literacki „W kilku strofach o... Przyjaźni”
	prezentacja przedstawienia teatralnego „Legenda o Twardogórze...” w ramach II Przeglądu Małych Form Teatralnych
	Konkurs Recytatorski „Poezji rozwiń skrzydła”
	ogólnopolski konkurs plastyczny „Orzeł Biały – nasza dumą”
	konkurs pięknego czytania
	VI Dolnośląski Konkurs Mitologiczny
	powiatowy konkurs z języka angielskiego
	VII Mistrzostwa Dolnego Śląska w Sudoku
	XVII Powiatowy Konkurs Humanistyczny „Z sercem na dłoni”
XIV Powiatowy Konkurs Humanistyczny „Gdzie diabeł nie może... Kobiety i literatura”	
XVII Powiatowy Konkurs Humanistyczny dla Szkół Podstawowych pod hasłem „Z sercem na	



	dłoni” , dotyczący życia Ireny Sendlerowej
	konkurs na opracowanie gry planszowej z okazji 725-lecia miasta Twardogóra pod hasłem „Z Twardogórą za pan brat”
	II Powiatowy Konkurs Językowy Lets play together...would you like to join us?
	XXIII Dolnośląski Konkurs Recytatorski PEGAZIK
	konkurs na animację wybranej przygody Mikołajka
	konkurs plastyczny pod nazwą „Bezpieczne ferie”
	XI Powiatowy Konkurs Poezji i Piosenki Niemieckojęzycznej
Zorganizowane wycieczki	wyjazd na przedstawienie teatralne do MOKIS-u w Oleśnicy
	wycieczka do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, Zabytkowej Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach i Sztolni Czarnej Pstrąga
	wycieczka do Piotrkosic do Gospodarstwa Agroturystycznego
	wycieczka do Niemiec – Berlin i Podczam
	wycieczka do Krakowa i Wieliczki
	wycieczka turystycznym tramwajem po Wrocławiu
	biwak Krośnicki w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym
	Miasto Krasnali – wycieczka do Wrocławia
	wycieczka do kina we Wrocławiu
	warsztaty na Politechnice Wrocławskiej w ramach VII edycji Akademii Wynalazców im. Roberta Boscha
	wyjazd na spektakl „Zacytana kraina”
Udział w projektach	„Od paleozoiku do czwartorzędu na ziemiach twardogórskich”
	„Żyj smacznie i zdrowo”
	„Trzymaj Formę”
	„Kompetencje na szóstkę”
	„Ziemia z Nieba”
	„Aktywna Tablica”
	„Technologie z klasą”
Wydarzenia i osiągnięcia sportowe	Bieg na 200 m – mistrzostwo Polski
	XXIV Międzynarodowy Bieg Uliczny o Puchar Przewodniczącego Rady Miejskiej w Twardogórze
	XIX Finał Krajowych Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Szkolnej Lidze Lekkoatletycznej
	Finał Pucharu Jean Humberta
	Mistrzostwa Polski w Wielobojach i sztafetach
	Finał Strefy Wrocławskiej Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Lekkiej Atletyce
	Indywidualne Zawody w Lekkiej Atletyce Powiatu Oleśnickiego
	Dzień Sportu w hali sportowo-widowiskowej GOSiR-u
	Międzyszkolne Majowe Biegi Przełajowe o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra
	Finał Powiatowy Igrzysk Młodzieży Szkolnej w siatkówce plażowej dziewcząt
	Gminny Czwóróbój Lekkoatletyczny dziewcząt i chłopców Szkół Podstawowych gminy Twardogóra
	Finał Dolnośląskich Drużynowych Biegów Przełajowych
	Międzygminne Szkolne Zawody w Pływaniu
	Międzyszkolne Zawody w Pływaniu o Puchar Wójta Gminy Krośnice
	Przełajowe Mistrzostwa Dolnego Śląska
	Gminne Rozgrywki w Mini piłce Ręcznej dziewcząt i chłopców
	Gminne Rozgrywki w Mini piłce Siatkowej Czwoórek dziewcząt i chłopców
	Mistrzostwa Dolnego Śląska Młodzików

W poprzednim roku szkolnym przeprowadzone zostały w Szkole Podstawowej nr 2 następujące remonty oraz doposażenie:



- naprawy tynkarskie i częściowe malowanie Sali sportowej przy budynku ul. Św. Jadwigi (za kwotę 19 177,00 zł w większości pochodzące z dochodów własnych jednostki),
- zakup dwóch monitorów interaktywnych w ramach programu „Aktywna tablica” (za kwotę 17 500,00 zł),
- doposażenie pokoi nauczycielskich w obu budynkach oraz pokoju instruktorów wychowania fizycznego (dwie koparki, niszczarki, dodatkowe meble, komputer stacjonarny oraz laptop za kwotę 23 500,00 zł),
- zakup tablicy interaktywnej IQ Board (ul. Św. Jadwigi) za kwotę 2 850,00 zł,
- montaż fontanny wody pitnej (ul. Św. Jadwigi) za kwotę 1 800,00 zł,
- zakup regałów do biblioteki (ul. Św. Jadwigi) za kwotę 5 700,00 zł,
- zakup sprzętu komputerowego i multimedialnego dydaktycznego (trzy laptopy, aparat fotograficzny z dwoma obiektywami, zwijane ekrany za kwotę 14 200,00 zł),
- doposażenie świetlic (meble piankowe, dywany i wykładziny, gry, stoły świetlicowe za kwotę 12 000,00 zł),
- zakup szafek na odzież dla uczniów (ul. Św. Jadwigi za kwotę 45 500,00 zł).

Szkoła Podstawowa w Goszczu

Szkoła Podstawowa w Goszczu działa na podstawie Statutu. Organem prowadzącym placówkę jest Gmina Twardogóra, nadzór pedagogiczny nad placówką prowadzi Dolnośląski Kurator Oświaty we Wrocławiu. Szkoła jest jednostką budżetową.

Placówka prowadzi oddział przedszkolny, realizujący zadania statutowe.

Szkoła realizuje zadania zawarte w Statucie:

- wprowadza uczniów w świat wartości i wskazuje wzory postępowania i budowania relacji społecznych,
- wzmacnia poczucie tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
- formuje u uczniów poczucie godności własnej i szacunku dla godności innych osób,
- rozwija kompetencje – kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość,
- rozwija umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania,
- ukazuje wartość wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności,
- rozbudza ciekawość poznawczą uczniów oraz motywację do nauki,
- wyposaża uczniów zasób wiedzy i umiejętności pozwalających na dojrzałe rozumienie świata,
- wspiera uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji,
- zaspokaja i rozbudza ciekawość poznawczą,
- kształtuje postawy otwarte wobec świata i ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość,
- zachęca do zorganizowanego i świadomego samokształcenia,
- prowadzi do zdobywania wiedzy i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia,
- uwzględnia indywidualne potrzeby w procesie kształcenia,
- rozbudza i rozwija wrażliwość estetyczną,
- kształtuje zainteresowanie miastem, regionem, lokalnymi tradycjami i obyczajami, zagrożeniami dla miasta i regionu,



- kształtuje umiejętności reagowania na zagrożenie bezpieczeństwa, życia i zdrowia,
- promuje ochronę zdrowia, kształtowanie nawyków higieny osobistej, zdrowego żywienia i higieny pracy umysłowej,
- wskazuje na szkodliwość środków odurzających i zaznajamia z instytucjami udzielającymi pomocy,
- prowadzi opiekę nad uczniami z rodzin zagrożonych patologią i niewydolnych wychowawczo.

W 2018 roku placówka, poza działaniem wynikającym wprost ze Statutu, podejmowała działania w zakresie realizacji projektów, organizacji uroczystości i konkursów, w tym:

- Projekty:
 - a) doposażenie szkoły z Fundacji Banku PKO BP w meble i sprzęt biurowy,
 - b) Gminne Dni Ziemi „Goszcz czeka na bociana”,
 - c) „Śniadanie daje moc”,
 - d) „Trzymaj formę”, Szkolny Klub Sportowy i Sprawny Dolnoślązaczek,
 - e) „Gang Słodziaków” (klasy I – III),
 - f) teatr internetowy iTeatr,
 - g) projekt ogólnopolski „Niepodległa” – sadzimy Dęby Niepodległości,
 - h) spotkania z ciekawymi ludźmi – współpraca z fundacją językową i przyrodniczą Learn Outdoors, spotkania z lekarzami dotyczące dopalaczy;
- Akcje charytatywne:
 - a) zbieranie nakrętek dla Bartusia,
 - b) akcja na rzecz zwierząt z ośrodka adopcyjnego z Boguszyc „Przytul Pyska”;
- Wystawy:
 - a) wystawa przyrodnicza z okazji Gminnych Dni Ziemi,
 - b) wystawa „Polska niepodległa”;
- Uroczystości i konkursy:
 - a) rodzinny festyn sołecki,
 - b) udział w Dniach Twardogóry,
 - c) akcja ekologiczna „Maszeruj! Segreguj!” – przemarsz korowodu uczniów przez Goszcz w ramach Wieloletniego Programu Edukacji Ekologicznej,
 - d) Międzyszkolne Biegi Przełajowe z okazji 725. rocznicy nadania praw miejskich Twardogórze,
 - e) Szkolny Dzień Dziecka – zorganizowany przez Radę Rodziców, lokalnych sponsorów oraz sołectwo Goszcz.

W 2018 roku w placówce podjęte zostały następujące zakupy i remonty:

- zakup stolików, krzeseł i tablic za kwotę 4500,00 zł,
- zakup drukarki za kwotę 500,00 zł,
- zakup wielofunkcyjnej kserokopiarki za kwotę 3800,00 zł,
- zakup dwóch tablic interaktywnych za kwotę 17 500,00 zł,
- remont szatni klas I-IV sfinansowany przez Radę Rodziców,
- zakup akustyki sali gimnastycznej za kwotę 16 000,00 zł,
- remont trzech wejść do szkoły wraz z wymianą płytek w korytarzu kwotę 10 000,00 zł
- wymiana płotu przy boisku szkolnym za kwotę 6000,00 zł.

Osiągnięcia uczniów Szkoły w roku szkolnym 2017/2018 zawiera poniższa tabela.



Tabela 35 Osiągnięcia uczniów SP w Goszczu

Wydarzenie	Osiągnięcie
Finał strefy wrocławskiej Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Lekkiej Atletyce	II miejsce
Finał dolnośląski Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Lekkiej Atletyce	III miejsce
XXIII bieg uliczny Małych Asów w Twardogórze w kategorii 6-latków	I miejsce
Szkolny Konkurs Recytatorski klas młodszych	I-IV miejsce
Międzyszkolne Zawody Pływackie w Krośnicach	I miejsce
Gminne Zawody Klas I	II miejsce
Gminne Zawody Klas II	II miejsce
Gminne Zawody Klas III	II miejsce
Gminne Zawody Klas IV	II miejsce
Turniej o Puchar Burmistrza w ramach obchodów Dni Twardogóry	IV miejsce
Gminny Trójbój Lekkoatletyczny klas III	II miejsce
Powiatowy Turniej Piłki Ręcznej Dziewcząt	III miejsce
Gminny Turniej Mini Piłki Ręcznej Dziewcząt	I miejsce
Gminny Turniej Mini Piłki Ręcznej Chłopców	II miejsce
Gminny Turniej Mini Piłki Nożnej	II miejsce
Gminne Zawody w Czwórboju LA	II miejsce
Gminny Trójbój Lekkoatletyczny w Twardogórze	II miejsce
Międzyszkolne Biegi Przełajowe o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy w ramach obchodów 725-lecia Twardogóry	II miejsce
VII Gminny Konkurs Recytatorski Biblioteki Publicznej w Twardogórze przedszkolaków	I miejsce, II miejsce i wyróżnienie (x3)
Gminny Konkurs Plastyczny Biblioteki Publicznej w Twardogórze „Nasze anioły”	II miejsce, III miejsce i wyróżnienie (x4)
Gminny Konkurs Plastyczny Biblioteki Publicznej w Twardogórze „Wielkanocny koszyczek”	III miejsce, wyróżnienie
Gminny Konkurs na kartkę Bożonarodzeniową organizowany przez Bibliotekę Publiczną w Twardogórze	II miejsce, wyróżnienie
Gminny Konkurs Plastyczny organizowany przez Bibliotekę Publiczną „Krajobrazy Szwecji”	Wyróżnienie (x3)
Konkurs Plastyczny „Opowiedz mi tato, jak na mnie czekałeś przed moim urodzeniem” pod honorowym patronatem ks. bpa Edwarda Janiaka organizowanym przez Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej w Kaliszu	Nagroda główna
Szkolny Konkurs Recytatorski	II miejsce
Gminny Konkurs Recytatorski organizowany przez Bibliotekę Publiczną	Wyróżnienie
Szkolny Konkurs Piosenki Polskiej	II miejsce
Konkurs Piosenki Anglojęzycznej w Oleśnicy dla klas IV-VII	Wyróżnienie
Konkurs Piosenki Anglojęzycznej w Oleśnicy dla klas I-III	II miejsce, wyróżnienie
Gminny Konkurs Piosenki Polskiej	Wyróżnienie (x3)
IX Powiatowy Konkurs Piosenki Anglojęzycznej „Przyroda w piosence angielskiej”	III miejsce, wyróżnienie (x3)
XXVI Gminny Konkurs Poezji Śpiewanej Młodzieży Szkolnej	Wyróżnienie

Szkoła Podstawowa w Grabownie Wielkim

W 2018 roku placówka, poza działaniem wynikającym wprost ze Statutu, podejmowała działania w zakresie realizacji projektów, organizacji uroczystości i konkursów, w tym:

- Projekty:



- a) dofinansowanie z Fundacji Banku Zachodniego 3000 na realizację projektu „ŚPIEW – Projekt Świetlica Przyjazna i Edukująca Wieś”,
- b) projekt lokalny „Moja Mała Ojczyzna”,
- c) „Śniadanie daje moc”,
- d) „Trzymaj formę” i Szkolny Klub Sportowy,
- e) „Gang Słodziaków” dla klas I-III,
- f) „Mały Miś w świecie wielkiej literatury” (projekt edukacyjny),
- g) „Mały Odkrywca” – projekt edukacyjny realizowany przez cały rok szkolny,
- h) „Od składników po danie, czyli co dziś upieczemy? Za niepodległość podziękować Ci chcemy”,
- i) spotkania z ciekawymi ludźmi – z wojskowym, leśnikiem (edukatorem z Nadleśnictwa Oleśnica), pszczelarzem, podróżniczką, pracownikiem KRUS-u;
- Akcje charytatywne:
 - a) „Dzieci – Dzieciom” – akcja dzieci ze szkoły na rzecz dzieci przebywających w Szpitalu w Oleśnicy, zbiórka gier, kolorowanek, przyborów do rysowania,
 - b) „Moja piękna, czysta miejscowość”,
 - c) Wielka Zbiórka Książek zorganizowana przez Fundację Zaczytani,
 - d) akcja zbierania nakrętek dla Bartusia,
 - e) akcja na rzecz zwierząt z ośrodka adopcyjnego z Boguszyc „Przytul Pyska”,
 - f) „Mogile pradiada ocal od zapomnienia” – wraz z Fundacją Studio Wschód i TVP Polonia polegająca na ratowaniu polskich cmentarzy;
- Wystawy:
 - a) „Katyń” – Międzyszkolne Centrum Współpracy Regionalnej zorganizowało w szkole wystawę „Katyń 1940”,
 - b) „Polska niepodległa”;
- Uroczystości i konkursy:
 - a) Gminny Konkurs Matematyczny „Mały Matematyczny As odmierza Twardogórski historyczny czas”,
 - b) festyn rodzinny w stylu country,
 - c) Święto Chleba,
 - d) udział w Dniach Twardogóry 2018,
 - e) akcja ekologiczna „Maszerują! Segregują!” – przemarsz korowodu uczniów przez Grabowno Wielkie z transparentami w ramach Wieloletniego Programu Edukacji Ekologicznej,
 - f) ślubowanie klas I oraz otwarcie odnowionej biblioteki,
 - g) konkurs o zasięgu lokalnym na opracowanie logo szkoły,
 - h) udział w programie „Technologie z klasą”,
 - i) konkurs SKO na największą uzbieraną kwotę przez klasę i wpłat indywidualnych.

W 2018 roku w placówce podjęte zostały następujące zakupy i remonty:

- zakup stolików, krzeseł i tablic za kwotę 6180,00 zł,
- zakup drukarki za kwotę 810,00 zł,
- zakup instrumentów muzycznych, routera, radiomagnetofonu, dozowników mydła, słuchawek, myszek i gier,
- zakup dwóch tablic interaktywnych za kwotę 17 500,00 zł,
- zakup dwóch notebooków za kwotę 2758,00 zł,
- remont biblioteki i gabinetu pedagoga za kwotę 11 395,58 zł,
- zakup szafek metalowych dla uczniów za kwotę 15 000,00 zł.



Osiągnięcia uczniów Szkoły w roku szkolnym 2017/2018 zawiera tabela.

Tabela 36 Osiągnięcia uczniów SP w Grabownie Wielkim

Wydarzenie	Osiągnięcie
III Twardogórskie Wielkie Dyktando	I miejsce
Gminny Konkurs Poezji Śpiewanej	III miejsce i wyróżnienie
Gminny Konkurs Plastyczny „Nasze Anioły”	I miejsce, III miejsce
Gminny Konkurs Plastyczny „Kartka Bożonarodzeniowa”	I miejsce
Powiatowy Konkurs Informatyczny „Potyczki nastoletnich informatyków”	III miejsce (zespół oraz indywidualnie)
Gminny Konkurs Matematyczny „Matematyczny As liczy twardogórski historyczny czas”	I miejsce
Powiatowy Turniej „Matematyczne duety”	V miejsce
Powiatowy Turniej Matematyczny klas III	II miejsce
Gminny Konkurs Plastyczny „Krajobrazy Szwecji”	I miejsce, III miejsce
Gminny Konkurs Plastyczny „Koszyczek wielkanocny”	I miejsce
Gminny Konkurs Recytatorski	II-III miejsce
Konkurs Bezpieczeństwa dla Dzieci i Młodzieży „Uczę się bezpiecznie żyć”	IV miejsce, VI miejsce
Gminny Konkurs Plastyczno-Muzyczny	I-III miejsce
Międzynarodowy Bieg Uliczny w Twardogórze	I, III miejsce
Gminne zawody mini piłki siatkowej chłopców	I miejsce
Gminne zawody mini piłki siatkowej dziewcząt	II miejsce
Powiatowe zawody mini piłki siatkowej dziewcząt	IV miejsce
Powiatowe zawody mini piłki siatkowej chłopców	III miejsce
Gminne zawody w mini -piłkę ręczną dziewcząt	II miejsce
Gminne zawody w mini -piłkę ręczną chłopców	III miejsce
Gminne zawody lekkoatletyczne dziewcząt	I miejsce
Gminne zawody lekkoatletyczne chłopców	II miejsce
Powiatowe zawody lekkoatletyczne dziewcząt	IV miejsce
Międzyszkolne biegi przełajowe pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra	I, II miejsce
Gminne zawody lekkoatletyczne klas IV dziewcząt	III miejsce
Gminne zawody lekkoatletyczne klas IV chłopców	III miejsce
Gminne zawody lekkoatletyczne klas III chłopców	III miejsce
Gminne zawody lekkoatletyczne klas III dziewcząt	III miejsce

W ramach funkcjonowania oświaty w Gminie Twardogóra podjęte zostały następujące działania:

- określona została wysokość opłat (1 zł za każdą dodatkową godzinę) za korzystanie z wychowania przedszkolnego w wymiarze powyżej 5 godzin dziennie w przedszkolu publicznym oraz oddziałach przedszkolnych,⁹²
- ustalona została wysokość dodatków dla nauczycieli oraz regulamin ich przyznawania, a także sposób obliczania wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe oraz wynikające z doraźnych zastępstw,⁹³

⁹² Uchwała nr XXXV.391.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym, w prowadzonych przez Gminę Twardogóra publicznym przedszkolu i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat

⁹³ Uchwała nr XXXV.392.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Twardogórze w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom



- określony został tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dla nauczycieli oraz zasady udzielania i rozmiaru zniżek dla stanowisk kierowniczych,⁹⁴
- określono zasady udzielania i rozmiaru zniżek dla nauczycieli na stanowiskach kierowniczych oraz tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć prowadzonych przez pedagogów, psychologów, logopedów oraz doradców zawodowych,⁹⁵
- przygotowany i zatwierdzony został plan pracy Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych w 2018 roku,⁹⁶
- dyrektor Szkoły Podstawowej w Grabownie Wielkim, dyrektor Szkoły Podstawowej w Goszczu oraz dyrektor Miejskiego Przedszkola w Twardogórze zostali upoważnieni do załatwiania spraw z zakresu administracji publicznej,⁹⁷
- wyznaczono osoby do pełnienia w zastępstwie obowiązków dyrektorów: Szkoły Podstawowej w Grabownie Wielkim oraz Szkoły Podstawowej w Goszczu,⁹⁸
- ogłoszono podstawową kwotę dotacji i statystyczną liczbę dzieci w przedszkolu publicznym w 2018 roku,⁹⁹
- uzgodnione zostały stawki za wyżywienie w Miejskim Przedszkolu w Twardogórze na rok szkolny 2018/2019,¹⁰⁰
- uzgodniona została liczba i wysokość stypendiów Burmistrza przyznanych uczniom za rok szkolny 2017/2018,¹⁰¹
- ustalone zostały zasady klasyfikacji wydatków związanych z realizacją zadań wymagających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy w placówkach oświatowych na terenie gminy,¹⁰²
- powołana została Komisja Egzaminacyjna do przeprowadzenia egzaminu dla nauczyciela będącego pracownikiem Miejskiego Przedszkola, ubiegającego się o stopień nauczyciela mianowanego.¹⁰³

dotatków: za usługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz wysokość i warunki wypłacania innych składników wynagrodzenia wynikających ze stosunku pracy, szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania; Uchwała nr XXXVI.413.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków za: usługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz wysokość i warunki wypłacania innych składników wynagrodzenia wynikających ze stosunku pracy, szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania

⁹⁴ Uchwała nr XXXV.397.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, zasad udzielania i rozmiaru zniżek dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz kreślenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach, dla których organem prowadzącym jest gmina Twardogóra

⁹⁵ Uchwała nr XL.445.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru zniżek dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach, dla których organem prowadzącym jest gmina Twardogóra

⁹⁶ Uchwała w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Twardogórze na II-gie półrocze 2018 roku

⁹⁷ Uchwała nr XLI.454.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej w Grabownie Wielkim do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej;

Uchwała nr XLI.455.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej w Goszczu do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej;

Uchwała nr XLI.456.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Miejskiego Przedszkola w Twardogórze do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej

⁹⁸ Sprawozdanie nr 33.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 15.03.2018 roku do 11.04.2018 roku

⁹⁹ Sprawozdanie nr 33.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 15.03.2018 roku do 11.04.2018 roku

¹⁰⁰ Sprawozdanie nr 36.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 21.06.2018 roku do 22.08.2018 roku

¹⁰¹ Sprawozdanie nr 36.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 21.06.2018 roku do 22.08.2018 roku

¹⁰² Sprawozdanie nr 36.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 21.06.2018 roku do 22.08.2018 roku

¹⁰³ Sprawozdanie nr 36.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 21.06.2018 roku do 22.08.2018 roku



2.4. Nieruchomości i gospodarowanie mieniem gminy

2.4.1. Opis nieruchomości gminnych

Nieruchomości stanowiące własność Gminy Twardogóra zajmują łączną powierzchnię 609,8178 ha. Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2018 roku:

- szacunkowa wartość mienia komunalnego pozostającego w użytkowaniu wieczystym wynosi 14 371 005 zł,
- szacunkowa wartość nieruchomości pozostających w użytkowaniu jednostek i osób prawnych wynosi 34 345 386 zł,
- szacunkowa wartość nieruchomości będących w dyspozycji szkół podstawowych na terenie Gminy wynosi 24 757 089 zł,
- szacunkowa wartość mienia będącego w użytkowaniu Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze i Grabownie Wielkim wynosi 948 800 zł,
- szacunkowa wartość nieruchomości pozostających w bezpośredniej dyspozycji Gminy Twardogóra wynosi 201 252 872 zł,
- sumaryczna szacunkowa wartość mienia komunalnego wynosi 275 675 151 zł i jest wyższa od stanu z roku 2017 o kwotę 19 480 352 zł.

Tabela 37 Stan mienia Gminy w 2018 r.

Mienie komunalne oddane w użytkowanie wieczyste			
Podmiot użytkujący	Powierzchnia w ha	Wartość w zł	Budynki i zabudowa – wartość w zł
Osoby fizyczne	18,4912	8 875 776,00	
HPS Twardogóra	0,6148	276 660,00	
Spółdzielnia Inwalidów	3,2949	1 380 828,00	
Cech Rzemiosł Różnych	0,0994	59 640,00	
Zespół Ogródków Działkowych	13,3011	332 528,00	
Strażnica Biblijna	0,1049	41 960,00	
Spółdzielnia Mieszkaniowa	2,4855	1 242 750,00	
Biedronka	0,5271	1 451 373,00	
CPN Orlen	0,2201	555 809,00	
PPFI Poznań	0,1796	89 800,00	
Razem	39,3186	14 217 324,00	
Mienie komunalne będące w użytkowaniu			
Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji	7,7795	3 275 170,00	23 682 118,00
Spółdzielnia Kółek Rolniczych	2,2778	762 870,00	0,00
Zakład Gospodarki Komunalnej	0,4727	181 517,00	2 134 606,00
Miejskie Przedszkole	0,4215	207 679,00	2 186 175,00
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	0,0150	7 503,00	88 645,00
Ochotnicza Straż Pożarna Twardogóra	0,2186	95 011,00	555 480,00
Ochotnicza Straż Pożarna Goszcz	0,0100	3 450,00	157 318,00
Ochotnicza Straż Pożarna Grabowno	0,4977	142 303,00	249 100,00
Ochotnicza Straż Pożarna Domasławice	0,0300	9 425,00	77 905,00
Biblioteka Publiczna Twardogóra	0,0400	19 423,00	179 282,00



Biblioteka Publiczna Goszcz	0,0100	3 387,00	327 019,00
Razem	11,7728	4 707 738,00	29 637 648,00
Mienie komunalne będące w użytkowaniu szkół			
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II	2,5183	969 470,00	17 333 968,00
Szkoła Podstawowa w Goszczu	0,5229	169 639,00	3 287 697,00
Szkoła Podstawowa w Grabownie Wielkim	2,1900	518 174,00	2 478 141,00
Razem	5,2312	1 657 283,00	23 099 806,00
Mienie komunalne będące w użytkowaniu ZPZOZ			
Twardogóra	0,3089	122 969,00	688 474,00
Grabowno Wielkie	0,0114	3 263,00	134 094,00
Razem	0,3203	126 232,00	822 568,00
Mienie komunalne będące w bezpośredniej dyspozycji Gminy			
Grunty rolne i inne	227,2540	9 090 160,00	0,00
Grunty zabudowane i niezabudowane	78,3211	23 496 330,00	99 468 834,00
Drogi	247,1341	69 197 548,00	0
Razem	552,7092	101 784 038,00	99 468 834,00
Mienie komunalne Gminy Twardogóra			
Razem powyższe	609,3521	122 492 614,00 zł	153 028 856,00

Ponadto Gmina Twardogóra jest użytkownikiem wieczystym gruntów Skarbu Państwa. Powierzchnia użytkowanych gruntów wynosi 0,4657 ha, a ich wartość jest równa 153 681,00 zł. W związku z powyższym tab. 37 ulega aktualizacji:

Mienie komunalne Gminy Twardogóra	Powierzchnia: 609,8178	Wartość: 122 646 295,00 zł	Wartość zabudowy: 153 028 856,00
Wartość mienia Gminy Twardogóra w 2018 r.			275 675 151,00 zł

2.4.2. Nieruchomości gminne przeznaczone do sprzedaży w 2018 roku

Tabela 38 Publikacja wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia w 2018 r. w Gminie Twardogóra

Adres nieruchomości Numer działki	Powierzchnia (ha)	Cena (netto) (zł)	Opis i przeznaczenie	Termin ogłoszenia wykazu
Twardogóra ul. Krzywoustego 8 5/12 AM 25	0,1121	95 100,00	Lokal mieszkalny (44,5 m ²) Grunt w użytkowaniu wieczystym Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	17.01.2018 r.
Drogoszowice 103/10 WRIE/00039967/2	0,1453	35 500,00	Działka nr 103/10 na zamianę na działkę nr 103/12	17.01.2018 r.
Moszyce 105 WRIE/00098899/5	0,0800	26 100,00	Działka nr 105 na zamianę na działkę nr 104/1	24.01.2018 r.
Sosnowka 46/1	0,0924	31 185,00	Nieruchomość będąca w użytkowaniu wieczystym	31.01.2018 r.



			Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz użytkowników wieczystych gruntu	
Twardogóra ul. Ratuszowa 19 72 AM 25	0,0208	108 700,00	Lokal mieszkalny (47,8 m ²) Grunt z użytkowaniu wieczystym Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	07.02.2018 r.
Olszówka 154/5 WRIE/00077874/1	0,0912		Brak planu zagospodarowania przestrzennego Działka w strefie ochrony konserwatorskiej, obserwacji archeologicznej, w granicy parku krajobrazowego „Dolina Baryczy” Przetarg nieograniczony	07.02.2018 r.
		17 000,00		10.04.2018 r.
Twardogóra ul. Rzemieślnicza 141/2 AM 17	0,1152	68 371,00	Nieruchomość w użytkowaniu wieczystym Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz użytkowników wieczystych gruntu	21.02.2018 r.
Twardogóra ul. Rzemieślnicza 143/1 i 143/5 AM 17	0,2447	135 809,00	Nieruchomość w użytkowaniu wieczystym Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz użytkowników wieczystych gruntu	21.02.2018 r.
Chełstówek 46/12	0,0183	4 870,00	Brak planu zagospodarowania przestrzennego Działka na terenie „OW” Przetarg ograniczony	28.02.2018 r.
Twardogóra 28/5 AM 25 WRIE/00076250/4	0,0436	28 100,00	Brak planu zagospodarowania przestrzennego Działka na terenach zabudowy mieszkaniowej średniej intensywności Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz właścicieli lokali przy ul. Bydgoskiej 3	10.04.2018 r.
Twardogóra 4/7 AM 24 WRIE/00039974/4	0,0170	4 800,00	Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz właściciela działki nr 4/1 AM 24 celem poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	10.04.2018 r.
Twardogóra 4/8 AM 24 WRIE/00039974/4	0,0324	9 200,00	Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz właściciela działki nr 5/1 AM 24 celem poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	10.04.2018 r.
Grabowno Wielkie 9/5 WRIE/00088423/5	0,0989	29 200,00	Działka położona na terenach zabudowy mieszkaniowej Przetarg nieograniczony	15.05.2018 r.
Grabowno Wielkie 9/7 WRIE/00088423/5	0,1645	50 000,00	Działka położona na terenach zabudowy mieszkaniowej	15.05.2018 r.
Grabowno Wielkie 9/6 WRIE/00088423/5	0,1162	8 500,00	Działka położona na terenach zieleni leśnej	15.05.2018 r.
Grabowno Wielkie 99 358/1	0,1478	71 600,00	Lokal mieszkalny (66,39 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	05.06.2018 r.
Twardogóra 112/13 AM 10 WRIE/00094081/0	0,0296	15 740,00	Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz właściciela działki nr 98 AM 10 celem poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	05.06.2018 r.
Grabowno Wielkie 117 284/18 WRIE/00068374/0	0,2208	58 800,00	Lokal mieszkalny (59,14 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	26.06.2018 r.
Sądrożyce 41/44 WRIE 00089697/3	0,0008	398,00	Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz właściciela działki nr 41/30 w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	26.06.2018 r.



Sądrożyce 172/6 WRIE/00089697/3	0,0001	50,00	Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz właściciela działki nr 41/30 w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	26.06.2018 r.
Goszcz ul. Rynek 2 350 WRIE/00009165/1	0,0300	87 000,00	Nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalnym, w którym znajdują się dwa lokale niemieszkalne (65,61 m ² i 19,49 m ²) Przetarg nieograniczony	17.07.2018 r.
			Rada Miejska wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze przetargu nieograniczonego ¹⁰⁴	
Twardogóra ul. Wrocławska 37 14/3 AM 18	0,0992	92 200,00	Lokal mieszkalny (51,81 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	17.07.2018 r.
Drągów 18 222/2	0,2089	20 000,00	Lokal mieszkalny (28,71 m ²) Przetarg nieograniczony	07.08.2018 r.
Twardogóra ul. Poprzeczna 3 65/30 AM 25	0,0214	30 000,00	Lokal mieszkalny (18,61 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	07.08.2018 r.
Twardogóra ul. Młyńska 1 32/5 AM 24	0,0834	138 700,00	Lokal mieszkalny (82,4 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	07.08.2018 r.
Twardogóra ul. Rynek 1 81/5 AM 25	0,0135	77 000,00	Lokal mieszkalny (47,25 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	07.08.2018 r.
Twardogóra ul. Sienkiewicza 2a 82/15 AM 25	0,0152	77 400,00	Lokal mieszkalny (39,2 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	04.09.2018 r.
Twardogóra ul. Plac Piastów 5 4 AM 26	0,0359	94 000,00	Lokal mieszkalny (37,66 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	04.09.2018 r.
Twardogóra 119/4 AM 29 WRIE/00033603/1	0,0857	45 200,00	Brak planu zagospodarowania przestrzennego Działka na terenach zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności Przetarg nieograniczony	04.09.2018 r.
Chełstówek 241/1 WRIE/00090398/7	0,0268	8 650,00	Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz właściciela działki nr 44/6 w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	11.09.2018 r.
Twardogóra 46/2 WRIE/00088649/5	0,1000	49 100,00	Brak planu zagospodarowania przestrzennego Działka na terenach zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności	18.09.2018 r.
Twardogóra ul. Henryka Dąbrowskiego 20/14 AM 25 WRIE/00079070/9	0,0079	76 600,00	Nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalnym, przeznaczona na zamianę na lokal mieszkalny przy ul. Dąbrowskiego 10	18.09.2018 r.
Moszyce 46/2 WRIE/00088649/5	0,1000	49 100,00	Brak planu zagospodarowania przestrzennego Działka na terenach zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności	02.10.2018 r.
Twardogóra ul. Lipowa 13 23 AM 24	0,0165	105 000,00	Lokal mieszkalny (51,45 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	16.10.2018 r.
Moszyce 152/20 WRIE/00092704/0	0,1118	43 700,00	Brak planu zagospodarowania przestrzennego, teren przeznaczony pod budowę domu mieszkalnego	16.10.2018 r.

¹⁰⁴ Uchwała nr XL.451.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż budynku niemieszkalnego



Twardogóra ul. Paderewskiego 1 39 AM 25	0,0184	36 300,00	Lokal mieszkalny (19,47 m ²) Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz najemcy	06.11.2018 r.
Grabowno Wielkie 284/16 WRIE/00068376/4	0,1049	33 250,00	Brak planu zagospodarowania przestrzennego Działka na terenach zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności	11.12.2018 r.
Twardogóra 55/3 AM 24 WRIE/00067843/2	0,0018	1 675,00	Sprzedaż bezprzetargowa na rzecz właściciela działki nr 55/5 w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	11.12.2018 r.

Tabela 39 Publikacja wykazów nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w 2018 r. w Gminie Twardogóra

Adres nieruchomości Nr działki	Powierzchnia (ha)	Cena czynszu (netto) (zł/rok)	Przeznaczenie	Termin ogłoszenia wykazu
Grabowno Małe 256/3	0,4304	208,91	Cele użytkowane rolniczo	21.02.2018 r.
Łazisko 24/1	3,10	580,30	Cele użytkowane rolniczo	21.02.2018 r.
Grabowno Małe 150/1	0,8245	279,93	Do użytkowania rolniczego	28.02.2018 r.
Grabowno Małe 172	4,69	790,18	Do użytkowania rolniczego Przetarg ograniczony	28.02.2018 r.
Zakrzów 79/4	0,5678	246,05	Do użytkowania rolniczego Przetarg nieograniczony	10.04.2018 r.
Grabowno Wielkie 52/2	12,22	1 784,14	Do użytkowania rolniczego Przetarg ograniczony	17.07.2018 r.
Twardogóra 38/3 AM 26	200 m ²	4 294,00	Do użytkowania w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej Dzierżawa w drodze bezprzetargowej	11.09.2018 r.
Sądrowyżce 160/2	12 600 m ²	338,72	Do użytkowania w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej Dzierżawa w drodze bezprzetargowej	11.12.2018 r.
Twardogóra 43/1 AM 18	57 m ²	1 158,24	Do użytkowania w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej Dzierżawa w drodze bezprzetargowej	11.12.2018 r.

Tabela 40 Postępowania przetargowe dotyczące dzierżawy nieruchomości

Adres i numer działki	Powierzchnia	Cena wywoławcza czynszu/rok	Opis nieruchomości	Termin przetargu	Wynik przetargu
Łazisko 24/1	3,10 ha	580,30	Do użytkowania rolniczego	05.04.2018 r.	Odwołany z uwagi na potrzebę przeznaczenia nieruchomości na realizację zadań własnych Gminy
Grabowno Małe 172	4,69 ha	790,18	Do użytkowania rolniczego	09.04.2018 r.	
Zakrzów	0,5678 ha	246,05	Do użytkowania	22.06.2018 r.	



79/4			rolniczego		
Grabowno Wielkie 52/2	12,22 ha	1 784,14	Do użytkowania rolniczego	04.09.2018 r.	Negatywny
				28.09.2018 r.	

Tabela 41 Postępowania przetargowe dotyczące sprzedaży nieruchomości

Adres i numer działki	Powierzchnia	Cena wywoławcza (netto)	Opis nieruchomości	Termin przetargu	Wynik przetargu
Twardogóra ul. Lipowa 19/2 AM 22	0,1780	89 280,00	Nieruchomość niezabudowana	20.02.2018 r.	
Grabowno Małe 10 80 AM 2	0,21	54 000,00	Nieruchomość zabudowana Przetarg nieograniczony	27.02.2018 r.	Negatywny
				25.05.2018 r.	
Twardogóra ul. Malinowa 6 15 AM 19	0,0563	155 000,00	Nieruchomość zabudowana Przetarg nieograniczony	13.03.2018 r.	Negatywny
		124 000,00		22.05.2018 r.	Negatywny
				13.08.2018 r.	Negatywny
				23.10.2018 r.	
Sosnowka 91/8	0,1395	44 500,00	Nieruchomość niezabudowana	06.03.2018 r.	
Sosnowka 91/9	0,1809	5 433,00	Nieruchomość niezabudowana	06.03.2018 r.	
Chełstów 136/4	0,1129	33 000,00	Nieruchomość niezabudowana Przetarg nieograniczony	10.04.2018 r.	Negatywny
Grabowno Wielkie 291/8	0,1162	32 000,00	Nieruchomość niezabudowana Przetarg nieograniczony	10.04.2018 r.	Negatywny
				07.08.2018 r.	
Twardogóra ul. Ratuszowa 14 139 AM 10	0,1172	54 545,00	Nieruchomość niezabudowana Przetarg nieograniczony	04.04.2018 r.	Negatywny
Chełstówek 46/12	0,0183	4 870,00	Nieruchomość niezabudowana	29.05.2018 r.	
Olszówka 154/5	0,0912	17 000,00	Nieruchomość niezabudowana	10.07.2018 r.	
Grabowno Wielkie 9/5	0,0989	29 200,00	Nieruchomość niezabudowana	07.08.2018 r.	
Goszcz ul. Rynek 2 350	0,0300	87 000,00	Nieruchomość zabudowana	16.10.2018 r.	
Twardogóra ul. Oleśnicka 119/4 AM 29	0,0857	45 200,00	Nieruchomość niezabudowana	18.12.2018 r.	

2.4.3. Zagospodarowanie przestrzenne



W 2018 roku w Gminie Twardogóra podjęte zostały następujące działania związane z zagospodarowaniem przestrzennym:

- uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów rolnych i leśnych,¹⁰⁵
- dokonano zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Twardogóra,¹⁰⁶
- uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w obrębie Drogoszowice (131/1, 131/6, 131/19) przeznaczający je na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy rekreacyjnej, tereny użytkowane rolniczo oraz tereny dojazdowej drogi publicznej,¹⁰⁷
- podjęta została analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Twardogóra w latach 2014-2018; Rada Miejska przyjęła analizę i stwierdziła częściową aktualność miejscowych planów zagospodarowania obowiązujących na terenie Gminy.¹⁰⁸

Zgodnie z przeprowadzoną w Gminie Twardogóra w 2018 roku analizą zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie Gminy obowiązywało w czerwcu 2018 roku 50 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących 78,84% powierzchni Gminy, tj. 13245 ha. 29 obowiązujących dokumentów zostało określone jako częściowo aktualne, zaś pozostałe 21 – aktualne. Zgodnie z założeniami analizy, od czerwca 2018 roku Gmina planuje sukcesywnie sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w obrębach (kolejno):

- Drogoszowice,
- Sosnówka,
- Nowa Wieś Goszczańska,
- miasto Twardogóra wraz z częścią obrębów przyległych, tj. Chełstówek, Moszyce, Sądrożyce,
- Goszcz,
- Grabowno Wielkie,
- Grabowno Małe,
- Domasławice,
- Chełstów,
- Bukowinka,
- Olszówka,
- Gola Wielka,
- Kuźnia Goszczańska,

¹⁰⁵ Uchwała nr XXXV.394.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów rolnych i leśnych na obszarze miasta i gminy Twardogóra

¹⁰⁶ Uchwała nr XXXVI.419.2018 z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Twardogóra, zatwierdzonego uchwałą nr XX.140.2012 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 6 września 2012 r.

¹⁰⁷ Uchwała nr XL.452.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 131/1, 131/6, 131/19 obręb Drogoszowice, gmina Twardogóra

¹⁰⁸ Uchwała nr XLIII.479.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 18 października 2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Twardogóra



- Drągów,
- Łazisko,
- Drozdzięcín,
- Dąbrowa.

W pierwszej połowie 2018 roku złożonych zostało 156 wniosków o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. W tym samym okresie miało miejsce 196 postępowań zakończonych decyzją, w tym:

- 179 decyzji o warunkach zabudowy (152 dotyczyły inwestycji budownictwa mieszkaniowego), w tym dwie decyzje odmowne,
- 10 decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Do czerwca 2018 roku złożonych zostało 12 wniosków o przeniesienie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, postępowań zakończonych wydaniem decyzji było 7. O zmianę decyzji wnioskowano trzykrotnie, zaś postępowań zakończonych wydaniem decyzji w tym zakresie było 6.

2.5. Przeprowadzone kontrole w gminie i opis wyników kontroli

W 2018 roku w zakresie kontroli zarządczej wydane zostały następujące zarządzenia Burmistrza:

- powołanie zespołu kontrolnego do przeprowadzenia kontroli w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji oraz warunków i jakości świadczonej opieki w żłobkach działających na terenie Gminy,¹⁰⁹
- powołanie zespołu kontrolnego do przeprowadzenia kontroli wiarygodności złożonych deklaracji i informacji podatkowych wybranych podatników na terenie Gminy,¹¹⁰
- powołanie zespołu kontrolnego do przeprowadzenia kontroli w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze.¹¹¹

a) Kontrole zewnętrzne Urzędu Miasta i Gminy

W raportowanym roku w Urzędzie Miasta i Gminy przeprowadzone zostały przez podmioty zewnętrzne kontrole zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 42 Kontrole zewnętrzne Urzędu

Podmiot kontrolujący	Termin kontroli	Zakres kontroli
Najwyższa Izba Kontroli	29.06. – 14.09.2018 r.	Realizacja Programu Budowy Małych Przyszkolnych Krytych Pływalni „Dolnośląski Delfinek”
Regionalna Izba Obrachunkowa	02.07. – 20.09.2018 r.	Gospodarka finansowa Gminy Twardogóra za lata 2015-2017

¹⁰⁹ Sprawozdanie nr 32.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 15.02.2018 roku do 14.03.2018 roku

¹¹⁰ Sprawozdanie nr 35.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 23.05.2018 roku do 20.06.2018 roku

¹¹¹ Sprawozdanie nr 36.2018 z działalności Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra za okres od 21.06.2018 roku do 22.08.2018 roku



Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Oleśnicy	29.06.2018 r.	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadków Komunalnych na zrehabilitowanym składowisku odpadów w Grabownie Wielkim
Archiwum Państwowe we Wrocławiu	24.04.2018 r.	Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego

b) Kontrole zewnętrzne jednostek podległych

W raportowanym roku w jednostkach podległych Gminie przeprowadzone zostały przez podmioty zewnętrzne kontrole zawarte w tabeli.

Tabela 43 Kontrole zewnętrzne jednostek podległych

Jednostka kontrolowana	Podmiot kontrolujący	Termin kontroli	Zakres kontroli
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Twardogórze	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oleśnicy	18.01.2018. 19.04.2018. 17.08.2018. 25.10.2018.	Ocena stanu sanitarnego wypoczynku dzieci w budynku szkolnym, ocena stanu sanitarnego szkoły oraz ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, ocena stanu przygotowania placówki do nowego roku szkolnego, ocena stanu sanitarnego szkoły.
	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu	12.07.2018.	Kontrola doraźna.
	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa we Wrocławiu	22.11.2018.	Kontrola w ramach programu dla szkół owoce dla szkół, owoce i warzywa oraz mleko i przetwory mleczne.
Szkoła Podstawowa w Grabownie Wielkim	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Oleśnicy	26.02.2018.	Ocena zgodności higieniczno-sanitarnych w szkole.
	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu	30.04.2018.	Zapewnienie uczniom kl. IV bezpieczeństwa i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
Szkoła Podstawowa w Goszczu	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Oleśnicy	26.07.2018. 17.09.2018.	Ocena stanu przygotowania placówki do rozpoczęcia roku szkolnego, ocena całości zagadnień sanitarnych.
	Państwowa Inspekcja Pracy we Wrocławiu	10.04.- 26.04.2018.	Kontrola problemowa, której zakresem objęto wybrane zagadnienia dotyczące przepisów prawa pracy oraz związane z BHP.
	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu	29.11.2018.	Ocena prawidłowości zapewnienia dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej w okresie 01.09.2017 – 31.08.2018 r.
Miejskie Przedszkole w Twardogórze	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Oleśnicy	15.02.2018. 20.06.2018. 08.11.2018. 16.11.2018.	Ocena zagadnień higieniczno-sanitarnych placówki, kompleksowa w oparciu o arkusz oceny zakładu produkcji żywności, kontrola tematyczna w zakresie funkcjonowania traceability na przykładzie posiłku obiadowego.
	Regionalna Izba Obrachunkowa	10.09. – 17.09.2018 r.	Kontrola gospodarki finansowej jednostki.



Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Twardogórze	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oleśnicy	08.06.2018.	Kontrola całości zagadnień higieniczno-sanitarnych terenów rekreacyjnych i placów zabaw na terenie miasta
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Twardogórze	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oleśnicy	08.06.2018. 09.07.2018.	Sprawdzenie całości zagadnień higieniczno-sanitarnych urządzeń wodociągowych, sprawdzenie całości zagadnień higieniczno-sanitarnych Cmentarza Komunalnego w Twardogórze
	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa we Wrocławiu, oddział Oleśnica	20.11.2018.	Stosowanie środków ochrony roślin na terenach zieleni miejskiej.
	Komendant Powiatowy Straży Pożarnej w Oleśnicy	14.05.2018. 19.06.2018.	Przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych PSZOK ul. Wrocławska 15 w Grabownie Wielkim oraz punktu przeładunkowego odpadów komunalnych w Grabownie Wielkim, kontrola hydrantów zewnętrznych na sieci wodociągowej w Moszycach
	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej we Wrocławiu	19.12.2018.	Realizacja zadań dofinansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.
	Zakład Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu	09.02. – 18.02.2018.	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne.
	Powiatowy Inspektor Nadzory Budowlanego w Oleśnicy	10.10.2018.	Modernizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych – zgodność obiektu budowlanego z projektem architektoniczno-budowlanym.
Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oleśnicy	01.03.2018. 09.04.2018. 08.06.2018. 17.10.2018. 25.10.2018.	Kontrola całości zagadnień higieniczno- sanitarnych placówki i szczepień ochronnych, ocena realizacji ogólnych wymogów w zakładzie w zakresie higieny pracy, kontrola w zakresie szczepień ochronnych.
Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Twardogórze	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Oleśnicy	24.01.2018. 11.05.2018. 16.05.2018. 04.07.2018. 18.07.2018.	Ocena przebiegu wycieczki zimowej, ocena całości zagadnień higieniczno- sanitarnych dotycząca obozu letniego, sprawdzenie całości zagadnień higieniczno-sanitarnych w obiekcie- hali sportowo-widowiskowej i hotelu , ocena całości zagadnień higieniczno-sanitarnych w obiekcie – stadion sportowy oraz korty tenisowe, ocena zagadnień higieniczno-sanitarnych związanych z obozem sportowym zakwaterowanym w hotelu przy hali sportowo-widowiskowej.
		Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Oleśnicy	
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy	Dolnośląski Wojewódzki Urząd	11.04. – 13.04.2018.	Prawidłowość realizacji działań projektu pn.: „Aktywna integracja w Gminie Twardogóra”.



Spółecznej w Twardogórze	Pracy we Wrocławiu - Wydział Kontroli Projektów		
Centrum Usług Wspólnych Gminy Twardogóra	Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu	10.09.2018.	Kontrola gospodarki finansowej.

- c) Jednostek podległych przeprowadzone przez organy gminy

Okresowa kontrola w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej za rok 2017

Kontrola przeprowadzona została w okresie 23/08/2018 – 27/08/2018 przez zespół powołany Zarządzeniem nr 788.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra z dnia 20 sierpnia 2018 r.

W wyniku kontroli stwierdzono zgodność zapisów statutowych w zakresie świadczonych usług i jednostek organizacyjnych SZPZOZ.

- a) Świadczenia w zakresie podstawowe opieki zdrowotnej udzielane są w dni robocze w godzinach 8:00-18:00 zgodnie z umowami z Narodowym Funduszem Zdrowia.
- b) Gabinet zabiegowy czynny jest dodatkowo w soboty (8:00 – 10:00 oraz 17:00 – 18:00), a także niedziele i święta (8:00 – 9:30 oraz 17:00 – 18:00) dla zabiegów wymagających ciągłości.
- c) Świadczenia realizowane są na bieżąco, z zastrzeżeniem tygodniowego czasu oczekiwania. Rejestracja do wybranego lekarza z wyprzedzeniem wyniosła do dwóch tygodni.
- d) W 2017 roku nie zostały wniesione przez pacjentów żadne uwagi i zastrzeżenia.
- e) Jednostka posiada odpowiednie wyposażenie i sprzęt medyczny oraz techniczny. Przeglądy techniczne sprzętu medycznego są prowadzone regularnie oraz potwierdzane wpisem do paszportu technicznego i protokołem technicznym.
- f) Celem sprawnego udzielania świadczeń zdrowotnych SZPZOZ zakupił dodatkowy sprzęt oraz został doposażony przez Gminę Twardogóra.

Kontrola w zakresie funkcjonowania Klubu Malucha „Biedroneczka”

Kontrola przeprowadzona została 23 października 2018 r. przez zespół powołany Zarządzeniem nr 712.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra z dnia 6 marca 2018 r.

W wyniku kontroli

- a) Potwierdzono:
 - działalność Klubu na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz zaświadczenia o wpisie do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonych przez Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra,
 - posiadanie wymaganych kwalifikacji przez pracowników placówki,



- posiadanie pozytywnej opinii Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Oleśnicy oraz pozytywnej opinii Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra w zakresie spełnienia wymagań sanitarno-lokalowych dla klubu dziecięcego,
- funkcjonowanie placówki na podstawie statutu, regulaminu organizacyjnego, określonych warunków przyjmowania dzieci oraz zasad opłat za pobyt i wyżywienie w przypadku nieobecności dziecka,
- umowę na świadczenie usług wyżywienia;

b) Stwierdzono:

- odpowiednie warunki lokalowe, zgodne z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełnić lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy,
- wyposażenie lokalu posiada stosowne certyfikaty,
- w rozliczeniu przekazanej przez Gminę Twardogóra dotacji placówka nie przedstawiła dokumentów dotyczących następujących wydatków: pochodne od wynagrodzeń (składki ZUS i FP), zakup materiałów i wyposażenia, zakup pomocy dydaktycznych i zabawek, wydatki eksploatacyjne, w tym zakup energii, wody, gazu, itp., pozostałe wydatki,
- brak oświadczeń rodziców o przeszkodach w objęciu dziecka wychowaniem przedszkolnym w dwóch przypadkach,
- brak aktualnego zaświadczenia lekarskiego u jednego z pracowników.

Kontrola w zakresie funkcjonowania żłobka Chatka Puchatka

Kontrola przeprowadzona została 25 października 2018 r. przez zespół powołany Zarządzeniem nr 712.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra z dnia 6 marca 2018 r.

W wyniku kontroli

a) Potwierdzono:

- działalność żłobka na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz zaświadczenia o wpisie do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonych przez Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra,
- posiadanie wymaganych kwalifikacji przez pracowników placówki,
- funkcjonowanie placówki na podstawie statutu, regulaminu organizacyjnego, określonych warunków przyjmowania dzieci oraz zasad opłat za pobyt i wyżywienie w przypadku nieobecności dziecka,
- umowę na świadczenie usług wyżywienia;

b) Stwierdzono:

- odpowiednie warunki lokalowe, zgodne z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełnić lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy,
- wyposażenie lokalu posiada stosowne certyfikaty,
- w rozliczeniu przekazanej przez Gminę Twardogóra dotacji placówka nie przedstawiła dokumentów dotyczących następujących wydatków: zakup materiałów i wyposażenia, zakup pomocy dydaktycznych i zabawek, wydatki eksploatacyjne, w tym zakup energii, wody, gazu, itp., pozostałe wydatki.



W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrola w zakresie otrzymanej dotacji ze środków Gminy dla Niepublicznego Przedszkola Sióstr Opatrzności Bożej w Twardogórze

Kontrola przeprowadzona została 21 listopada 2018 r. przez zespół kontrolujący powołany na mocy Zarządzenia nr 829.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra z dnia 19 października 2018 r.

Przedmiotem kontroli była weryfikacja zgodności ze stanem faktycznym liczby uczniów wykazywanych w informacjach przedkładanych Gminie oraz sposobu wykorzystania dotacji.

W wyniku kontroli stwierdzono:

- zgodność liczby dzieci w poszczególnych miesiącach roku 2017 wykazywanych w miesięcznej informacji z zapisami dzienników lekcyjnych,
- pomyłkę w podawanej liczbie dzieci celem rozliczenia dotacji – w 2017 roku wykazano o jedno dziecko więcej od stanu faktycznego,
- konieczność zwrotu nadpłaconej dotacji w kwocie 462,47 zł,
- brak nieprawidłowości w dokumentacji przedstawionej podczas kontroli.

d) Audyty

W ramach audytu wewnętrznego w 2018 roku zostały przeprowadzone i zakończone zadania audytowe zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 44 Audyty w Gminie Twardogóra w 2018 roku

Numer zadania audytowego	Nazwa jednostki poddanej audytowi	Nazwa zadania audytowego	Okres objęty audytem
1/2018	a) Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Twardogórze b) Szkoła Podstawowa w Goszczu c) Szkoła Podstawowa w Grabownie Wielkim d) Miejskie Przedszkole w Twardogórze e) Centrum Usług Wspólnych Gminy Twardogóra	Zapewnienie bezpieczeństwa przy wymianie informacji w odniesieniu do wymogów wskazanych w Krajowych Ramach Interoperacyjności	2017
2/2018	Urząd Miasta i Gminy	Funkcjonowanie kontroli zarządczej w zakresie delegowania uprawnień pracowników	2018
3/2018	Urząd Miasta i Gminy	Audyty racjonalności nakładów ponoszonych na gospodarkę odpadami	2018
4/2018	Urząd Miasta i Gminy	Audyty racjonalności nakładów ponoszonych na utrzymanie czystości	2018



2.6. Zadania z zakresu polityki społecznej

2.6.1. Opis działań z zakresu polityki społecznej

Gmina Twardogóra realizuje w zakresie polityki społecznej Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Twardogóra na lata 2012-2020.¹¹² Dokument ten nakłada na Gminę kierunek działań, obowiązujący również w roku 2018. Cele i zadania zawarte w Strategii dotyczącej problemów społecznych zawiera tabela.

Tabela 45 Cele i działania w obszarze polityki społecznej (1)

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom	Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego - prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi - zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez MGOPS - promowanie gminy w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy, przygotowywanie terenów pod działalność gospodarczą, oferowanie ulg podatkowych dla inwestorów - wspieranie małej i średniej przedsiębiorczości - opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych - wpływanie na dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych o zasięgu ponadgminnym
	Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy - wsparcie osób ubogich pracą socjalną - promowanie wśród osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw oraz samopomocy - udzielanie przez MGOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej - organizacja akcji charytatywnych na rzecz ubogich - zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich

¹¹² Uchwała nr XVII.102.2012 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 marca 2012 roku w sprawie: uchwalenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Twardogóra na lata 2012-2020



		<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie i realizacja programów na rzecz zagrożonych i dotkniętych ubóstwem - powiększenie zasobów mieszkań socjalnych i komunalnych - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ubogich i kościołem
	Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością - udzielanie przez MGOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, opracowywanie programów wychodzenia z bezdomności z przeznaczeniem indywidualnym - zwiększenie liczby mieszkań socjalnych - zapewnianie osobom bezdomnym schronienia - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi o zasięgu ponadgminnym działającymi na rzecz bezdomnych
Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania	<ul style="list-style-type: none"> - praca z rodzinami w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich - zatrudnianie asystentów rodziny
	Pomoc rodzinom będącym w kryzysie oraz rozwijanie systemu wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> - zintensyfikowanie pracy socjalnej z rodzinami, zwłaszcza dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą
	Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie przez MGOPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej - zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego - zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego - rozszerzenie dożywiania dzieci w szkołach - wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zwłaszcza z obszarów wiejskich - zwiększanie dostępności opieki przedszkolnej - rozwijanie sieci i oferty świetlic - zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez stałą współpracę podmiotów
Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym	Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi - udzielanie przez MGOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i niepełnosprawnym
	Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem poprzez zwiększanie liczby opiekunek środowiskowych - rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne - zapewnienie dostępu do kształcenia integracyjnego w gminie



		<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z PCPR, PUP, PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych - współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, a także z kościołem - pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu
Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie	Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej - zwiększanie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej - zwiększenie dotacji budżetowych dla SPZOZ - podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizacja programów - inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia i ich skutkami
	Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków - zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego - zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia - opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi o zasięgu ponadgminnym, działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie
Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie	Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich	<ul style="list-style-type: none"> - opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych
	Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom - kontynuowanie współpracy z policją w zakresie patrolowania i wizytowania miejsc publicznych



		<p>w gminie</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie przez jednostki gminne i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadgminnym, policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi - zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego - zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze
Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego	Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby pracowników socjalnych - doksztalcanie kadry pomocy społecznej oraz jej poszerzanie o nowych specjalistów
	Wyzwalanie aktywności obywatelskiej	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie infrastruktury socjalnej w gminie - zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych
	Wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie w gminie działalności nowych organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej - realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego - wspieranie lokalowe organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązywaniu współpracy i pozyskiwaniu środków - propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych

Kolejnym dokumentem regulującym politykę społeczną Gminy w 2018 roku jest Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022.¹¹³ Dokument ten nałożył na Gminę Twardogóra cele i konkretne zadania, które podejmowane były również w ubiegłym roku.

Tabela 46 Cele i działania w obszarze polityki społecznej (2)

Cele	Działania
Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań interwencyjnych i profilaktycznych w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie w celu zapobiegania zjawisku - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie - ochrona dzieci, osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych przed przemocą w rodzinie - podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach - monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą - prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin,

¹¹³ Uchwała nr XXIV.261.2017 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022



	w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań
Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą bezpieczeństwa i skutecznej pomocy	- udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy - udzielanie informacji dotyczących bezpiecznego schronienia w ośrodkach interwencji kryzysowej - współpraca z instytucjami prowadzącymi schronienie dla ofiar przemocy ze szczególnym uwzględnieniem Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej - kierowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie na konsultacje medyczne - udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego - praca socjalna z osobami doznającymi przemocy - stała współpraca służb - objęcie dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie pomocą psychologiczno-pedagogiczną - powiadamianie Sądu wydziału rodzinnego i nieletnich o sytuacji dzieci
Podjęcie skutecznych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	- wspólne działania i wizyty w środowisku pracowników socjalnych, kuratorów i policjantów - rozmowy interwencyjno-ostrzegawcze na temat konsekwencji jakie grożą za krzywdzenie najbliższych oraz możliwości prawnych, które zostaną wobec sprawcy podjęte - udzielenie informacji sprawcom na temat programów korekcyjno-edukacyjnych - zobowiązanie do leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu - kierowanie do punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, poradni leczenia uzależnień, grupy samopomocowej - powiadamianie policji lub prokuratury o powzięciu podejrzenia o popełnieniu przestępstwa wobec członków rodziny
Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy – podniesienie poziomu wiedzy, rozwijanie empatii, odpowiedzialności i kompetencji społecznych	- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym - zamieszczanie w lokalnej prasie stałych informacji, gdzie można szukać pracy - rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności - promowanie i rozwijanie umiejętności stosowania przez rodziców metod wychowania bez przemocy - rozpowszechnianie informacji o telefonach zaufania
Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	- szkolenia przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy, realizacji procedury „Niebieskiej Karty” i prowadzenia interwencji

W 2018 roku nadrzędnym dokumentem strategicznym kształtującym politykę społeczną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii był Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.¹¹⁴ Realizowane w 2018 roku zadania wyznaczone przez Program oparte są o:

- dążenie do zmniejszenia ilości spożywanego alkoholu,
- promowanie nowych obyczajów zakresie organizacji czasu wolnego oraz aktywnego wypoczynku bez środków uzależniających,
- niwelowanie skutków nadużywania alkoholu poprzez kierowanie na leczenie osób uzależnionych oraz organizowanie terapii dla rodzin alkoholików,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

¹¹⁴ Uchwała nr XXXIV.380.2017 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Twardogórze na 2018 rok



Konkretne zadania Gminy w 2018 roku w zakresie realizacji Programu polegały na:

- **zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków** – poprzez udzielanie informacji o sposobie leczenia odwykowego w punkcie konsultacyjnym, prowadzenie programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz wspieranie środowisk wzajemnej pomocy,
- **udzielaniu rodzinom dotkniętym alkoholizmem i narkomanią pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie** – poprzez działalność informacyjną w punkcie konsultacyjnym oraz funkcjonowanie telefonu zaufania,
- **prowadzeniu profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych, ze szczególną uwagą dla dzieci i młodzieży** – poprzez prowadzenie w szkołach nowoczesnych programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych, organizowanie szkoleń nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi z rodzin uzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie, organizowanie szkoleń dla środowisk pracowniczych mających styczność z problemem alkoholowym i narkotykowym, organizowanie imprez promujących zdrowy styl życia i zmianę obyczajów, działalność świetlic środowiskowych w Twardogórze, Grabownie Małym, Łazisku, Goszczu, Sosnowce, Chełstowie, Moszycach, Nowej Wsi Goszczańskiej, Domasławicach, Bukowiniec i Grabownie Wielkim, organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci,
- **wspomaganiu działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych** – poprzez wdrażanie programów profilaktycznych przez instytucje i organizacje, współpracę w zakresie promowania zdrowego trybu życia podczas imprez plenerowych na terenie Gminy oraz systematyczne wspieranie wszelkich inicjatyw związanych z przeciwdziałaniem narkomanii oraz ograniczeniem spożywania alkoholu przez mieszkańców Gminy,
- **pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem, wykluczenie społecznym oraz integrowaniu ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego,**
- **wspieraniu zatrudnienia socjalnego.**

Założenia Programu realizowane były przez jednostki organizacyjne Gminy. Uszczegółowione zadania podmiotów w 2018 roku zawiera tabela.

Tabela 47 Zadania w obszarze polityki społecznej – Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Podmiot realizujący Program	Zadania w 2018 roku
Pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych	- nadzór nad realizacją Programu
Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz telefon zaufania	- całoroczny dyżur dostępny dla mieszkańców dwa dni w tygodniu
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	- kierowanie osób uzależnionych na rozmowy motywujące do podjęcia leczenia - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie wywiadów środowiskowych - współdziałanie w zakresie profilaktyki środowiskowej



	- współdziałanie w organizacji robót socjalnych
Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej	- wczesne rozpoznawanie u pacjentów objawów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależnień - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie kierowania osób uzależnionych do zakładów leczenia odwykowego - współdziałanie w zakresie realizacji celów operacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określonych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020
Dyrekcja Szkół	- współpraca z Pełnomocnikiem Burmistrza przy realizacji programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów z alkoholem i narkotykami - wykorzystywanie spotkań z rodzicami celem informowania o problemach uzależnień - zgłaszanie wszelkich uwag na temat używania napojów alkoholowych i narkotyków przez uczniów
Świetlice środowiskowe	- działalność profilaktyczna i edukacyjna w zakresie alkoholizmu i narkomanii - organizacja czasu wolnego oraz prowadzenie zajęć tematycznych - dożywianie dzieci - pomoc dzieciom w radzeniu sobie z problemami życiowymi i kryzysami - systematyczna współpraca z rodzinami dzieci

Z końcem roku 2018 Rada Miejska przyjęła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Twardogórze na 2019 rok.¹¹⁵

W 2018 roku Gmina Twardogóra przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020, który stanowił o kierunkach polityki społecznej wobec rodzin zamieszkałych na terenie Gminy.¹¹⁶ Program zakłada wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania, pomoc rodzinom będącym w kryzysie, rozwijanie systemu wsparcia oraz wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju. Celem realizacji programu Gmina realizowała następujące zadania w 2018 roku:

- praca pracowników MGOPS, placówek oświatowych oraz asystentów rodziny z rodzinami w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- zatrudnianie asystentów rodziny,
- intensyfikacja pracy socjalnej z rodzinami ze szczególną uwagą dla rodzin dotkniętych bezradnością opiekuńczo-wychowawczą,
- udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- zapewnienie rodzinom i osobom samotnie wychowującym dzieci dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego,
- zwiększanie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- rozszerzanie dożywiania dzieci w szkołach,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- zwiększanie dostępności opieki przedszkolnej,
- rozwijanie sieci i oferty świetlic,

¹¹⁵ Uchwała nr IV.19.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Twardogórze na 2019 rok

¹¹⁶ Uchwała nr XXXV.393.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze w sprawie przyjęcia Gminnego programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020



- zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądu i kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych i kościoła.

Rada Miejska podjęła w 2018 roku uchwałę dotyczącą przyjęcia wieloletniego (2018-2020) programu osłonowego w zakresie dożywiania.¹¹⁷ Program stanowi element polityki społecznej państwa w zakresie poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach, poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz kształtowania właściwych nawyków żywieniowych. W ramach realizacji programu Gmina udziela wsparcia dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

W ramach realizacji polityki społecznej powołana została w 2018 roku Społeczna Komisja Mieszkaniowa.¹¹⁸

2.6.2. Dane dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej

Tabela 48 Struktura wydatków Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze w 2018 r.

Źródło finansów	Kwota
Dotacja Gminy	638 035,17 zł
Dotacja Wojewody	13 162 550,84 zł
Projekt EFS – Aktywna Integracja	143 081,09 zł
Łącznie	13 931 454,70 zł

W 2018 roku na terenie Gminy Twardogóra jedenastu mieszkańców zostało skierowanych do domu pomocy społecznej. W przypadku dziesięciu z tych osób odpłatność ponosiła Gmina, koszty pobytu jednej osoby ponosiła jej rodzina. Średnia kwota miesięcznej dopłaty Gminy za pobyt jednej osoby w domu pomocy społecznej wyniosła 1623,06 zł. Ogólnie na pokrycie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej przeznaczone zostało 194 767,49 zł.

W ubiegłym roku na terenie Gminy Twardogóra prace podejmował asystent rodziny, który realizował zadania z zakresu pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych oraz prawnych. Wsparciem asystenta rodziny objętych zostało dwanaście rodzin. Dodatkowo w zakresie udzielania wsparcia dla rodziny i realizacji systemu pieczy zastępczej Gmina ponosiła odpłatność za pobyt trzynastoorga dzieci (pochodzących z ośmiu rodzin) w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Łącznie przeznaczona na wyżej wymienione działania kwota wyniosła w 2018 roku 108 769,16 zł.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane było poprzez funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie Gminy. Środki przeznaczone na obsługę administracyjno-techniczną wyniosły w 2018 roku 5437,92 zł.

W 2018 roku świadczenia rodzinne zostały udzielone 985 rodzinom oraz 40 osobom. Dodatkowo wypłacone zostały świadczenia wychowawcze, w ramach programu „500+”, dla 840 rodzin. Wydatkowana

¹¹⁷ Uchwała Rady Miejskiej nr XXXVIII.430.2018 w sprawie przyjęcia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy w zakresie dożywiania” na lata 2018-2020

¹¹⁸ Uchwała nr IV.18.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej



w ubiegłym roku kwota na powyższe świadczenia wyniosła 12 434 599,64 zł. Struktura podziału kosztów i szczegółowe dane liczbowe zawiera tabela poniżej.

Pozostałe koszty poniesione w 2018 roku, wynikające z realizacji pomocy społecznej, zawarte są w tabeli.

Tabela 49 Koszty związane z pomocą społeczną w 2018 r.

Pobyty w domu pomocy społecznej		
Liczba umieszczonych osób	11	
Wydatkowana kwota	194 767,49 zł	
Średnia miesięczna dopłata na jedną osobę	1623,06 zł	
Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej		
Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny	12	
Liczba dzieci w zakładach opiekuńczo-wychowawczych	13	
Wydatkowana kwota	108 769,16 zł	
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie		
Zespół Interdyscyplinarny	5437,92 zł	
Świadczenia rodzinne i wychowawcze		
Świadczenia rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego	735 rodzin	3 181 304,96 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	112 rodzin	113 000,00 zł
Składka na ubezpieczenie społeczne	40 osób	184 070,24 zł
Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	99 rodzin	492 876,61 zł
Świadczenia pielęgnacyjne – zasiłek dla opiekuna	5 rodzin	32 844,70 zł
Świadczenia rodzicielskie	32 rodziny	356 162,60 zł
Świadczenie „Za Życiem”	2 rodziny	8 247,44 zł
Świadczenie 500+	840 rodzin	7 823,78 zł
Pozostałe koszty	125 098,38 zł	
Składki na ubezpieczenie zdrowotne		
Ogółem	29 404,84 zł	
Świadczenie pielęgnacyjne	19 osób	24 997,34 zł
Zasiłki stałe	11 osób	4427,50 zł
Zasiłki i pomoc w naturze		
Ogółem	11 412,19 zł	
Zasiłek celowy	18 rodzin	9426,78 zł
Zasiłek okresowy	6 rodzin	1985,41 zł
Zasiłki stałe		
12 rodzin	51 395,77 zł	
Usługi opiekuńcze		
4 osoby	22 756,13 zł	
Pomoc w zakresie dożywiania		
9 uczniów	2998,50 zł	
Karta Dużej Rodziny		
31 rodzin	832,58 zł	
Program „Dobry Start” – 300+		
1498 dzieci	449 400,00 zł	
Projekt Aktywna Integracja w Gminie Twardogóra		
	143 081,09 zł	

Charakterystyka rodzin objętych pomocą społeczną w 2018 roku – na podstawie sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej działającego na terenie Gminy Twardogóra.

Tabela 50 Kryterium dochodowe warunkujące przyznanie pomocy finansowej

	Do końca września 2018 r.	Od 1 października 2018 r.
--	---------------------------	---------------------------



Dla osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe	634,00 zł	701,00 zł
Dla rodzin	514,00 zł / os.	528,00 zł / os.

Tabela 51 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Gminy w 2018 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		łącznie	na wsi	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	49	41	16	95
- świadczenia finansowe	32	35	16	86
- świadczenia niepieniężne	14	11	2	27
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	49	41	16	95
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	x	148	73	394
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	109	57	303
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	x	13	x	14

Tabela 52 Typy rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Gminy

	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	łącznie	na wsi	
Rodziny ogółem	150	74	402
1-osobowe	51	24	51
2-osobowe	33	18	66
3- osobowe	19	11	57
4-osobowe	21	9	84
5-osobowe	17	7	85
6-osobowe i liczniejsze	9	5	59
Rodziny z dziećmi ogółem	57	30	240
1 dziecko	21	10	76
2 dzieci	21	12	81
3 dzieci	8	4	40
4 dzieci	5	3	27
5 dzieci	1	0	7
6 dzieci	1	1	9
Rodziny niepełne ogółem	8	4	28
1 dziecko	1	0	2
2 dzieci	5	3	17
3 dzieci	1	0	4
4 dzieci i więcej	1	1	6
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	8	3	22
1-osobowe	4	0	4
4-osobowe i liczniejsze	4	3	18

Tabela 53 Powody przyznania pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	łącznie	na	



		wsł	
Ubóstwo	17	7	31
Bezdomnořć	1	1	1
Potrzeba ochrony macierzyřstwa	2	1	9
wielodzietnořć	1	1	5
Bezrobocie	14	4	44
Niepełnosprawnořć	21	9	38
Długostrwała/ciężka choroba	23	7	44
Bezradnořć w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	15	6	61
Alkoholizm	4	1	13
Narkomania	1	1	1
Zdarzenie losowe	1	1	3

2.7. Obsługa mieszkańców

Liczba korespondencji w 2018 r.

- a. Przychodzącej do urzędu – 16 108
- b. wychodzącej z urzędu – 13 720

Liczba skarg do organów gminy:

- a. złożonych w roku 2018 do Burmistrza Miasta i Gminy – 0
- b. złożonych do Rady Miejskiej - 3

Skarga na działalność Dyrektora Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej

Skarga mieszkańca Gminy dotycząca przekazania jej mieszkania bez dostępu do prądu i wody, odebrania dodatku mieszkaniowego oraz zaniechania naprawienia szkód przez Zakład przy awarii. Dyrektor ZGM złożył pisemne wyjaśnienia w sprawie dotyczącej skargi. Po rozpatrzeniu zarzutów i analizie wyjaśnień skarga została uznana za bezzasadną.¹¹⁹

Skarga na działalność Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Skarga mieszkańca Gminy dotycząca pracy kierownika jednostki ze wskazaniem na brak udzielania pomocy rodzinie, nieudzielenie pomocy po wypadku, jaki miał miejsce oraz gróźb odebrania rodzinie dziecka. Kierownik MGOPS pisemnie ustosunkował się do zarzutów. Po analizie wyjaśnień skarga uznana została za bezzasadną.¹²⁰

¹¹⁹ Uchwała nr XLI.461.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Twardogórze

¹²⁰ Uchwała nr XLI.462.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze



Skarga na działalność Burmistrza

Skarga mieszkańca dotycząca zaniżenia wartości gruntów zaproponowanych Gminie do nabycia poprzez pominięcie wartości znajdującego się na nieruchomości drzewostanu. Po analizie zdarzeń mających miejsce podczas niesfinalizowanej transakcji skargę uznano za bezzasadną.¹²¹

3. Sport, kultura i promocja

3.1. Opis działań w zakresie sportu, najważniejsze wydarzenia sportowe

Strategia Rozwoju Gminy Twardogóra na lata 2014-2020 zakłada w okresie obowiązywania dokumentu stworzenie Centrum Sportowo Rekreacyjnego w Twardogórze. Realizowane w zakresie sportu działania wskazują na właściwe utrzymywanie bogatej infrastruktury sportowej oraz obszerną ofertę zajęć kierowaną zarówno do mieszkańców, jak i turystów. Perspektywa Strategii zakładała dalsze rozwijanie bazy sportowej oraz umożliwianie korzystania z obiektów zgrupowaniom sportowym. Gmina zakłada również organizację imprez o znaczeniu ogólnopolskim, a także realizację inwestycji polegających na zadaszeniu lodowiska, obiektu lekkoatletycznego oraz budowę krytego basenu – obecnie dostępny „Dolnośląski Delfinek”.

W 2018 roku podjęte zostały w zakresie sportu następujące Uchwały:

- dotycząca określenia zasad udzielania stypendiów sportowych w ramach programu wspierania uzdolnień uczniów,¹²²
- wprowadzająca regulamin korzystania z krytej pływalni „Dolnośląski Delfinek”.¹²³

Celem rozwijania sportu na terenie Gminy Twardogóra Burmistrz, na podstawie Uchwały nr XIII.79.2011 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 25.11.2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Twardogóra w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu, po rozpatrzeniu złożonych wniosków, udzielił dotacji dla klubów sportowych na 2018 rok. Dotacja została przyznana jedenastu podmiotom. Jeden wniosek, z uwagi na niespełnione wymogi formalne, został odrzucony. Wykaz udzielonych dotacji na rzecz rozwoju sportu zawiera poniższa tabela.

Tabela 54 Dotacje na rzecz rozwoju sportu przyznane w 2018 r.

Podmiot	Zadanie	Wysokość dotacji
Klub Piłkarski „Olimpia” Bukowinka	Rozwój sportu i kultury fizycznej w Gminie Twardogóra poprzez propagowanie dyscypliny „Piłka nożna” wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców naszej gminy	9 000,00 zł
Gminny Klub Sportowy „Lotnik” Twardogóra	Prowadzenie zajęć sportowych dla mieszkańców terenu miasta i gminy Twardogóra	20 000,00 zł
	Prowadzenie zajęć dla młodzieży w wieku do lat 19 z terenu miasta i gminy Twardogóra – piłka nożna	23 000,00 zł
	Prowadzenie zajęć w zakresie piłki nożnej dla młodzieży w wieku do lat 11, do lat 13, do lat 15 z terenu miasta i gminy Twardogóra	33 000,00 zł
Klub Sportowy „Polonia” Grabowno Wielkie	Działalność szkoleniowa, rozwój i rekreacja w zakresie piłki nożnej w miejscowości Grabowno Wielkie	15 000,00 zł

¹²¹ Uchwała nr XLII.473.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra

¹²² Uchwała nr XXXVIII.432.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze w sprawie określenia zasad udzielania stypendiów za osiągnięcia i wyniki w nauce oraz w sporcie w ramach Programu wspierania uzdolnień uczniów dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Twardogóra

¹²³ Uchwała nr XLII.476.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu korzystania z krytej pływalni „Dolnośląski Delfinek” w Twardogórze



Międzyszkolny Ludowy Klub Sportowy „Echo” Twardogóra	Rozwój sportu na terenie Gminy Twardogóra obejmującej organizację zajęć lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie lekkoatletyki	26 000,00 zł
	Rozwój sportu na terenie Gminy Twardogóra w zakresie dyscypliny piłki siatkowej dla dzieci i młodzieży	25 000,00 zł
Uczniowski Klub Sportowy Grabowno Wielkie	Rozwój sportu na terenie Gminy Twardogóra – piłka nożna dla dzieci	5 000,00 zł
Wiejski Klub Sportowy Chełstów	Rozpowszechnianie aktywności fizycznej w naszej miejscowości	5 000,00 zł
Klub Sportowy DOSAN Oleśnica	Bezpłatny Kurs Samoobrony dla Kobiet	4 000,00 zł
	Mistrzostwa Polski Kalaki Eskrima	6 000,00 zł
Suma udzielonych dotacji		175 000,00 zł

W 2018 roku za realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych z elementami tańca” odpowiedzialny był, zgodnie z ogłoszeniem Burmistrza¹²⁴, Klub Tańca Sportowego „SPORT – DANCE” – Stowarzyszenie.

Gmina Twardogóra zorganizowała 10-dniowy profilaktyczny turnus kolonijny nad morzem dla dzieci w wieku 8-16 lat zamieszkałych na terenie Gminy. W wyniku zamówienia publicznego wyłoniono wykonawcę zadania – Biuro Usług Turystycznych AVA-TOUR z Koszalina.¹²⁵

W 2018 roku udzielono dotacji dla Caritas Archidiecezji Wrocławskiej – nazwa zadania: **„Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością poprzez umożliwienie udziału w zajęciach terapeutycznych, rehabilitacyjnych, turnusie rekreacyjno – wypoczynkowym i imprezach integracyjnych”** – kwota dotacji: **10.000 zł**. Termin realizacji zadania – 26.03.2018 r. – 22.06.2018 r.

W 2018 roku udzielono dotacji dla Stowarzyszenia św. Magdaleny – nazwa zadania: **„Mój Kraj szczęśliwy”** - kwota dotacji **10.000 zł**. Termin realizacji zadania: 01.08.2018 r. – 31.10.2018 r.

Najważniejsze wydarzenia sportowe w Gminie Twardogóra w 2018 roku zawiera poniższa tabela.

Tabela 55 Wydarzenia sportowe w Gminie w 2018 r.

Wydarzenie	Termin
Memoriał Ireneusza Maciasia w halowej piłce nożnej	13-14.01.2018 r
Ćwierćfinały MP Juniorek w piłce siatkowej	15.02.2018 r.
Otwarte Mistrzostwa Twardogóry w halowej piłce nożnej	25.02.2018 r.
Kinder + Sport	10.03.2018 r.
Otwarte Mistrzostwa Twardogóry w piłce siatkowej	11.03.2018 r.
Krajowe Mistrzostwa IDO HipHop. Electric Boogie, Break Dance	18.03.2018 r.
Ogólnopolski Turniej Gimnastyki Artystycznej	20-22.04.2018 r.
Mistrzostwa Polski w piłce siatkowej kadetek	02.05.2018 r.
Konsultacja talentów Siatkarskich Ośrodków Szkolnych	09.05.2018 r.
XIX Mistrzostwa Polski Kalaki Eskrima	20.05.2018 r.
XIV Międzywojewódzkie zawody w biegu na orientację Echa Twardogóry	26.05.2018 r.
VIII Rajd rowerowy pod hasłem „Mama i ja na rowerze” z okazji 725-lecia historii Twardogóry	26.05.2018 r.
Finał mini siatkówki na Dolnym Śląsku – Volleymania	09.06.2018 r.
Konsultacja talentów Siatkarskich Ośrodków	12.06.2018 r.

¹²⁴ Ogłoszenie Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra z dnia 18 stycznia 2018 r.

¹²⁵ Ogłoszenie o wyborze oferty PRPA.8141.04.2018 r.



Turniej piłki nożnej dzieci w ramach Dni Twardogóry	15.06.2018 r.
Turniej piłki nożnej „OPEN” w ramach Dni Twardogóry	15.06.2018 r.
Turniej tenisa ziemnego par deblowych w ramach Dni Twardogóry	15.06.2018 r.
Turniej siatkówki plażowej OPEN	08.07.2018 r.
Mecze piłki siatkowej reprezentacji kobiet – kadetek – Polska:Niemcy	07-08.08.2018 r.
Twardogóra CUP	01.09.2018 r.
Memoriał Jana Kuliga w tenisie ziemnym par deblowych	08.09.2018 r.
VI edycja Turnieju junierek w piłce siatkowej	13-15.09.2018 r.
Mecz piłki siatkowej mężczyzn Zaksa Kędzierzyn-Koźle vs. Onico Warszawa	15.09.2018 r.
XXIV Międzynarodowy Bieg Uliczny o Puchar Przewodniczącego Rady Miejskiej w Twardogórze	16.09.2018 r.
Turniej upowszechniania piłki siatkowej Volleymania 2018	29.09.2018 r.
Turniej badmintonu	27.10.2018 r.
Mistrzostwa Tańce	17-18.11.2018 r.
Maraton Zumba	01.12.2018 r.
„Mama, Tata i Ja” – mikołajkowy festiwal siatkówki	02.12.2018 r.
Sport szkolny	
Mini piłka ręczna dziewcząt i chłopców	02.03.2018 r.
Lekkoatletyczny Czwórbój Przyjaźni dziewcząt i chłopców	19.04.2018 r.
Mini piłka nożna chłopców	26.04.2018 r.
Międzyszkolne biegi przełajowe o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra z okazji 725-lecia Twardogóry	11.05.2018 r.
Indywidualne zawody w lekkoatletyce dziewcząt i chłopców	15.05.2018 r.
Gminny Trójbój Lekkoatletyczny kl. I i II	29.05.2018 r.
Gminny Trójbój Lekkoatletyczny kl. III i IV	06.06.2018 r.
Dni Twardogóry	14-17.06.2018 r.
Szkolna Liga Lekkoatletyczna dziewcząt i chłopców	24.09.2018 r.
Półfinał w mini piłce nożnej chłopców	10.10.2018 r.
Licealiada w siatkówce dziewcząt	29.11.2018 r.
Licealiada w siatkówce chłopców	30.11.2018 r.
Mikołajkowy Turniej rekreacyjny	06.12.2018 r.
Igrzyska Młodzieży szkolnej w piłce siatkowej dziewcząt	31.12.2018 r.

3.2. Wydarzenia kulturalne na terenie gminy

W ramach rozwoju kultury na terenie Gminy Twardogóra podjęta została uchwała określająca warunki przyznawania stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej dla dzieci i młodzieży. Stypendia przyznawane są w dziedzinach: literatura, sztuki wizualne, muzyka i śpiew, taniec, teatr, film oraz twórczość ludowa. Stypendium ma charakter jednorazowy i przyznawane jest na wniosek potencjalnego stypendysty.¹²⁶

Zestawienie imprez kulturalnych i rekreacyjnych w Gminie w 2018 roku zawiera poniższa tabela.

Tabela 56 Imprezy kulturalne i rekreacyjne w Gminie w 2018 r.

Wydarzenie	Termin
Noworoczny Koncert Symfoniczny	07.01.2018 r.
Finał WOŚP	14.01.2018 r.

¹²⁶ Uchwała nr XXXVIII.431.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie warunków i trybu przyznawania oraz wysokości stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta i Gminy Twardogóra



Spektakl Teatru POZA „Opowieść Wigilijna”	28.01.2018 r. 03.02.2018 r. 02.03.2018 r.
Koncert Zenka Martyniuka z zespołem Akcent	04.03.2018 r.
Stabat Mater – II Goszczański Koncert Pasyjny w kościele parafialnym w Goszczu	25.03.2018 r.
Koncert Teresy Werner	08.04.2018 r.
X Gminny Konkurs Piosenki Polskiej	24,25 i 27.04.2018 r.
Motointegracja	28.04.2018 r.
Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej	02.05.2018 r.
”Majówka z książką” – piknik rodzinny	11.05.2018 r.
Czytanie Reymonta w kościele św. Trójcy i Matki Boskiej	22.05.2018 r.
Koncert Rodziny Kaczmarków – Dzień Matki	27.05.2018 r.
Zawody wędkarskie dla dzieci z okazji Dnia Dziecka	27.07.2018 r.
Gminny Dzień Dziecka	01.06.2018 r.
I Goszczański Piknik Bluesowy	03.06.2018 r.
Festyn – Drągów	09.06.2018 r.
Dni Twardogóry „Dzieje Twardogóry” – konferencja historyczna „Dzieciocy Korowód” Teatr Uliczny Parada Motocyklistów „Spacer po Mieście” Koncerty i zabawa taneczna	14-17.06.2018 r.
Festyn – Nowa Wieś Goszczańska	30.06.2018 r.
Festyn – Sosnówka	30.06.2018 r.
Kino plenerowe w Goszczu	06.07.2018 r.
Festyn – Olszówka	07.07.2018 r.
Festyn – Dąbrowa	07.07.2018 r.
Festyn – Goszcz	14.07.2018 r.
Festyn – Gola Wielka	11.08.2018 r.
„Mój Kraj szczęśliwy” – koncert plenerowy i widowisko historyczne	12.08.2018 r.
Festyn – Sądrożyce	18.08.2018 r.
Dożynki Gminne	25.08.2018 r.
Festyn – Grabowno Wielkie	08.09.2018 r.
Festyn – Chelstówek	29.09.2018 r.
Festyn rodzinny „Taaaka Ryba”	30.09.2018 r.
Występ Kabaretu Młodych Panów	07.10.2018 r.
IV Twardogórskie Wielkie Dyktando	09.10.2018 r.
„Lux ex Silesia” – Koncert Jadwiżański w Bazylice Mniejszej	14.10.2018 r.
Koncert Stefano Terrazzino	12.10.2018 r.
Koncert Bożonarodzeniowy	09.12.2018 r.
Jarmark Bożonarodzeniowy	17.12.2018

3.3. Podjęte działania promocyjne i komunikacja społeczna z mieszkańcami

W 2018 roku Gmina Twardogóra prowadziła następujące działania promocyjne:



- strona internetowa Gminy, w ramach której poza podstawowymi informacjami dotyczącymi Gminy i jej funkcjonowania znaleźć można aktualności dotyczące wydarzeń kulturalnych, sportowych oraz o charakterze rekreacyjnym, a także informacje związane z ofertą turystyczną Gminy, ponadto w ramach funkcjonowania strony dostępny był wirtualny spacer, podczas którego zapoznać można się z miejscami wartymi odwiedzenia,
- rozpoczęto proces modernizacji strony internetowej, rozbudowując ją o nowe zakładki m.in. ABC Mieszkańca i łatwe formularze, nadając jej responsywność – automatyczne dostosowanie do rozmiaru ekranu w przeglądarkach urządzeń mobilnych i odświeżając menu pod kątem większej intuicyjności,
- rozpoczęto przygotowania do uruchomienia profilu Gminy na portalu Facebook,
- w 2018 roku wydano cztery numery biuletynu pn. „Twardogórski Informator Samorządowy”, dystrybuowanego bezpłatnie na terenie Gminy,
- wykorzystywano bezpłatny system powiadamiania SMS, za pośrednictwem którego przekazywane były bieżące informacje dotyczące wydarzeń kulturalnych oraz sportowych,
- zaktualizowano folder o Gminie,
- zrealizowano film i spot promocyjny,
- w 2018 roku wydany został okolicznościowy kalendarz z fotografiami Gminy – z okazji 725-lecia nadania praw miejskich Twardogórze,
- opracowany został i opublikowany na stronie internetowej Gminy kalendarz imprez, odpowiadający oczekiwaniom zróżnicowanych grup odbiorców,
- zakupiono oraz zainstalowano znaki witające przyjezdnych,
- wykorzystywano istniejące billboardy oraz tablice informacyjne do powiadamiania i promowania imprez organizowanych na terenie Gminy,
- w korespondencji urzędowej i okolicznościowej korzystano z papieru firmowego z herbem Gminy,
- zakupione zostały gadżety promocyjne dla różnych grup docelowych,
- we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz Biblioteką zorganizowano wiele imprez o charakterze kulturalnym,
- konkursy organizowane przez Bibliotekę, szkoły gminne oraz GOSiR organizowane były pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy,
- ukazały się ogłoszenia, informacje, wywiady oraz publikacje w mediach,
- wydano ulotki informacyjne dotyczące zrealizowanych projektów z funduszy unijnych,
- przygotowano oferty sponsoringowe na Dni Twardogóry,
- opracowano i sporządzono we własnym zakresie lub zakupiono materiały w postaci ulotek, plakatów, grafik i banerów, promujące wydarzenia na terenie Gminy,
- kontynuowano współpracę z lokalnie działającymi stowarzyszeniami oraz Dolnośląską Organizacją Turystyczną,
- zorganizowano i uruchomiono infokiosk przy stacji PKP oraz przygotowano do instalacji infokiosk na placu przy Sanktuarium Maryjnym w celu udzielania informacji o walorach turystycznych Gminy,
- funkcjonowały stanowiska dedykowane do spraw promocji.

Działania promocyjne Gminy wsparte były o członkostwo w następujących organizacjach i stowarzyszeniach:

- Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”,
- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów „Dolnośląska Kraina Rowerowa”,
- Dolnośląska Organizacja Turystyczna.



Promocja Gminy Twardogóra na łamach środków masowego przekazu realizowana była w 2018 roku w postaci cyklicznych artykułów bądź audycji w:

- gazecie Gmina Polska,
- gazecie Słowo Sportowe,
- Odrodzonym Słowie Polskim,
- „Teraz wieś” – TVP3,

a także poprzez wydawnictwa własne:

- śpiewnik „Wybrane polskie pieśni patriotyczne” w cyklu „Twardogórskie śpiewanie”,
- publikacje dla dzieci „Twardogóra oczami Grabka”.

Za promocję Gminy odpowiadają również funkcjonujące na jej terenie placówki oświatowe, gminne jednostki, sportowców, organizacje, kluby oraz grupy nieformalne:

- Szkoła Podstawowa nr 2 w Twardogórze, Szkoła Podstawowa w Goszczu, Szkoła Podstawowa w Grabownie Wielkim,
- Muzeum Regionalne przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Twardogórze,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Jana Pawła II,
- Stowarzyszenie św. Magdaleny,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- amatorskie zespoły folklorystyczne: Czerwona Kalina, Skorynianki, Wodniczanki,
- Teatr Miejski POZA,
- Polski Związek Wędkarski,
- Klub Strzelecki FENIKS Twardogóra,
- Międzyszkolny Ludowy Klub Sportowy ECHO,
- Ochotnicza Straż Pożarna: Twardogóra, Grabowno Wielkie, Domasławice, Goszcz,
- Campus Domasławice.

Komunikacja społeczna z mieszkańcami oparta była od 2018 roku o następujące działania:

- nawiązywanie i rozwijanie współpracy z partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi, w ramach pogłębiania tej współpracy zorganizowano 11.04.2019 r. I Forum Inicjatyw Społecznych,
- na uruchomionym w 2019 roku fanpage’u gminy udostępniane są wydarzenia, inicjatywy i imprezy o charakterze gminnym – popularyzującym lokalną kulturę, twórców, walory naturalne i zabytki,
- uruchomiono (w 2019 r.) na stronie gminy opcję „łatwe formularze”, umożliwiającą w możliwie najprostszy sposób zgłaszanie służbom gminnym incydentów wymagających interwencji,
- odświeżono formułę Twardogórskiego Informatora Samorządowego, w celu poprawy przekazu zawieranych tam treści – więcej infografiki, a mniej opisów, wyróżnione graficznie działy tematyczne etc.,
- zainstalowano Elektroniczną Tablicę Ogłoszeniową na korytarzu w Urzędzie – za pomocą intuicyjnego menu mieszkaniac ma dostęp do gminnych, powiatowych i wojewódzkich ogłoszeń, zwyczajowo publikowanych tylko w Biuletynie Informacji Publicznej



- w oparciu o informacje i opinie pozyskane podczas cyklu spotkań z mieszkańcami i organizacjami społecznymi – opracowano i wdrożono Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Twardogóra,
- finalizowane są prace, mające na celu wdrożenie – w ramach internetowej strony gminnej – modułu ankietowego, pozwalającego na przeprowadzanie ankiet społecznych,
- Burmistrz Miasta i Gminy Twardogóra uczestniczy w walnych zebraniach członków lokalnych spółdzielni, stowarzyszeń i organizacji pożytku publicznego,
- od 2019 roku zaktywizowano informację sołecką poprzez postawienie do dyspozycji sołtysów serwisu informacyjnego sms – dla poszczególnych sołectw, w tym tzw. System Elektronicznej Kurendy,
- zainstalowano kilka infokiosków: na Placu Kolejowym - przy stacji PKP oraz na Placu Piastów – przy Bazylice Mniejszej/Sanktuarium Maryjnym w Twardogórze – oprócz informacji turystycznej mogą służyć do komunikacji z mieszkańcami,
- funkcjonuje baner informacyjny nad placówką Alior Banku przy ul. Ratuszowej,
- w związku z naborami wniosków o dofinansowanie (fotowoltaiki, czy też wymiany pieców) od 2018 roku odbywają się spotkania informacyjne z mieszkańcami miasta, a także z mieszkańcami wsi,
- na sesje Rady Miejskiej zapraszani są przedstawiciele grup społecznych, związanych z tematyką obrad danej sesji, np. na sesji w sprawie reformy oświatowej obecni byli przedstawiciele grup rodziców, a na sesję dotyczącą programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi – przedstawiciele fundacji, związanej z ochroną zwierząt.

Gmina Twardogóra w raportowanym roku realizowała *Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie*, który przyjęty został uchwałą nr XXXIII.367.2017 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 23 listopada 2017 r. Projekt Programu został poddany konsultacjom, co zostało ogłoszone przez Burmistrza 8 listopada 2017 roku.

Podstawowym celem Programu, poza wypełnieniem obowiązku wynikającego z ustawy, jest dążenie do budowy społeczeństwa obywatelskiego. Do celów szczegółowych zalicza się:

- tworzenie warunków do wzmacniania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych,
- wspieranie działań organizacji w zakresie realizacji ustawowych zadań Gminy Twardogóra,
- zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych przez organizacje pozarządowe na rzecz społeczności lokalnej,
- wspieranie oraz powierzenie organizacjom pozarządowym zadań publicznych.

Przyjęty program współpracy opiera się na sześciu zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności.

W Gminie Twardogóra współpraca z organizacjami pozarządowymi obejmuje zlecenie realizacji zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na jego finansowanie, wzajemne informowanie o kierunkach działalności oraz konsultowanie projektów aktów normatywnych w dziedzinach związanych z działalnością statutową danej organizacji.



W związku z realizacją założeń Programu Burmistrz Miasta i Gminy Twardogóra opublikował 24 listopada 2017 roku ogłoszenie o możliwości składania wniosków o udzielenie dotacji na realizację zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy. Dotacje przyznane klubom sportowym zawiera tabela 54. W zakresie rozwoju kultury na terenie Gminy Twardogóra przyznana została dotacja celowa na dofinansowanie zadania realizowanego przez organizacje pożytku publicznego - "Mój kraj szczęśliwy".

Na terenie Gminy Twardogóra aktywnie działa wiele organizacji pozarządowych, które angażują się w jej rozwój. Wykaz organizacji zawiera poniższa tabela.

Tabela 57 Organizacje pozarządowe w Gminie Twardogóra

1.	Liga Obrony Kraju
2.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Błyskawica
3.	Ochotnicza Straż Pożarna Domasławice
4.	Ochotnicza Straż Pożarna Goszcz
5.	Ochotnicza Straż Pożarna Grabowno Wielkie
6.	Ochotnicza Straż Pożarna Twardogóra
7.	Zakładowa Ochotnicza Straż Pożarna Fabryki Mebli "BODZIO" Bogdan Szewczyk Sp. z o.o.
8.	Polski Związek Wędkarski KOŁO w Twardogórze
9.	Stowarzyszenie Mam Pomysł
10.	Stowarzyszenie Przyjaciół Jana Pawła II
11.	Stowarzyszenie Twardogórskich Motocyklistów Cerber
12.	Fundacja Na Osi Czasu Eleonory
13.	Akademia Piłkarska Roberta Szczota
14.	Gminny Klub Sportowy Lotnik Twardogóra
15.	Klub Piłkarski Olimpia Bukowinka
16.	Klub Sportowy Diament
17.	Klub Sportowy Polonia Grabowno Wielkie
18.	Klub Sportowy Wiwa Goszcz
19.	Klub Strzelecki Feniks
20.	Międzyszkolny Ludowy Klub Sportowy "Echo" Twardogóra
21.	Uczniowski Klub Sportowy Grabowno Wielkie
22.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Goszcz
23.	Wiejski Klub Sportowy Chełstów
24.	Szkoła Tańca JAST



25.	Stowarzyszenie Św. Magdaleny
26.	Spółeczne Ognisko Artystyczne Alegretto
27.	Ognisko Muzyczne MODERATO
28.	Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych - Sekcja Twardogóra
29.	Chór Rapsodia
30.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Twardogórze
31.	Coolturalny Klub Seniora, Wodniczanki, Skorynianki, Teatr POZA - grupy nieformalne działające przy Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy im. Władysława Stanisława Reymonta w Twardogórze
32.	Zespół Czerwona Kalina
33.	Stowarzyszenie "Zwierzęta - Ludziom, Ludzie - Zwierzętom" pod patronatem św. Franciszka z Asyżu
34.	Szkoła Sportu Jacek Rumiak

4. Finanse gminy

Podstawowym zadaniem gminy jest zaspokajanie podstawowych potrzeb wspólnoty, czyli wszystkich jej mieszkańców. W celu realizacji tego zadania gmina prowadzi działalność finansową, polegającą na pobieraniu dochodów i realizowaniu wydatków. Działalność ta, prowadzona samodzielnie w oparciu o własny budżet ma charakter wieloaspektowy i wielokierunkowy.

Złożoność działalności gminy generuje powstawanie problemów, które gmina musi rozwiązywać przy ograniczonych zasobach i nieograniczonych potrzebach. Samodzielność gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb jest jednak ograniczona. Wynika to z faktu, iż gmina oprócz środków własnych korzysta również ze środków przyznanych z budżetu państwa w formie dotacji oraz subwencji. Ponadto pobiera podatki i opłaty, zaciąga pożyczki i kredyty. Działalność finansowa jest prowadzona według określonych zasad, które są wyznaczone przez ogólne, powszechnie obowiązujące reguły postępowania, bez naruszenia konstytucyjnie zagwarantowanej samodzielności gminy jako podmiotu publiczno-prawnego. Możliwości gminy w realizowaniu zaplanowanych inwestycji są zależne od wielkości źródeł dochodów. Ograniczoność środków jakimi gmina dysponuje powoduje konieczność dokonywania wyborów inwestycji, jakie należy realizować w pierwszej kolejności.

Budżet gminy to coroczny plan dochodów i wydatków. Projekt jest przygotowywany przez burmistrza we współpracy ze skarbnikiem i pracownikami poszczególnych referatów Urzędu Miasta.

Projekt budżetu wraz z projektem Wieloletniej Prognozy Finansowej, wraz z informacją o stanie mienia komunalnego, jest przesyłany do zaopiniowania przez Regionalną Izbę Obrachunkową (RIO). O ostatecznym jego kształcie decydują radni w głosowaniu.

Zgodnie z przepisami, uchwała budżetowa powinna zostać podjęta do końca roku poprzedzającego dany rok budżetowy.

Należy pamiętać, że jest to plan, więc naturalne jest, że w ciągu roku wprowadzane są do niego mniejsze lub większe zmiany. Po zakończeniu roku, radni oceniają wykonanie budżetu przez burmistrza, na tej podstawie udzielając – lub nie – absolutorium.



Budżet na rok 2018 został uchwalony uchwałą Rady Miejskiej w Twardogórze nr XXXIV.376.2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na rok 2018.

Uchwała ustaliła dochody budżetu na rok 2018 w wysokości 56.740.992,00 zł oraz wydatki na rok 2018 w wysokości 59.211.592,00 zł.

Uchwała budżetowa została zmieniona w trakcie 2018 roku następującymi uchwałami:

- Uchwała Nr XXXV.388.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
- Uchwała Nr XXXVI.404.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
- Uchwała Nr XXXVII.420.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
- Uchwała Nr XXXVIII.427.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
- Uchwała Nr XL.439.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
- Uchwała Nr XLI.463.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 7 września 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
- Uchwała Nr XLII.467.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
- Uchwała Nr II.15.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
- Uchwała Nr III.17.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany budżetu na rok 2018
- Uchwała Nr IV.20.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018

Dodatkowo w roku 2018 Burmistrz dokonał dwudziestokrotnie zmian w budżecie po stronie dochodów i wydatków na podstawie zarządzeń.

Zmiany spowodowane są najczęściej koniecznością naniesienia odpowiednich korekt in plus i in minus planowanych dochodów budżetowych z powodu m.in. uzyskanych dotacji, subwencji oraz po powodu faktu, iż wszystkich dochodów i wydatków nie można przewidzieć na etapie planowania budżetu.

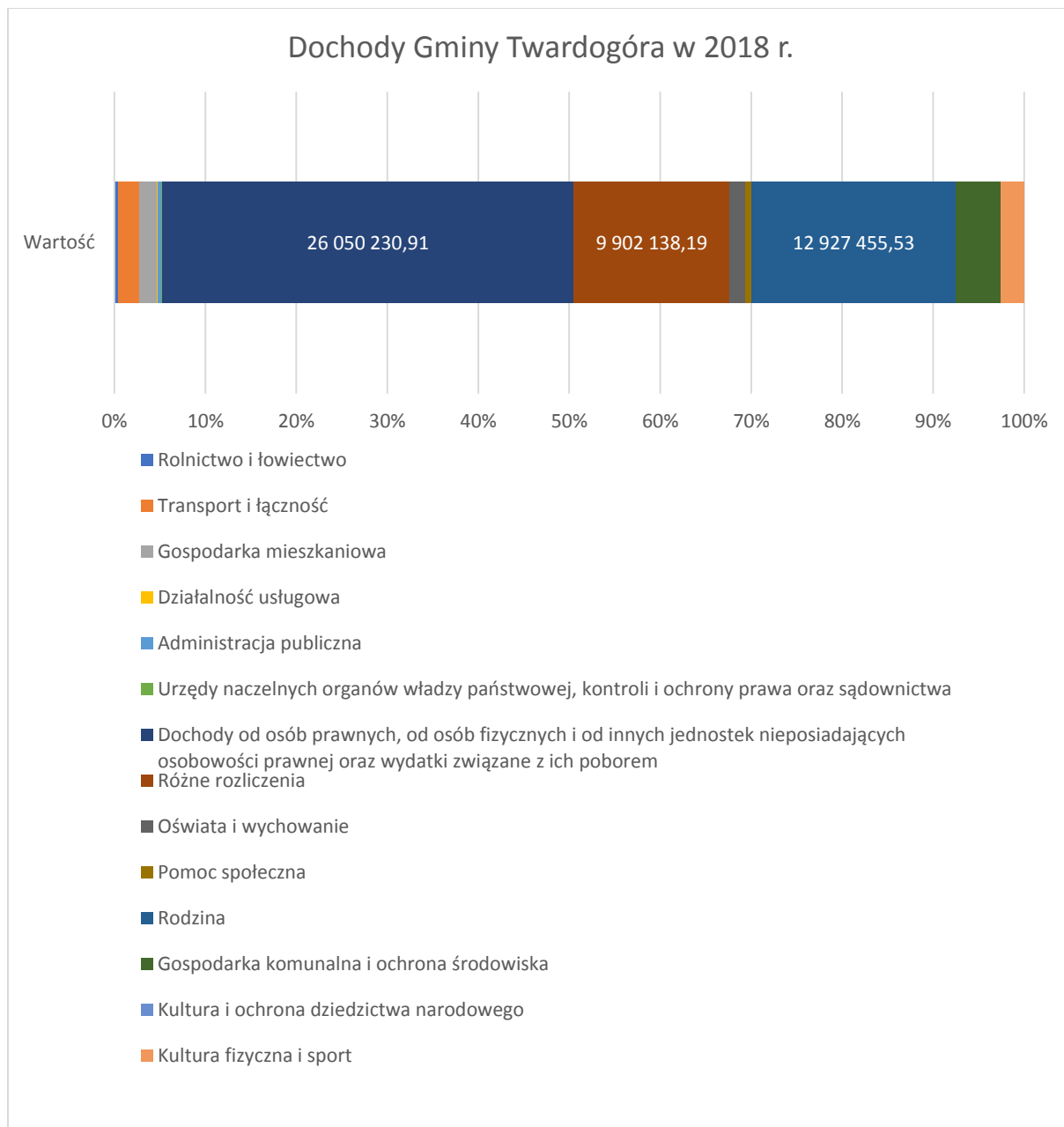
4.1. Dochody gminy

Dochody samorządu składają się z dochodów własnych, dotacji celowych i subwencji ogólnych z budżetu państwa.

Dla budżetu gminy Twardogóra największe źródła dochodów to: subwencja oświatowa, podatki od nieruchomości, udział w podatkach od osób fizycznych (PIT) oraz osób prawnych (CIT), środki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz dochody ze źródeł zewnętrznych, jakie pozyskaliśmy na planowane inwestycje. Te ostatnie są najbardziej zróżnicowane rok do roku – w zależności od realizowanych projektów.



Źródła dochodów według działów budżetu zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy prezentuje poniższy wykres.



Wykres 2 Dochody w 2018 roku

W uchwale budżetowej na rok 2018, przyjętej przez Rady Miejskiej w Twardogórze (nr XXXIV.376.2017 z dnia 28 grudnia 2017 r.) zaplanowano dochody budżetowe w wysokości 56.740.992,00 zł. Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy dochody zrealizowano na poziomie 59.500.934,59 zł, co oznacza 4% w stosunku do planów.

4.2. Wydatki gminy



Uchwała budżetowa określa, na jakie cele i w jakiej wysokości przeznaczone zostaną publiczne pieniądze. Najprostszym i intuicyjnym podziałem planowanych i realizowanych wydatków jest klasyfikacja na wydatki bieżące i inwestycyjne (majątkowe).

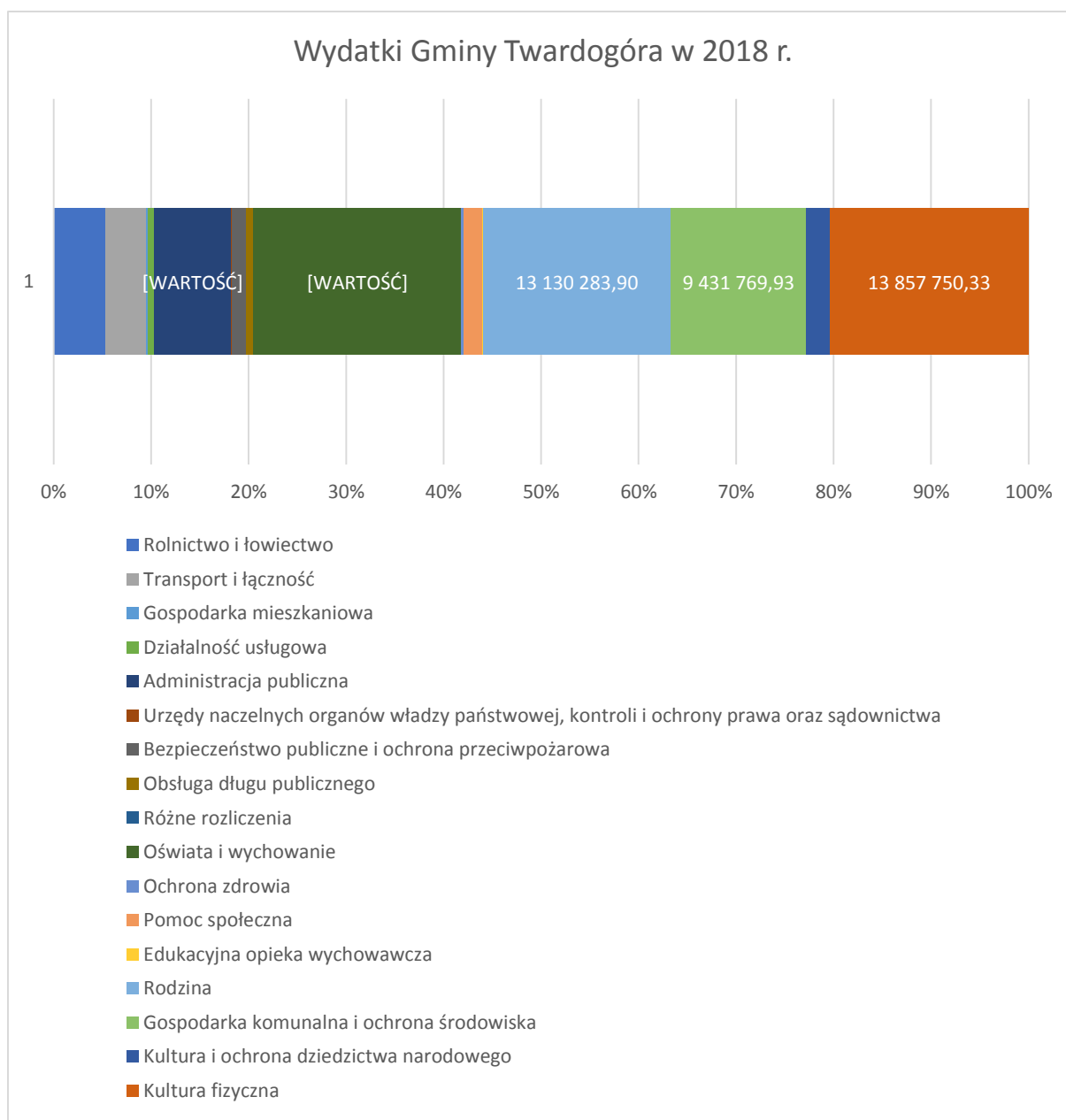
Wydatki bieżące to te związane z działalnością urzędu i jednostek gminnych, np. domów kultury, utrzymaniem obiektów publicznych, oświetleniem dróg, sprzątaniem miasta itd. Kwoty przeznaczane na ten cel są podobne co roku.

Inaczej jest w przypadku wydatków inwestycyjnych, które mogą się znacznie różnić w poszczególnych latach. Wynika to z liczby i wielkości zaplanowanych projektów budowlanych, co często jest związane z pozyskaniem dodatkowych pieniędzy zewnętrznych, np. unijnych.

Zgodnie z art. 212 i art. 236 ust. 1 i 4 ustawy o finansach publicznych w uchwale budżetowej plan wydatków powinien być przedstawiony z wyodrębnieniem wydatków zaliczonych do odpowiednich działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej (podobnie jak w przypadku dochodów odbywa się według klasyfikacji działów budżetowych, czyli symboli cyfrowych oraz nazw działów będących odpowiednikami symboli klasyfikacji PKD, uregulowanych w rozporządzeniu Ministra Finansów.) z wyodrębnieniem wyraźnego podziału również na wydatki bieżące i majątkowe. W wydatkach bieżących wyodrębnia się w szczególności: wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych, dotacje na zadania bieżące, świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki na programy finansowane z udziałem środków europejskich, oraz wydatki na obsługę długu publicznego. Natomiast wydatki majątkowe to: inwestycje, zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Proporcje poszczególnych typów wydatków prezentuje poniższy wykres.





Wykres 3 Wydatki w 2018 roku

Do największych wydatków według planu budżetu na rok 2018 należały we wskazane w liczbach bezwzględnych. W kolejności od największych są to:

1. Oświata i wychowanie – niemal 14,5 mln złotych.
2. Kultura fizyczna - ponad 13,5 mln złotych.
3. Rodzina – ponad 13 mln złotych.
4. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – niemal 9,5 mln złotych.
5. Administracja publiczna – niemal 5,5 mln złotych.

Projekt budżetu zakładał wydatki na poziomie 59.211.592,00 zł z czego 46.496.182,00 zł miały stanowić wydatki bieżące oraz 12.715.410,00 zł wydatki majątkowe. Sprawozdanie z wykonania budżetu wskazuje na ostateczne wydatki na poziomie 70.125.909,59 zł. Oznacza to wzrost o 18,4 procent w stosunku do uchwały budżetowej.



4.3. Zadłużenie i wieloletnia prognoza finansowa

Zgodnie z uchwałą budżetową na rok 2018 deficyt został zaplanowany na 2.470.600,00 zł i miał zostać pokryty w całości przychodami pochodzącymi z wolnych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu. Sprawozdanie z wykonania budżetu wskazuje, że deficyt w 2018 r. wyniósł 10.624.975,00 zł. Został on sfinansowany wolnymi środkami z lat ubiegłych oraz nowo zaciągniętymi pożyczkami i emisją obligacji.

Wieloletnia prognoza finansowa to dokument wprowadzony w ustawie z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Stanowi on instrument wieloletniego planu finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego. Zwiera m.in. prognozę dochodów, prognozę wydatków, inwestycje, wynik budżetu, przychody oraz rozchody budżetu. Prognoza opracowywana jest w oparciu o źródła dochodów budżetu i czynniki mogące mieć wpływ na ich dynamikę.

Przy planowaniu poziomu dochodów wykorzystuje się najczęściej dane prezentowane przez Ministerstwo Finansów w zakresie kształtowania się PKB. Miernik dochodu narodowego, jest wskaźnikiem w zakresie dochodów własnych gminy przekazywanych z budżetu państwa (gł. subwencje i udziały w podatku dochodowym), dzięki czemu odzwierciedla przewidywany poziom wpływu środków do budżetu gminy.

Wieloletnia prognoza finansowa była w 2018 przedmiotem dwunastu uchwał Rady Miejskiej w Twardogórze:

- Uchwała Nr IV.23.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra na lata 2019 - 2023
- Uchwała Nr IV.21.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra na lata 2018 - 2023
- Uchwała Nr II.16.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
- Uchwała Nr II.12.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
- Uchwała Nr XLII.468.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
- Uchwała Nr XLI.464.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 7 września 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
- Uchwała Nr XL.440.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
- Uchwała Nr XXXVIII.428.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
- Uchwała Nr XXXVII.421.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 19 kwietnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
- Uchwała Nr XXXVI.405.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
- Uchwała Nr XXXV.389.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
- Uchwała Nr XXXIV.377.2017 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra



W Twardogórze zakres obowiązywania WPF, zgodnie z ostatnią w 2018 nowelizacją, obejmuje lata 2019-2023. Jednocześnie warto podkreślić, iż projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Twardogóra na lata 2019-2023 uzyskał pozytywną opinię organu nadzoru – Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu.

4.4. Pozyskane w 2018 roku środki zewnętrzne – krajowe i europejskie

Tabela 58 Pozyskane w 2018 roku środki zewnętrzne

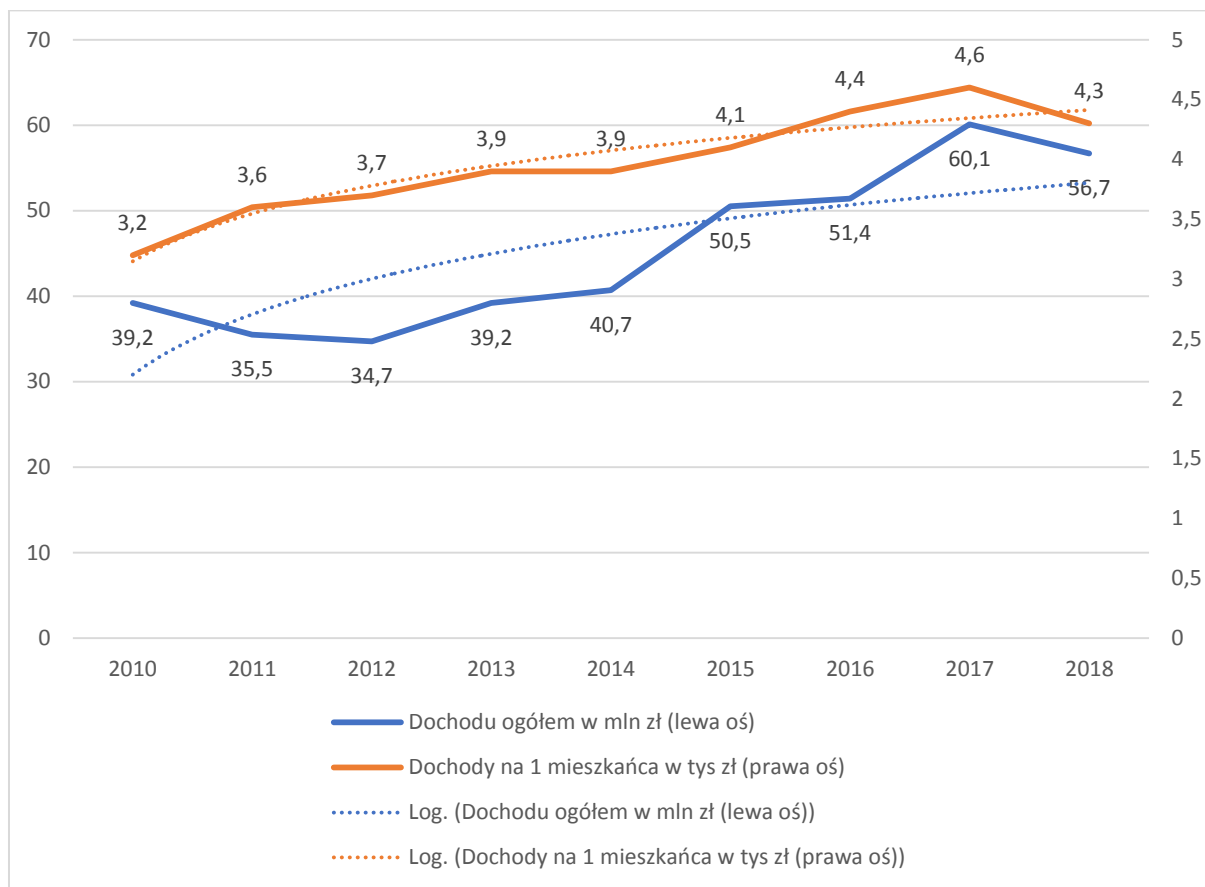
Zadanie	Pozyskana kwota	Źródło
Usuwanie wyrobów zawierających azbest	9 013,99	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Remont dachu budynku nr 7 wchodzącego w skład zespołu pałacowego w Goszczu	70 000,00	Budżet Województwa Dolnośląskiego
Wykonanie chodnika i nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1479D (Twardogóra ul. Leśna) i nr 1451D (Twardogóra ul. Trzebnicka)	170 000,00	Powiat Oleśnicki – na podstawie porozumień
Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Goszcz	226 170,00	Samorząd Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu
Wykonanie chodnika na drodze powiatowej nr 1480D w miejscowości Grabowno Wielkie	21 734,10	Powiat Oleśnicki – na podstawie porozumień
Zakup nowego specjalistycznego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego	50 000,00	Budżet Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu
Remont nawierzchni jezdni drogi wojewódzkiej nr 448 Skwer Jana Pawła II w Twardogórze	300 931,53	Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu
Naprawa części placu przydworcowego w Twardogórze	23 165,00	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych we Wrocławiu
Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej 120304D w miejscowości Sosnówka	352 761,00	Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi powiatowej w miejscowości Sosnówka – strona lewa – etap II	199 734,86	Powiat Oleśnicki – na podstawie porozumień
Przebudowa budynku na świetlicę wiejską w Drogoszowicach	25 000,00	Budżet Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu
Ograniczenie indywidualnego ruchu zmotoryzowanego na terenie gminy Twardogóra poprzez zagospodarowanie terenu przyległego do dworca kolejowego w Twardogórze	665 541,71	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020
Budowa krytej pływalni w Twardogórze w ramach programu Dolnośląski Delfinek	501 800,00	FRKF Ministerstwo Sportu i Turystyki
SUMA		

4.5. Opis trendów w dochodach i wydatkach

Trendy w dochodach Gminy Twardogóra przedstawione zostały na poniższym wykresie.



Wykres 4 Trendy w dochodach w 2018 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Linia niebieską zaznaczono dynamikę dochodów Gminy ogółem w milionach złotych w poszczególnych latach. Linia czerwona obrazuje dynamikę w zakresie dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Liniami przerywanymi (wykropkowanymi) zaznaczone są logarytmiczne linie trendów dla każdego z parametrów.

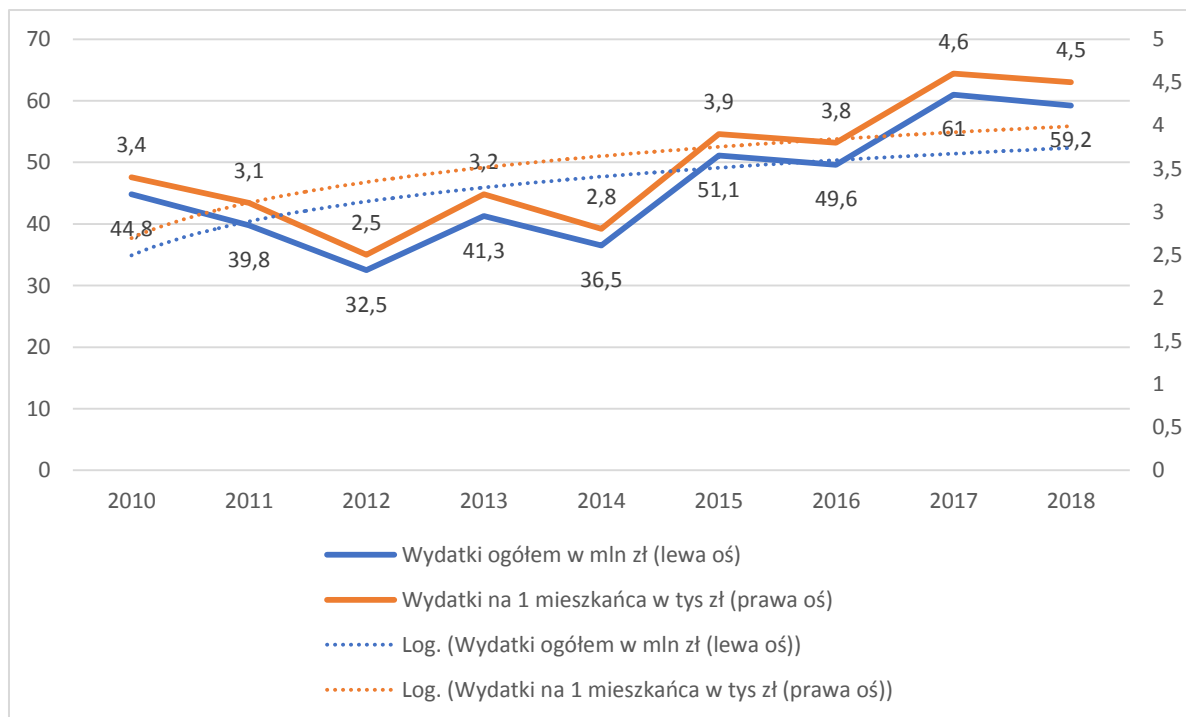
Rok 2018 był pierwszym w ostatnich latach, w którym dochody gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca spadły w perspektywie rok do roku w analizowanym okresie. Zaobserwowano również spadek dochodów Gminy ogółem. To zjawisko miało już jednak miejsce w latach 2011, 2012.

Krzywe trendu wskazują na dwa procesy. Pierwszy opiera się na większej dynamice wzrostu dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca niż dochodów gminy ogółem. Oznacza to, że co roku w budżecie gminy dysponujemy średnio większą kwotą do dyspozycji w przeliczeniu na jednego mieszkańca, niż w wartościach dochodów ogółem oraz, iż dochody ogółem rosną proporcjonalnie szybciej niż liczba mieszkańców. Drugi proces opisany przez linie trendu to rosnąca dynamika wzrostu dochodów od ok. 2015-2016 roku. Mimo spadku dochodów w 2018 roku warto analizować ten proces na bieżąco, gdyż będzie on wskazywał na dynamikę w długim okresie. Jest to szczególnie istotne w kontekście kończącej się perspektywy finansowej Unii Europejskiej, zazwyczaj związanej ze spadkiem w dochodach samorządów.

Trendy w wydatkach Gminy przedstawione zostały na wykresie.

Wykres 5 Dynamika i trendy w zakresie wydatków Gminy Twardogóra





Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Linia niebieską zaznaczono dynamikę wydatków Gminy ogółem w milionach złotych w poszczególnych latach. Linia czerwona obrazuje dynamikę w zakresie wydatków w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Liniami przerywanymi (wykropkowanymi) zaznaczone są logarytmiczne linie trendów dla każdego z parametrów.

Trendy w wydatkach mają w Twardogórze zupełnie inny charakter, niż ma to miejsce w przypadku dochodów. Pierwszą prawidłowością jest dwuletni cykl wydatków związany najpierw ze spadkiem i następującym po nim rok później zwiększeniem wydatków. Mechanizm ten powtarza się systematycznie od 2011 roku.

Drugim ważnym obserwowanym trendem jest proporcjonalność wzrostu wydatków ogółem i w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Taki mechanizm nie jest obserwowany w przypadku dochodów gminy Twardogóra. Linie trendu każdej z miar również wskazują na podobną dynamikę, która powinna rosnać w kolejnych latach.

4.6. Fundusz sołecki

W ramach funduszu sołeckiego na raportowany rok przewidziana została w budżecie kwota 727 093,00 zł. Suma poniesionych przez poszczególne sołectwa wydatków wyniosła 696 099,07 zł. Stanowi to 95,74% planu. W ramach dopłaty suma poniesionych na fundusz sołecki środków wyniosła 395 785,92 zł. Zadania zrealizowane przez sołectwa w ramach funduszu sołeckiego zawiera poniższa tabela.

W zakresie wydatków funduszu sołeckiego dokonywano zmian mocą uchwał, których Rada Miejska podjęła w ciągu raportowanego roku 9:

- Uchwała nr XXXV.388.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r.,
- Uchwała nr XXXVI.404.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r.,



- Uchwała nr XXXVII.420.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 19 kwietnia 2018 roku,
- Uchwała nr XXXVIII.427.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r.,
- Uchwała nr XL.439.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r.,
- Uchwała nr XLI.463.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 7 września 2018 r.,
- Uchwała nr XLII.467.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r.,
- Uchwała nr II.15.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 6 grudnia 2018 r.,
- Uchwała nr IV.20.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r.

Tabela 59 Fundusz sołecki w 2018 r.

	Kwota z planu na rok 2018	Wykonanie	Dopłata – wykonanie	Działania
Sołectwo Bukowinka	26 883,00	26 851,69	14 999,25	W ramach wydatkowania funduszu sołeckiego zakupiony został pojemnik na odpady, farby, urządzenia do gry w siatkówkę i koszykówkę polową, zakupione zostały piłkochwyty na boisko sportowe i zestaw urządzeń rekreacyjnych na plac zabaw, wypłacone zostało wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku na terenie sołectwa oraz zorganizowane zostało spotkanie integracyjne, a także wycieczka dla mieszkańców.
Sołectwo Chełstów	16 003,00	16 002,00	X	W ramach wydatkowania funduszu sołeckiego kupione zostały: traktor do koszenia oraz kwiaty do upiększenia terenu miejscowości, a także zorganizowane zostało spotkanie integracyjne.
Sołectwo Chełstówek	38 828,00	37 362,66	4 560,00 15 762,79	W ramach wydatkowania funduszu sołeckiego kupione zostały: pojemnik na odpady komunalne, plandeka do wiaty rekreacyjnej, ogrzewacze gazowe wraz z butlami gazowymi, urządzenia na plac zabaw, wymienione zostało pokrycie dachu wiaty rekreacyjnej, utwardzony został plac sołecki, wypłacone zostało wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku na terenie sołectwa, wykonany został wieniec dożynkowy oraz zorganizowano spotkanie integracyjne mieszkańców.
Sołectwo Dąbrowa	28 933,00	28 792,62	16 622,00	W ramach wydatkowania funduszu sołeckiego opłacono energię elektryczną oraz internetową tablicę sołecką, zakupione zostały urządzenia na plac zabaw, wypłacone zostało wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku na terenie sołectwa oraz zorganizowane zostało spotkanie integracyjne.
Sołectwo Domasławice	39 383,00	38 463,80	19 995,40	W ramach wydatkowania funduszu sołeckiego kupione zostały: defibrylator dla OSP Domasławice (w ramach wspólnego przedsięwzięcia sołectw), komplety mebli biesiadnych oraz urządzenia rekreacyjne na plac zabaw, wypłacone zostało wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku na terenie sołectwa, wykonana została nawierzchnia z kostki pod wiatami rekreacyjnymi oraz zorganizowane zostało spotkanie integracyjne.
Sołectwo Drągów	46 916,00	46 864,72	29 000,00	W ramach wydatkowania funduszu sołeckiego zmodernizowano drogę gminną, kupione zostały materiały do renowacji placu zabaw, wypłacono wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku na terenie sołectwa oraz zorganizowane zostało spotkanie integracyjne.
Sołectwo	6 550,00	6 221,57	2897,71	W ramach wydatkowania funduszu sołeckiego zakupiony



Drogoszowice				został wieniec dożynkowy, utwardzono odcinek drogi gminnej oraz wypłacono wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku na terenie sołectwa.
Sołectwo Drożdżęcín	10 675,00	5 759,48	928,04	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego kupione zostały: defibrylator dla OSP Domasławice (w ramach wspólnego przedsięwzięcia sołectw), materiały do remontu budynku przewidzianego na świetlicę, wypłacone zostało wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku oraz zorganizowane zostało spotkanie integracyjne.
Sołectwo Gola Wielka	40 708,00	36 647,71	21 307,99 7 056,96	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego dobudowano 10 punktów świetlnych, przygotowano teren i zakupiono urządzenia na plac zabaw, dokonano opłat za energię elektryczną, wypłacono wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku na terenie sołectwa, zakupione zostały materiały do wieńca dożynkowego oraz zorganizowane zostało spotkanie integracyjne.
Sołectwo Goszcz	57 932,00	57 130,48	14 666,00 6478	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego kupione zostały: donice i kwiaty do upiększenia miejscowości, paliwo do wykoszenia placu rekreacyjnego, siedem kompletów mebli biesiadnych, pięć namiotów, urządzenia na plac zabaw, dwa mundury dla Ochotniczej Straży Pożarnej, zamontowane zostały dwie bramy garażowe w budynku OSP oraz zorganizowane zostało spotkanie integracyjne.
Sołectwo Grabowno Małe	56 935,00	55 742,50	33 620,00	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego wykonano powierzchniowe utwardzenie drogi gminnej, zakupiono impregnat do drewna, wypłacone zostało wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku, zorganizowano wycieczkę dla mieszkańców.
Sołectwo Grabowno Wielkie	108 045,00	107 958,41	71 265,00	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego docieplony zostały ściany budynku Sali wiejskiej i OSP wraz z drenażem, opracowana została dokumentacja projektowa dotycząca budowy wiaty przy budynku sali wiejskiej i OSP, wypłacone zostało wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku, zorganizowane zostało spotkanie integracyjne.
Sołectwo Łazisko	62 600,00	62 445,99	9 200,00 39 972,00	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego zakupiono defibrylator dla OSP Domasławice (w ramach wspólnego przedsięwzięcia sołectw) wykonano nawierzchnię na terenie placu rekreacyjnego, dokonano wymiany pokrycia dachowego na budynku świetlicy środowiskowej, wypłacono wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku oraz zorganizowano spotkanie integracyjne.
Sołectwo Moszyce	42 694,00	25 709,59	13 988,49	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego utwardzono kruszywem odcinki dróg gruntowych, dokonano opłaty za energię elektryczną, wypłacono wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku oraz zorganizowano spotkanie integracyjne.
Sołectwo Nowa Wieś Goszczkańska	20 564,00	20 543,05	X	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego zakupiono szafę na naczynia i wyposażenie świetlicy środowiskowej, utwardzono teren gminny, wypłacono wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku, zakupiono głowicę do kosi spalinowej, dokonano opłaty za internetową sołecką tablicę, zakupiono materiały do konstrukcji wieńca dożynkowego, zorganizowano spotkania integracyjne.



Sołectwo Olszówka	71 586,00	71 439,81	46 640,00 5 983,93	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego zakupiono materiały do renowacji wiaty, urządzenia na plac zabaw, podwieszany rozeń, wypłacono wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku, zorganizowano spotkanie integracyjne.
Sołectwo Sądrożyce	24 666,00	23 972,16	8 057,70	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego wypłacono wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku, zakupiono akcesoria i części zamienne do kosiarki, dokonano opłaty za energię elektryczną, zakupiono materiały i dokonano modernizacji wiaty rekreacyjnej, zorganizowano spotkania integracyjne.
Sołectwo Sosnówka	27 192,00	25 190,83	12 784,66	W ramach wydatkowania funduszu sołectkiego dokonano opłaty za internetową tablicę sołectką, wypłacono wynagrodzenie za koszenie i utrzymanie porządku, zakupiono materiały do wieńca dożynkowego, podgrzewacze wody do świetlicy środowiskowej, zamontowano ogrodzenie panelowe na placu rekreacyjnym, zorganizowano spotkania integracyjne oraz wycieczkę.

5. Infrastruktura i inwestycje

5.1. Inwestycje gminy zakończone w 2018 roku

Tabela 60 Inwestycje zakończone w 2018 roku

Inwestycja	Wartość poniesionych nakładów finansowych
Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 448 „Skwer Jana Pawła II” w Twardogórze	601 863,06
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Grabowno Małe	3 424 148,00
Budowa drogi wojewódzkiej nr 448 w miejscowości Goszcz – korekta łuku (porozumienie z województwem dolnośląskim)	61 828,00
Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi powiatowej w Sosnówce	199 734,86
Wykonanie chodnika w drodze powiatowej nr 1480D w Grabownie Wielkim	91 734,10
Wykonanie chodnika i nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1479D (ul. Leśna, Twardogóra) i 1451D (ul. Trzebnicka, Twardogóra)	175 600,00
Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Goszczu (ul. Leśna)	445 154,00
Przebudowa drogi gminnej w Dąbrowie	6 000,00
Przebudowa Placu Piastów	451 639,09
Rozbudowa sieci wodnej i kanalizacyjnej na terenie miasta	74 813,00
Wymiana źródeł ciepła na terenie Gminy	206 898,16
Urządzanie placów zabaw i miejsc rekreacji	34 967,67
Zagospodarowanie terenu przyległego do dworca kolejowego	2 702 892,36 zł
Rozbudowa budynku świetlicy w Nowej Wsi Goszczańskiej	182 629,60
Przebudowa budynku na świetlicę wiejską w Drogoszowicach	89 000,00
Prace związane z pokryciem i zabezpieczeniem dachu budynku nr 7 w zespole pałacowym w Goszczu.	378 815,42
Wykonanie nawierzchni drogi w Drągowie.	90 000,00
Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi powiatowej w Sosnówce	249 734,86
Remont elewacji i pokrycia dachów budynków w Twardogórze przy ul. Ratuszowej i Placu	512 681,69



Piastów – zadanie realizowane przez ZGM	
Nowe punkty oświetlenia drogowego	39 286,70
Budowa krytej pływalni Dolnośląski Delfinek	10 456 708,02
Remont elewacji i pokrycia dachu budynków przy ul. Piastów 13 i 14 – zadanie realizowane przez ZGM	107 784,00
Zakup samochodu pożarniczego	575 000,00
Wykup nieruchomości	128 855,97
Budowa dróg	139 637,80

5.2. Inwestycje gminy rozpoczęte w 2018 roku

W 2018 roku w Gminie Twardogóra ogłoszone zostały postępowania przetargowe dotyczące następujących inwestycji:

1) Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Grabowno Małe, Brodowce, Grabowno Kolonia¹²⁷

W wyniku postępowania wyłoniono wykonawców dla następujących części zamówienia:

- a) Część 1A: Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Grabowno Małe¹²⁸,
- b) Część 1B: Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Grabowno Małe¹²⁹, jednak wykonawca odmówił zawarcia umowy¹³⁰

Unieważnione zostało postępowanie dla:

- a) Część II: kanalizacja sanitarna dla miejscowości Grabowno Kolonia ze względu na brak ofert wykonawczych¹³¹,
- b) Część III: kanalizacja sanitarna dla miejscowości Brodowce, ze względu na ofertę przekraczającą kwotę zaplanowaną na sfinansowanie zamówienia¹³².

Ponowne ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane 8 marca 2018 r. Złożone zostały dwie oferty wykonawcze na realizację części IB, dwie oferty wykonawcze na realizację części II oraz dwie na realizację części III.¹³³ Postępowanie zostało unieważnione ze względu na przekroczenie kwot, jaką Gmina mogła przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.¹³⁴

Trzecie ogłoszenie o przetargu opublikowano 9 kwietnia 2018 r.¹³⁵ W toku postępowania złożone zostały trzy oferty wykonawcze na realizację części IB, dwie oferty wykonawcze na realizację części II oraz dwie na realizację części III.¹³⁶ Postępowanie zostało unieważnione ze względu na przekroczenie kwoty, którą Gmina mogła przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, przez obu oferentów.¹³⁷

¹²⁷ Ogłoszenie o zamówieniu z dnia 12 stycznia 2018 r.

¹²⁸ Ogłoszenie o wyborze oferty z dnia 21.02.2018 r.

¹²⁹ Ogłoszenie o wyborze oferty z dnia 23.02.2018 r.

¹³⁰ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 08.03.2018 r.

¹³¹ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 23.02.2018 r.

¹³² Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 23.02.2018 r.

¹³³ Informacja z otwarcia ofert z dnia 28 marca 2018 r.

¹³⁴ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 29 marca 2018 r.

¹³⁵ Ogłoszenie o zamówieniu z dnia 9 kwietnia 2018 r.

¹³⁶ Informacja z otwarcia ofert z dnia 24 kwietnia 2018 r.

¹³⁷ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 2 maja 2018 r.



Dla części IB wyłoniono wykonawcę 28 stycznia 2019 roku¹³⁸. Jednocześnie wydane zostało zawiadomienie o unieważnieniu postępowania dotyczącego części II oraz III.¹³⁹

2) **Budowa parkingu przy ul. Leśnej oraz wykonanie chodnika i nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 1479D (ul. Leśna) i nr 1451D (ul. Trzebnicka) w Twardogórze**¹⁴⁰

W toku postępowania złożone zostały dwie oferty wykonawcze. Postępowanie zostało unieważnione ze względu na przekroczenie kwoty, którą Gmina mogła przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, przez obu oferentów.¹⁴¹

Ponowne ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane 4 kwietnia 2018 r. Złożona została jedna oferta wykonawcza, której cena przewyższała kwotę, jaką Gmina mogła przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.¹⁴²

W wyniku postępowania ogłoszonego ponownie 30 maja 2018 roku dokonano wyboru wykonawcy inwestycji.¹⁴³

3) **Budowa ścieżki pieszo-rowerowej Domasławice - Goszcz**¹⁴⁴

W toku postępowania złożona została jedna oferta wykonawcza. Postępowanie zostało unieważnione ze względu na przekroczenie kwoty, którą Gmina mogła przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.¹⁴⁵

Ponowne ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane 4 kwietnia 2018 r. Złożona została jedna oferta wykonawcza. Postępowanie zostało unieważnione ze względu na przekroczenie kwoty, którą Gmina mogła przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.¹⁴⁶

Postępowanie zostało ponownie unieważnione z powodu przekroczonych przez oferentów kwot 26 lipca 2018 roku.¹⁴⁷

4) **Budowa krytej pływalni w Twardogórze w ramach programu Dolnośląski Delfinek – dokończenie robót**¹⁴⁸

Realizacja zamówienia podzielona została na osiem części. W wyznaczonym terminie złożonych zostało sześć ofert: jedna na realizację części V, jedna na realizację części VI, jedna na realizację części III, dwie na realizację części IV, jedna na realizację części I, jedna na realizację części II oraz jedna na realizację części VIII.¹⁴⁹

Postępowanie zostało unieważnione dla części I oraz III, ze względu na przekroczenie kwoty, którą Gmina mogła przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia¹⁵⁰, a także dla części VII ze względu na brak złożonych ofert¹⁵¹. Wyboru wykonawcy dokonano dla części: II, IV, V, VI oraz VIII.¹⁵²

Przetarg został ponownie ogłoszony 9 kwietnia 2018 r. W jego wyniku wyłoniono wykonawcę dla części I¹⁵³, dla części III i VII postępowanie zostało unieważnione ze względu na brak ofert.¹⁵⁴

¹³⁸ Ogłoszenie o wyborze oferty z dnia 28 stycznia 2019 r.

¹³⁹ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 19 lutego 2019 r.

¹⁴⁰ Ogłoszenie o zamówieniu z dnia 7 marca 2018 r.

¹⁴¹ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 29 marca 2018 r.

¹⁴² Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 7 maja 2018 r.

¹⁴³ Ogłoszenie o wyborze oferty z dnia 11 lipca 2018 r.

¹⁴⁴ Ogłoszenie o zamówieniu z dnia 8 marca 2018 r.

¹⁴⁵ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 29 marca 2018 r.

¹⁴⁶ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 7 maja 2018 r.

¹⁴⁷ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 26 lipca 2018 r.

¹⁴⁸ Ogłoszenie o zamówieniu z dnia 19 marca 2018 r.

¹⁴⁹ Informacja z otwarcia ofert z dnia 4 kwietnia 2018 r.

¹⁵⁰ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 6 kwietnia 2018 r.

¹⁵¹ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 10 maja 2018 r.

¹⁵² Ogłoszenia o wyborze oferty z dnia 10 maja 2018 r.

¹⁵³ Ogłoszenie o wyborze oferty z dnia 11 maja 2018 r.



W postępowaniu prowadzonym w trybie negocjacji bez ogłoszenia o udzielenie zamówienia publicznego złożono trzy oferty.¹⁵⁵

5) **Profilowanie i równanie dróg gruntowych na terenie Miasta i Gminy Twardogóra**¹⁵⁶

W toku postępowania złożona została jedna oferta wykonawcza, spełniająca wszelkie założenia.¹⁵⁷

6) **Przebudowa drogi gminnej ul. Leśnej w miejscowości Goszcz**

W toku postępowania złożona została jedna oferta wykonawcza. Postępowanie zostało unieważnione ze względu na przekroczenie kwoty, którą Gmina mogła przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.¹⁵⁸

Drugie postępowanie przetargowe ogłoszono 30 maja 2018 r. Zostało ono unieważnione z powodu przekroczenia przez oferentów kwoty, którą Gmina mogła przeznaczyć na realizację zamówienia.¹⁵⁹

Wykonawcę wybrano w wyniku postępowania ogłoszonego 17 sierpnia 2018 roku.¹⁶⁰

7) **Przebudowa i remont nawierzchni bitumicznych w Twardogórze**¹⁶¹

Zamówienie zostało podzielone na dwie części:

- I) Przebudowa nawierzchni wokół Placu Piastów w Twardogórze
- II) Remont nawierzchni jezdni drogi wojewódzkiej nr 448 „Skwer Jana Pawła II” w Twardogórze.

W wyniku postępowania wyłoniono jednego wykonawcę dla obu części inwestycji.¹⁶²

¹⁵⁴ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 10 maja 2018 r.

¹⁵⁵ Informacja z otwarcia ofert z dnia 22 maja 2018 r.

¹⁵⁶ Ogłoszenie o zamówieniu z dnia 22 marca 2018 r.

¹⁵⁷ Ogłoszenie o wyborze oferty z dnia 17 kwietnia 2018 r.

¹⁵⁸ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 7 maja 2018 r.

¹⁵⁹ Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania z dnia 25 czerwca 2018 r.

¹⁶⁰ Ogłoszenie o wyborze oferty z dnia 12 września 2018 r.

¹⁶¹ Ogłoszenie o zamówieniu z dnia 20 sierpnia 2018 r.

¹⁶² Ogłoszenie o wyborze oferty z dnia 12 września 2018 r.



6. Podsumowanie

Niniejszy raport o stanie Gminy podsumowuje działania samorządu w 2018 r. W wielu opisywanych obszarach – m.in. związanych z budżetem, liczbą wydarzeń kulturalnych, budową infrastruktury miejskiej – zauważalne są pozytywne trendy. Coroczny raport jest podsumowaniem realizacji zadań i wybranych obszarów funkcjonowania gminy. W przyszłym roku może stać się on elementem planowania rozwoju miasta w szerszej skali – związanej z koniecznością opracowania wieloletniej Strategii Rozwoju.

Przedstawione w tym dokumencie dane wskazują na trzy główne możliwości budowania przewagi konkurencyjnej gminy, dzięki: zbalansowanemu budżetowi samorządu, wykazującego rosnące trendy w obszarach dochodów i wydatków, atrakcyjnego miejsca do życia z uwagi na dużą liczbę wydarzeń sportowych oraz bardzo dobrymi perspektywami demograficznymi gminy, umożliwiającymi planowanie rozwoju w długim okresie czasowym.



Załącznik 1 – Uchwały Rady Miejskiej

Budżet i finanse

1. Uchwała Nr XXXV.388.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
2. Uchwała Nr XXXV.389.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
3. Uchwała Nr XXXVI.404.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
4. Uchwała Nr XXXVI.405.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
5. Uchwała Nr XXXVI.417.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie sprawozdania z działalności Komisji Budżetowo – Finansowej Rady Miejskiej w Twardogórze za 2017 rok
6. Uchwała Nr XXXVII.420.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
7. Uchwała Nr XXXVII.421.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 19 kwietnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
8. Uchwała Nr XXXVIII.424.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze za rok 2017
9. Uchwała Nr XXXVIII.425.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze za rok 2017
10. Uchwała Nr XXXVIII.427.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
11. Uchwała Nr XXXVIII.428.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
12. Uchwała Nr XXXVIII.432.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania stypendiów za osiągnięcia i wyniki w nauce oraz w sporcie w ramach Programu wspierania uzdolnień uczniów dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Twardogóra
13. Uchwała Nr XL.437.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na zadanie "Ograniczenie niskiej emisji poprzez wymianę źródeł ciepła na terenie Gminy Twardogóra"
14. Uchwała Nr XL.438.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Twardogóra
15. Uchwała Nr XL.439.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
16. Uchwała Nr XL.440.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
17. Uchwała Nr XLII.468.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
18. Uchwała Nr XLII.467.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
19. Uchwała Nr XLI.464.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 7 września 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
20. Uchwała Nr XLI.463.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 7 września 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
21. Uchwała Nr XLII.465.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Twardogóra
22. Uchwała Nr XLII.469.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie ustalenia wysokości podatku od nieruchomości na rok 2019
23. Uchwała Nr XLII.470.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na rok 2019



24. Uchwała Nr XLIII.478.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 18 października 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Twardogóra
25. Uchwała Nr II.9.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na prefinansowanie na zadanie „Budowa kanalizacji sanitarnej w Grabownie Małym
26. Uchwała Nr II.10.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXII.351.2017 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 26 października 2017 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na zadanie „Budowa kanalizacji sanitarnej w Grabownie Małym”
27. Uchwała Nr II.11.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie budżetu gminy na rok 2019
28. Uchwała Nr II.12.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
29. Uchwała Nr II.15.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
30. Uchwała Nr II.16.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra
31. Uchwała Nr III.17.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany budżetu na rok 2018
32. Uchwała Nr IV.20.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu i w budżecie gminy na rok 2018
33. Uchwała Nr IV.21.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra na lata 2018 - 2023
34. Uchwała Nr IV.22.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zmian budżetu na rok 2019
35. Uchwała Nr IV.23.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Twardogóra na lata 2019 - 2023

Statut

1. Uchwała Nr XXXV.390.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały w sprawie Statutu Miasta i Gminy Twardogóra
2. Uchwała Nr XXXVI.412.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie Statutu Miasta i Gminy Twardogóra
3. Uchwała Nr XLII.472.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały z dnia 29 września 2003 roku w sprawie Statutu Miasta i Gminy Twardogóra

Oświata

1. Uchwała Nr XXXV.391.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym, w prowadzonych przez Gminę Twardogóra publicznym przedszkolu i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat
2. Uchwała Nr XXXV.392.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Twardogórze w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz wysokość i warunki wypłacania innych składników wynagrodzenia wynikających ze stosunku pracy, szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania
3. Uchwała Nr XXXV.397.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, zasad udzielania i rozmiaru zniżek dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach, dla których organem prowadzącym jest gmina Twardogóra
4. Uchwała Nr XXXVI.413.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy oraz wysokość i warunki wypłacania innych składników wynagrodzenia wynikających ze stosunku pracy, szczegółowy



sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania

5. Uchwała Nr XXXVIII.431.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie warunków i trybu przyznawania oraz wysokości stypendiów w dziedzinie twórczości artystycznej dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta i Gminy Twardogóra
6. Uchwała Nr XL.441.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wysokości i zasad ustalania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na obszarze gminy Twardogóra
7. Uchwała Nr XL.445.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru zniżek dla nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach, dla których organem prowadzącym jest gmina Twardogóra

Polityka społeczna

1. Uchwała Nr XXXV.393.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020
2. Uchwała Nr XXXVIII.430.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy w zakresie dożywiania” na lata 2018 – 2020
3. Uchwała Nr XLI.457.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych
4. Uchwała Nr XLI.458.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Twardogóra
5. Uchwała Nr II.8.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej
6. Uchwała Nr IV.19.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Twardogórze na 2019 rok

Polityka przestrzenna

1. Uchwała Nr XXXV.394.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów rolnych i leśnych na obszarze miasta i gminy Twardogóra
2. Uchwała Nr XXXVI.419.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Twardogóra, zatwierdzonego uchwałą nr XX.140.2012 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 6 września 2012 r.
3. Uchwała Nr XLI.459.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Twardogóra
4. Uchwała Nr XLI.460.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie gminy Twardogóra
5. Uchwała Nr XL.452.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 131/1, 131/6, 131/19 obręb Drogoszowice, gmina Twardogóra
6. Uchwała Nr XLIII.479.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 18 października 2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Twardogóra

Mienie gminy

1. Uchwała Nr XXXV.398.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Twardogóra
2. Uchwała Nr XXXVII.423.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Dolnośląski Projekt Rekultywacji sp. z o.o.



3. Uchwała Nr XL.451.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż budynku niemieszkalnego
4. Uchwała Nr XLII.476.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu korzystania z krytej pływalni „Dolnośląski Delfinek” w Twardogórze
5. Uchwała Nr IV.18.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej

Odpady

1. Uchwała Nr XXXV.399.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Twardogóra
2. Uchwała Nr XXXV.400.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz sposobu jej składania
3. Uchwała Nr XXXV.401.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi
4. Uchwała Nr XXXV.402.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych albo w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami bądź w zakresie prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt, grzebowiska zwłok zwierzęcych i ich części, spalarni zwłok zwierzęcych
5. Uchwała Nr XXXVI.414.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie gminy Twardogóra w 2018 roku
6. Uchwała Nr XL.453.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie przekazania do zaopiniowania organowi regulacyjnemu projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków

Infrastruktura

1. Uchwała Nr XXXV.403.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia zadania publicznego od Powiatu Oleśnickiego związanego z zarządzaniem niektórymi drogami powiatowymi
2. Uchwała Nr XXXVIII.433.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie nadania nazw ulic w miejscowości Goszcz
3. Uchwała Nr XXXIX.434.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie nadania nazwy rondu położonemu w gminie Twardogóra, w ciągu drogi powiatowej oznaczonej nr 1470 D
4. Uchwała Nr XXXIX.435.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie nadania nazwy rondu położonemu w gminie Twardogóra, w ciągu drogi powiatowej oznaczonej nr 1480 D

Dotacje celowe / pomoc rzeczowa

1. Uchwała Nr XXXVI.406.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Goszczu na dofinansowanie wykonania robót budowlanych polegających na remoncie dachu kościoła parafialnego p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny
2. Uchwała Nr XXXVI.407.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej na dofinansowanie wykonania robót budowlanych polegających na utwardzeniu terenu oraz regulacji wód opadowych przy kościele p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Grabownie Wielkim



3. Uchwała Nr XXXVI.408.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Rzymskokatolickiej Parafii Matki Bożej Wspomożenia Wiernych na dofinansowanie wykonania projektu remontu i zabezpieczenia przed dalszą degradacją kościoła Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Twardogórze
4. Uchwała Nr XXXVI.409.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Stowarzyszenia Świętej Magdaleny na dofinansowanie wykonania robót budowlanych polegających na remoncie i przebudowie elewacji wieży kościoła ewangelickiego w Goszczu
5. Uchwała Nr XXXVIII.429.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania pn.: „Remont nawierzchni jezdni drogi wojewódzkiej nr 448 „Skwer Jana Pawła II” w m. Twardogóra”
6. Uchwała Nr XL.436.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie udzielenia pożyczki dla Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Twardogóra
7. Uchwała Nr XL.442.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania o nazwie: "Budowa drogi wojewódzkiej nr 448 w miejscowości Goszcz – korekta łuku"
8. Uchwała Nr XLII.466.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie udzielenia dotacji celowej dla parafii Rzymskokatolickiej p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej na dofinansowanie wykonania robót budowlanych polegających na utwardzeniu terenu oraz regulacji wód opadowych przy kościele p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Grabownie Wielkim
9. Uchwała Nr XLII.471.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII.429.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania pn.: „Remont nawierzchni jezdni drogi wojewódzkiej nr 448 „Skwer Jana Pawła II” w m. Twardogóra”
10. Uchwała Nr XLII.477.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXX.341.2017 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji ze środków budżetu gminy Twardogóra pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza, związanych z trwałą likwidacją ogrzewania opartego na paliwie stałym lub biomasie na terenie Gminy Twardogóra
11. Uchwała Nr II.13.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę nr XXXVIII.429.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania pn.: „Remont nawierzchni jezdni drogi wojewódzkiej nr 448 „Skwer Jana Pawła II” w m. Twardogóra”
12. Uchwała Nr II.14.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę nr V.46.2015 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania o nazwie: „Budowa drogi wojewódzkiej nr 448 w miejscowości Goszcz – korekta łuku”
13. Uchwała Nr IV.24.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXX.34 1.20 17 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji ze środków budżetu gminy Twardogóra pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza, związanych z trwałą likwidacją ogrzewania opartego na paliwie stałym lub biomasie na terenie Gminy Twardogóra

Działalność urzędu

1. Uchwała Nr XXXV.395.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie przyjęcia Statutu Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze
2. Uchwała Nr XXXV.396.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie nadania Statutu Samodzielnemu Zespołowi Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze
3. Uchwała Nr XXXVI.415.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie sprawozdania z działalności Komisji Strategii i Rozwoju Rady Miejskiej w Twardogórze za 2017 rok
4. Uchwała Nr XXXVI.416.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. sprawozdania z działalności Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Twardogórze za 2017 rok



5. Uchwała Nr XXXVI.418.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie sprawozdania z działalności Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Twardogórze za 2017 rok
6. Uchwała Nr XXXVII.422.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego z dnia 9 kwietnia 2018 r. Nr NK-N.4131.141.3.2018.RJ1
7. Uchwała Nr XXXVIII.426.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Twardogóra absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2017 rok
8. Uchwała Nr XL.443.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra
9. Uchwała Nr XL.444.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze
10. Uchwała Nr XL.447.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Twardogórze na II-gie półrocze 2018 roku
11. Uchwała Nr XL.448.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Strategii i Rozwoju Rady Miejskiej w Twardogórze na II-gie półrocze 2018 roku
12. Uchwała Nr XL.449.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Budżetowo - Finansowej Rady Miejskiej w Twardogórze na II-gie półrocze 2018 roku
13. Uchwała Nr XL.450.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Twardogórze na II-gie półrocze 2018 roku
14. Uchwała Nr XLI.454.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej w Grabownie Wielkim do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej
15. Uchwała Nr XLI.455.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej w Goszczu do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej
16. Uchwała Nr XLI.456.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Miejskiego Przedszkola w Twardogórze do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej
17. Uchwała Nr XLI.461.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Twardogórze
18. Uchwała Nr XLI.462.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze
19. Uchwała Nr XLII.473.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra
20. Uchwała Nr I.1.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 20 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w Twardogórze
21. Uchwała Nr I.2.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 20 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Twardogórze
22. Uchwała Nr II.3.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Komisji Strategii i Rozwoju Rady Miejskiej w Twardogórze oraz określenia przedmiotu jej działania
23. Uchwała Nr II.4.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Twardogórze oraz określenia przedmiotu jej działania
24. Uchwała Nr II.5.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Twardogórze oraz określenia przedmiotu jej działania
25. Uchwała Nr II.6.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra

Inne

1. Uchwała Nr XXXVI.410.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Twardogóra na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu
2. Uchwała Nr XXXVI.411.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Twardogóra na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych
3. Uchwała Nr XL.446.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Miasto Oleśnica
4. Uchwała Nr XLII.474.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 2 sierpnia 2018 r. sygn. akt II SA/Wr375/18



5. Uchwała Nr XLII.475.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVIII/132/08 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie przyjęcia „Planu urzędniowo – rolnego Gminy Twardogóra”
6. Uchwała Nr II.7.2018 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 06 grudnia 2018 r. w sprawie Programu współpracy Gminy Twardogóra z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2019



Załącznik 2 - Spis tabel

Tabela 1 Odległość geograficzna Twardogóry od wybranych miast województwa dolnośląskiego.....	7
Tabela 2 Dane liczbowe jednostek administracyjnych (stan na 2018 rok).....	7
Tabela 3 Uchwały Rady Miejskiej w Twardogórze w 2018 r.....	7
Tabela 4 Jednostki pomocnicze Gminy Twardogóra.....	12
Tabela 5 Liczba ludności z podziałem na miejscowości.....	14
Tabela 6 Struktura wieku mieszkańców Miasta i Gminy Twardogóra.....	15
Tabela 7 Saldo migracji na przestrzeni 2017-2018.....	16
Tabela 8 Porównanie zmian w strukturze demograficznej na przestrzeni lat.....	16
Tabela 9 Prognoza liczby ludności Miasta i Gminy Twardogóra z uwzględnieniem trendów.....	17
Tabela 10 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na przestrzeni 2018 roku.....	18
Tabela 11 Zanieczyszczenia powietrza w Gminie w 2018 roku.....	20
Tabela 12 Wydatki na oświatę w 2018 roku – Szkoły podstawowe.....	27
Tabela 13 Wydatki na oświatę w 2018 roku – Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych.....	27
Tabela 14 Wydatki na oświatę w 2018 roku - Przedszkola.....	27
Tabela 15 Wydatki na oświatę w 2018 roku – Gimnazja.....	28
Tabela 16 Wydatki na oświatę w 2018 roku – inne zadania.....	28
Tabela 17 Liczba dzieci w szkołach w 2018 r.....	29
Tabela 18 Liczba nauczycieli pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych według poziomu wykształcenia i stopnia awansu zawodowego.....	29
Tabela 19 Wyniki egzaminu gimnazjalnego w %.....	31
Tabela 20 Wyniki szczegółowe egzaminu.....	31
Tabela 21 Ilość zebranych w 2018 roku odpadów komunalnych.....	33
Tabela 22 Koszty systemu gospodarowania odpadami w 2018 r.....	34
Tabela 23 Zasoby w administrowaniu Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w 2018 roku.....	38
Tabela 24 Działania ZGM w 2018 roku.....	40
Tabela 25 Dostępność usług medycznych na terenie Gminy.....	41
Tabela 26 Działalność SZPZOZ w 2018 roku.....	42
Tabela 27 Działania modernizacyjne i inwestycyjne SZPZOZ w 2018 roku.....	43
Tabela 28 Działania w zakresie podnoszenia kompetencji personelu w SZPZOZ w 2018 roku.....	44
Tabela 29 Korzystanie z obiektów sportowych i oferty sportowo-rekreacyjnej w 2018 r.....	49
Tabela 30 Podmioty korzystające z GOSiR w 2018 r.....	49
Tabela 31 Działania Biblioteki Publicznej w 2018 r.....	53
Tabela 32 Dane liczbowe dotyczące Biblioteki Publicznej.....	53
Tabela 33 Czytelnicy Biblioteki Publicznej.....	54
Tabela 34 Działania SP2 w 2018 r.....	58
Tabela 35 Osiągnięcia uczniów SP w Goszczu.....	62
Tabela 36 Osiągnięcia uczniów SP w Grabownie Wielkim.....	64
Tabela 37 Stan mienia Gminy w 2018 r.....	66
Tabela 38 Publikacja wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia w 2018 r. w Gminie Twardogóra.....	67
Tabela 39 Publikacja wykazów nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w 2018 r. w Gminie Twardogóra.....	70
Tabela 40 Postępowania przetargowe dotyczące dzierżawy nieruchomości.....	70
Tabela 41 Postępowania przetargowe dotyczące sprzedaży nieruchomości.....	71
Tabela 42 Kontrole zewnętrzne Urzędu.....	73
Tabela 43 Kontrole zewnętrzne jednostek podległych.....	74
Tabela 44 Audyty w Gminie Twardogóra w 2018 roku.....	78
Tabela 45 Cele i działania w obszarze polityki społecznej (1).....	79
Tabela 46 Cele i działania w obszarze polityki społecznej (2).....	82
Tabela 47 Zadania w obszarze polityki społecznej – Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.....	84
Tabela 48 Struktura wydatków Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Twardogórze w 2018 r.....	86
Tabela 49 Koszty związane z pomocą społeczną w 2018 r.....	87
Tabela 50 Kryterium dochodowe warunkujące przyznanie pomocy finansowej.....	87
Tabela 51 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Gminy w 2018 r.....	88
Tabela 52 Typy rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Gminy.....	88
Tabela 53 Powody przyznania pomocy społecznej.....	88
Tabela 54 Dotacje na rzecz rozwoju sportu przyznane w 2018 r.....	90





Raport o stanie gminy Twardogóra 2018

realizacja



